

10 |||
nagradjenih autora
awarded authors

Sadržaj • Content

mr Jelena BANJAC: UVODNA REČ • INTRODUCTION	4 - 5
Boško KARANOVIĆ	6 - 17
Nadežda NOVIČIĆ	18 - 33
Branislav SUBOTIĆ SUBE	34 - 49
Mateja RODIĆI	50 - 61
Nada POZNANOVIC ADŽIĆ	62 - 79
Milica MRĐA KECMAN	80 - 91
Stevan ČUKIĆ	92 - 105
Jadranka SIMONOVIC	106 - 119
Nada MANČIĆ	120 - 133
Dušanka BOTUNJAC	134 - 147
Impressum	148

O Godišnjoj nagradi Ateljea 61

Pola veka postojanja jedinstvene ustanove za izradu umetničkih tapiserija u Srbiji svedoči o visokom kvalitetu i kontinuitetu u radu Ateljea 61. Mnogobrojna ostvarenja značajnih autora realizovana u ovoj ustanovi rezultat su profesionalnosti i doslednosti u sprovođenju ideje o afirmaciji tapiserije kao likovnog medija kod nas i u svetu.

O renomeu Ateljea 61, osnovanog daleke 1961. godine, svedoče poštovanja vredni rezultati. Zahvaljujući predanom radu tkalja i zaposlenih stručnjaka u ovoj ustanovi otkano je preko 800 tapiserija više od 190 autora, formirana je značajna zbirka i ostvarena dobra saradnja sa domaćim i stranim autorima po čijim su kartonima realizovane tapiserije.

Aktivnosti Ateljea 61 na afirmaciji tapiserije podrazumevaju organizaciju trijenala tapiserije, kolonije tapiserista, izložbi u galeriji Boško Petrović na Petrovaradinskoj tvrđavi i dodelu Godišnje nagrade autoru čiji je ukupni umetnički rad doprineo unapređenju tapiserije kao likovnog medija. Nagrada je ustanovljena 1999. godine povodom otvaranja galerije koja nosi ime slikara Boška Petrovića, osnivača radionice za izradu tapiserija. U njoj se svake godine prieđuje samostalna izložba i svečano dodeljuje diploma nagrađenom autoru po izboru Umetničkog saveta Ateljea 61.

Vrsni srpski tapiseristi svojim sveukupnim delom zaslužili su ovo priznanje: profesor Boško Karanović, akademski slikar i grafičar iz Beograda (1999); mr Nadežda Novičić, akademski slikar tekstila i tapiserista iz Beograda (2000); profesor Branislav Subotić, akademski slikar i tapiserista iz Beograda (2001); mr Mateja Rodići, akademski slikar tekstila i tapiserista iz Beograda (2002); mr Nada Poznanović Adžić, akademski slikar tekstila i tapiserista iz Novog Sada (2003); mr Milica (Mrđa) Kecman, akademski slikar iz Novog Sada (2004); Stevan Čukić, akademski slikar tekstila i tapiserista iz Beograda (2005); profesor Jadranka Simonović, akademski slikar tekstila i tapiserista iz Beograda (2006); Nada Mančić, akademski slikar tekstila i tapiserista iz Novog Sada (2009) i Dušanka Botunjac, akademski slikar tekstila i tapiserista iz Negotina (2010). Tokom svojih dugih i bogatih karijera, nagrađeni tapiseristi pomerali su granice, otkrivali nove mogućnosti ovog likovnog medija i originalnim umetničkim izrazom dali lični doprinos razvoju tapiserije.

mr Jelena Banjac, istoričar umetnosti, viši kustos
Predsednik Umetničkog saveta „Ateljea 61“

Regarding the Annual Award of Atelier 61

Half a century of unique institution for the making of tapestries in Serbia testifies to high quality and continuity in the works of Atelier 61. Numerous achievements of prominent authors realized in this establishment are a result of professionalism and consistency in putting the ideas into action and affirmation of tapestry as a visual medium in our country and abroad.

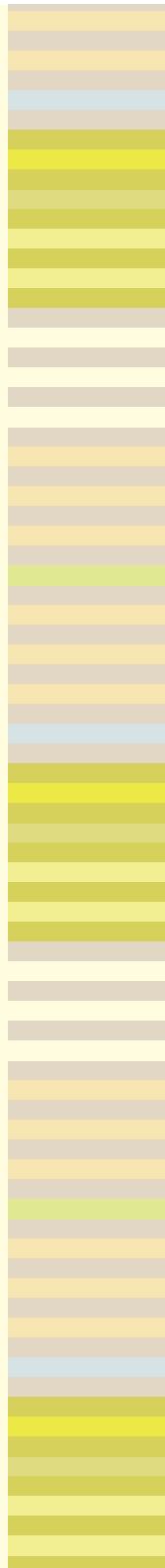
Admirable results testify to the reputation of Atelier 61; founded back in 1961. due to the devoted works of weavers and experts from this establishment, over 800 tapestries from 190 authors are woven, and a significant collection and co-operation with national and foreign authors, according to whose cartoons those tapestries are realized, is achieved.

The activities of Atelier 61 in the action of affirming the tapestry entail the organization of Trienalle of tapestry design, the colony of tapestry artists, the exhibition in Boško Petrović gallery on Petrovaradin fortress and giving the Annual award to the author whose artistic opus has contributed to the improvement of tapestry as a visual medium. The award was established in 1999 at the opening of the gallery that bears the name of the painter, Boško Petrović, the founder of tapestry making workshop. Annually a solo exhibition is staged and the award is given to the author chosen by the Arts Council of Atelier 61.

Remarkable Serbian tapestry artists have earned this recognition because of the scope of their work: professor Boško Karanović, BA in Fine Arts, specialization in Painting and Graphic Arts from Belgrade (1999); Nadežda Novičić, MA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist from Belgrade (2000); Branislav Subotić, BA in Applied arts, specialization in Decorative painting, a tapestry artist from Belgrade (2001); Mateja Rodić, MA in Applied Arts, specialization in Decorative painting, a tapestry artist from Belgrade (2002); Nada Poznanović Adžić, MA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist from Novi Sad (2003); Milica (Mrđa) Kecman, MA in Fine Arts, major in painting from Novi Sad (2004); Stevan Čukić, BA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist from Belgrade (2005); professor Jadranka Simonović, MA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist from Belgrade (2006); Nada Mančić, BA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist from Novi Sad (2009) and Dušanka Botunjac, BA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist from Negotin (2010). During their long and prolific careers, the awarded tapestry artists have moved boundaries, discovered new possibilities of this visual medium and with their original artistic expression have given a personal contribution to the development of tapestry design.

Jelena Banjac, MA of Faculty of Philosophy, The Department of History of Art, senior curator
The Head of the Arts Council of Atelier 61

Boško KARANOVIĆ

Boško KARANOVIĆ

BOŠKO KARANOVIĆ, akademski slikar grafičar 1924 – 2009.

Rođen je 5. januara 1924. godine u Bosanskoj Krupi, gde je i završio osnovnu školu. Od 1934. do 1941. učio je gimnaziju u Bihaću, a maturirao je 1943. u Beogradu. U Beogradu je 1948. završio i Akademiju za likovne umetnosti, u klasi Marka Čelebonovića, a godinu dana kasnije i specijalku za grafiku, u klasi Mihajla Petrova. Slikarstvo je studirao u klasi Mila Milunovića, Ivana Tabakovića i Nedeljka Gvozdenovića. Od 1949. do 1989. bio je profesor na grafičkom odseku Akademije za likovne umetnosti, Beograd. Jedan je od osnivača »Grafičkog kolektiva«, Kluba prijatelja grafike »Arta« i »Kolekcije« posleratne srpske grafike. Takođe je pripadao i grupi »Samostalni« do 1957. godine. Pored grafike, Boško Karanović bavi se i slikarstvom, mozaikom i tapiserijom. Od 1947. učestvuje na velikom broju samostalnih i grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Studijska putovanja: Italija, Grčka, Švajcarska, Francuska, Engleska, SSSR, Japan, Španija, Egipat. Od 1962. godine sarađuje sa »Ateljeom 61«, gde je izvedeno njegovih 9 tapiserija, a od iste godine redovno učestvuje na izložbama tapiserija. Učesnik je Prvog saziva kolonije tapiserista »Boško Petrović« 1998. Godišnju nagradu »Ateljea 61« za tapiseriju dobio je 1999. godine.

Boško Karanović je umro 2009. godine u Beogradu.

BOŠKO KARANOVIĆ, BA in Fine Arts, specialization in Painting and Graphic Arts 1924 – 2009

He was born on January 5th in 1924 in Bosanska Krupa, where he completed primary school. From 1934 to 1941 he studied at a grammar school in Bihać, and graduated in Belgrade, in 1943. He also finished the Academy of Fine Arts, in the class of Marko Čelebonović, and a year later he specialized in graphic design in the class of Mihajlo Petrov. He studied painting in the class of Milo Milunović, Ivan Tabaković and Nedeljko Gvozdenović. From 1949 to 1989 he was a professor at the Academy of Fine Arts in Belgrade, Department of Graphic design. He is one of the founders of 'The Graphic Collective', of the Club of friends of the graphics called 'Arta' and 'The Collection' of the graphics. He was also a part of the group called 'The Independent' since 1957. Besides graphic design, Boško Karanović deals with painting, mosaic and tapestry. Since 1947, he participates in great number of independent and group exhibitions in the country and abroad. Study tours: Italy, Greece, Switzerland, England, USSR, Japan, Spain, Egypt. Since 1962 he has co-operated with Atelier 61, where 9 of his tapestries have been created, and from that year he regularly participates in tapestry exhibitions. He participated in the first colony of tapestry artists 'Boško Petrović', in 1998. He received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 1999.

Boško Karanović died in Belgrade, in 2009.

NAGRADA • AWARDS:

- 1958. Oktobarska nagrada Grada Beograda • 1960. Nagrada Oktobarskog salona • 1968. Veliki pečat Grafičkog kolektiva • 1968. Otkupna nagrada Banja Luke • 1969. Nagrada Sićevo '69 • 1970.

Boško KARANOVIĆ

Zlatna igla ULUS-a • **1972.** Dvadesetjunska nagrada Bosanske Krupe • **1972.** Odlikovan ordenom rada sa zlatnim vencem • **1985.** Vukova nagrada • Zlatni beočug • **1999.** Godišnja nagrada „Ateljea 61“ za tapiseriju. Dobitnik je Specijalnog priznanja prvog Bijenala grafike Srbije.

SAMOSTALNE IZLOŽBE TAPISERIJA • SOLO EXHIBITIONS OF TAPESTRIES:

- Tapiserije Boška Karanovića – izložba nagrađenog autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin (1999.)

KOLEKTIVNE IZLOŽBE TAPISERIJA • COLLECTIVE EXHIBITIONS OF TAPESTRIES:

- **1962.** Tapiserije „Ateljea 61“, Galerija doma JNA, Beograd • **1962.** Tapiserije »Ateljea 61«, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1962.** Tapiserije »Ateljea 61«, »Moderna galerija, Piran • **1963.** Tapiserije »Ateljea 61«, Moderna galerija, Ljubljana • **1963.** »Atelje 61«, Umetnosna galerija (9-24. novembar), Maribor • **1963.** Tapiserije - Atelje 61, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb • **1963.** II izložba tapiserija »Ateljea 61«, Dom JNA, Beograd • **1963.** Savremena jugoslovenska tapiserija, Muzej primenjenih umetnosti, Beograd • **1965.** Izložba tapiserija »Ateljea 61«, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1965.** Razstava umetničkih tapiserij izdelanih u »Ateljeu 61« Moderna galerija (avgust), Piran • **1965.** V jugoslovenska Likovna jesen - jugoslovenska tapiserija, Likovna jesen, Sombor • **1965.** Jugoszláv szönyeg és kisplasztika, Ernst Múzeum, Budimpešta • **1966.** Expositia de tapiserie si skulpturâ micâ din R.S.F. Iugoslavia, (mart), Krajova ; Ista izložba prenesena u Bukurešt • **1967.** Yugoslavian Tapestries, Adria Art Gallery, New York. USA • **1967.** Joseph Home, Pittsburgh, Pennsylvania, USA • **1967.** Carroll Reece Museum, East Tennessee State University, USA • **1968.** Orange County, USA • **1968.** Craft Workshop, Chikago, Illinois, USA • **1968.** Craft Workshop, Chikago, Illinois, USA • **1968.** Multnomah County Gresham, Oregon, USA • **1968.** The Saginaw Art Museum, North Michigan Saginaw, USA • **1968.** Philadelphia Civic Center Museum, Philadelphia, USA • **1968.** Hackley Art Gallery, Muskegon, Michigan, USA • **1969.** Lafayette Art Center, Lafayette, Indiana, USA • **1969.** Cornel College, Mount Vernon, Iowa, USA • **1969.** Royal Ontario Museum, Toronto, Canada • **1969.** Stephans College, Columbia, Missouri, USA • **1969.** West Virginia University, Morgantown, West Virginia, USA • **1969.** Smithsonian Institution, Washington DC, USA • **1972.** »10 godina »Ateljea 61«, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1977.** »Tapiserije - Atelje 61«, Umetnički paviljon »Cvijeta Zuzorić«, Beograd • **1980.** Kulturni centar »Babič Mihalj«, Seksard • **1982.** Tapiserije »Ateljea 61«, Galerija Kulturnog centra Radničkog univerziteta »Radivoj Čirpanov«, Novi Sad • **1983.** Izložba povodom »Štafete mladosti«, SPC Vojvodina, Novi Sad • **1983/84.** Savremena tapiserija SR Srbije, Muzej primenjene umetnosti, Beograd • **1984.** Savremena tapiserija SR Srbije, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1984.** I Međunarodna izložba domaće radinosti i umetničkih zanata, Slovenj Gradec • **1991/92.** »Atelje 61« - 30 godina postojanja, SPC Novi Sad, Novi Sad • **1992.** Savremena tapiserija u Vojvodini - 30 godina »Ateljea 61«, Likovni susret, Subotica • **1993.** »Tapiserije »Ateljea 61«, Muzej primenjene umetnosti, Beograd • **1999.** »Boško i savremenici«, Galerija tapiserija »Boško Petrović«,

Boško KARANOVIĆ

Petrovaradin • **1999.** Izložba tapiserija učesnika prve kolonije tapiserista »Boško Petrović Novi Sad-Futog '98, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2001.** 1. trijenal tapiserije, Novi Sad, Veliki hol SPC Vojvodina, Novi Sad • **2003.** Kolonija tapiserista »Boško Petrović« (1998 - 2002), pet godina kolonije, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2006.** Zbirka tapiserija, 1993 - 1997, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2009.** Iz Zbirke tapiserija „Ateljea 61“ 1998 – 2001., Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2011.** 50 godina „Ateljea 61“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin; Narodni muzej Niša - Galerija Sinagoga; Muzej primenjene umetnosti – Galerija Anastas, Beograd • **2011.** Zbirka „Ateljea 61“ – Tapiserije malog formata, Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Zavičajni muzej, Ruma; Narodni muzej, Pančevo; KIC „Mladost“ Futog • **2012.** Tapiserija sopstvenog puta, Galerija „Čedomir Krstić, Pirot • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin.

■ ■ ■ Sava Stepanov: TAPISERIJE BOŠKA KARANOVIĆA

Jedan od najznačajnijih likovnih stvaralaca u našoj novijoj istoriji umetnosti **BOŠKO KARANOVIĆ** se, pored svoje primarne grafičarske i slikarske umetnosti, latentnom permanentnošću, kroz višedecenijsku aktivnost, bavi tapiserijom. Njegov tapiserijski opus započet je početkom sedme decenije, dakle, u isto ono vreme u kojem se začinje i rad Radionice za izradu tapiserija Atelje 61 na Petrovaradinskoj tvrđavi. Od tada, pa sve do poslednje nedavno otkane tapiserije na razbojima iste radionice, skladno i kontinuirano, u potpunom saglasju sa ukupnim stvaralačkim angažmanom, razvijao se i tapiserijski opus Boška Karanovića.

Svoj tapiserijski iskaz Boško Karanović je večito naslanjao na grafičarska i slikarska promišljanja sadržaja i forme. U takvim nastojanjima on je, kako je to svojevremeno primetio Stojan Ćelić »večito inspirisan snagom tradicije sagledane u analizi klasike, a s izrazitom težnjom da se dosegne uzorno kao princip«. Boško Karanović je, boreći se za nužno prisustvo prošlosti u sadašnjosti nastojao da ostvari postojane, trajne i univerzalne vrednosti. Kompleksnost njegovog umetničkog izraza u kojem se sintetički čvrsto prepliću slojevi sadržaja, plastičkih elemenata i emocionalnog naboja, ostvarena u grafičkim listovima, sugestivno je transponovana u kartone za tapiserije a potom i u samostalna tkana dela.

Nikad ne izneveravani figuracijski koncept u ovom opusu je večito doživljavao transponovanje, suočenje, stilizovanje, usredsređenje na bitno u sadržaju i plastičkoj ideji. Tapiserijski materijal, njegovo organsko poreklo i prirodnost, nekako su se potpuno usaglasili sa takvim postupkom ali i sa čistotom i prirodnošću ljudskog i umetničkog karaktera Boška Karanovića. U takvim okolnostima u Karanovićevoj tapiseriji su zapretene istinske likovne, poetske ali i humanističke poruke, poruke koje su nam itekako potrebne u večnoj borbi da se dosegne dostojanstvo čovekovog bitisanja, humanistička primerenost njegove egzistencije.

Najstarije Karanovićeve tapiserije tkane su na razbojima Ateljea 61 već tokom 1962. godine. Tada nastaje »Kompozicija« koja je posve »naslonjena« na prizor karakterističan za njegov grafički opus iz tog doba. Stilizovani figurativni koncept, jednostavnost kompozicijskog rešenja, odsustvo kolorita i bogatstvo skale crno-belo-sivih odnosa te specifična poetičnost predstave - elementi su suverene tapiserijske

Boško KARANOVIĆ

autohtonosti. U plastičkom smislu ovoj tapiseriji je veoma bliska i figurativna »Kompozicija« iz 1963. godine. Iako je u ovom tkanju jasno naznačen motivski sadržaj (rat, vojska, ranjenici), iako je motiv izrazito angažovanog karaktera, Karanović zahvaljujući pojednostavljinju i likovnom svođenju figure uspeva da prizoru odredi univerzalnost dejstva i poruke, te da ga, zahvaljujući naglašenoj i svečanoj monumentalnosti, »privede« autentičnom tapiserijskom specifikumu.

Tokom sedamdesetih, tačnije 1977. godine, u Ateljeu 61 otkana je neimenovana »Tapiserija« s karakterističnim prizorom pijace. I taj motiv je autor »preuzeo« iz svog grafičkog lista. Stilizacija je i ovde karakterističan postupak kojim se čuva likovno-grafička čistota iskaza ali i ostvaruje tapiserijska autentičnost. Sasvim je specifičan izgled figure - ona je definisana poput prozračne siluete. A upravo to »prosvetljavanje« sintetiše tipične Karanovićeve siluete sa tapiserijskom osnovom jer se svetlosni akcenti definišu samim tkanjem: vunenim šatiranjem, svojevrsnim tkanim rasterom... Sasvim je karakteristično i kompozicijsko ustrojstvo. Celokupna tapiserija je »podeljena« na tri paralelne horizontalne polja. Glavnu motivsku, sadržinsku i plastičku radnju, koja se »odigrava« u srednjem pojasu, Karanović suvereno crtački i graficistički definiše. Izostanak boje u centralnom motivu Karanović kompenzuje u gornjem i donjem pojasu, u kojima se blago naziru elementi pejzaža »utopljeni« u plemenita i prigušena prostranstva zelene i njenih vunenih nijansi.

U seriji novijih tapiserija, nastalih krajem devedesetih godina (Pijaca II, 1996, Pijaca III, 1997. i Kvartet, 1999.) Boško Karanović nastavlja da svoje plastičke i sadržinske ideje prevodi iz grafike u tapiseriju. Pri tome on i dalje neguje tretman forme koji je tipičan za njegov autentični grafizam. Uostalom, kako to baš povodom tapiserije Boška Karanovića primećuje Goranka Vukadinović, potencirani grafizam, svedenost oblika i boje »prijavu vuni«. Primetno je da je, za razliku od ranijih radova, u ove tri tapiserije stilizacija slobodnija, spontanija, ekspresivnija. U »Tapiseriji« iz 1997. godine, Karanović dospeva do apstrakcijske kompozicije u kojoj likovni elementi (boja, linija, materijal) dosežu sopstvenu autohtonost, sasvim zasebno i delotvorno plastičko i tapiserijsko dejstvo.

Tapiserije Boška Karanovića su konstantno »preuzimane« iz njegovog grafičkog opusa. Prilagođavajući ih novom mediju umetnik je odabrane grafički definisane motive transformisao i »prilagodio« karakterističnostima tapiserije. Pri tome je ovaj umetnik očuvao autentične likovno-grafičke osobenosti predloška da bi, već pri izradi kartona, insistirao na stvaranju novih vrednosti pikturnalnog porekla i karaktera, pre svega kroz bogatiji ali uvek rafinirani kolorizam i kontrolisanu gestualnost. Osim toga, Karanovićev tapiserijski postupak se odlikuje specifičnim osećanjem za monumentalnost ostvarenu stilizovanjem motiva, sintetizovanjem i blagim deformisanjem oblika o kojem likovni kritičar Sreto Bošnjak govori kao o svojevrsnom »premeštanju prizora iz stvarnosti u san«.

Tapiserijsko delo Boška Karanovića broji desetak ostvarenja, uglavnom urađenih u Radionici za izradu tapiserija Atelje 61. Iako su, sve odreda, nastale prevođenjem njegovih grafika u vunu, Karanovićeve tapiserije poseduju visok stepen medijske čistote i autentičnosti. Zbog toga ove tapiserije poseduju svedenost i zasebnost koje im omogućuje efektno ambijentalno dejstvo u arhitekturnom prostoru.

Boško KARANOVIĆ

Istovremeno, u ovim ostvarenjima zapretno je čitavo bogatstvo metaforičkih i autentičnih umetničkih poruka, poruka kojima obiluje čitavo umetničko i ljudsko delo Boška Karanovića.

■ ■ ■ Sava Stepanov: THE TAPESTRIES OF BOŠKO KARANOVIĆ

One of the most important artists in our recent art history, BOŠKO KARANOVIĆ, has been pursuing with latent permanence the tapestry besides his primary interest in graphic design and painting for several decades. His opus in tapestry design began at the beginning of the seventh decade, at the same time when The Tapestry Design Workshop of Atelier 61 was founded on Petrovaradin fortress. Since then, until the most recently woven tapestry on the looms of this very workshop, harmoniously and continuously, with overall creative engagement, Boško Karanović's tapestry opus has been developing.

In his tapestry design Boško Karanović has been relying on his knowledge of graphic design and painting elements of content and form. In such efforts he was '*constantly inspired by the power of tradition as seen in the analysis of the classic, with ever longing desire to achieve the model as a principle*' as once noted by Stojan Ćelić. Boško Karanović, while campaigning for the necessary presence of the past in the present, was trying to achieve lasting, permanent and universal values. The complexity of his art expression in which elements of content, plastic elements and emotional charge are synthetically tightly interwoven, was achieved in graphic papers, and suggestively transposed in the cartoons for tapestry and then into tapestry itself.

The concept of the figure which he has never failed, has experienced transposition, reduction, styling, focus on what matters in the content and plastic idea. The tapestry material, in particular its organic origin and naturalness, have somehow completely been synchronized with such procedure and also with the purity and naturalness of human and artistic character of Boško Karanović. In such circumstances in Karanović's tapestry design, genuine art, poetics and humanistic messages as well, are captured in his tapestries. And it is those messages we desperately need in the eternal attempt to reach the dignity of human existence, and humanistic appropriateness of that very existence.

Some of the oldest of Karanović's tapestries have been made on the looms of Atelier 61 ever since 1962. It is then when the 'The Composition', which is completely 'relying' on the scenes characteristic of his graphic design opus from that period, was made. Stylized concept of the figure, the simplicity of the composition, the absence of color and the richness of the black and white and gray relation and the specific poetical representation- are elements of sovereign autochthonous tapestry design. In the plastic sense, the figure composition of the tapestry 'The Composition' from 1963 is very close to it. Although this particular expression of tapestry design has clearly marked motifs (war, army, wounded men), and represents involved art, Karanović manages to determine the scene with universality of action and the message he is trying to convey, due to his ability to simplify and reduce the art figures, and then also due to the overstated and solemn monumentality, 'brings' it closer to the authentic specificity of tapestry design.

Boško KARANOVIĆ

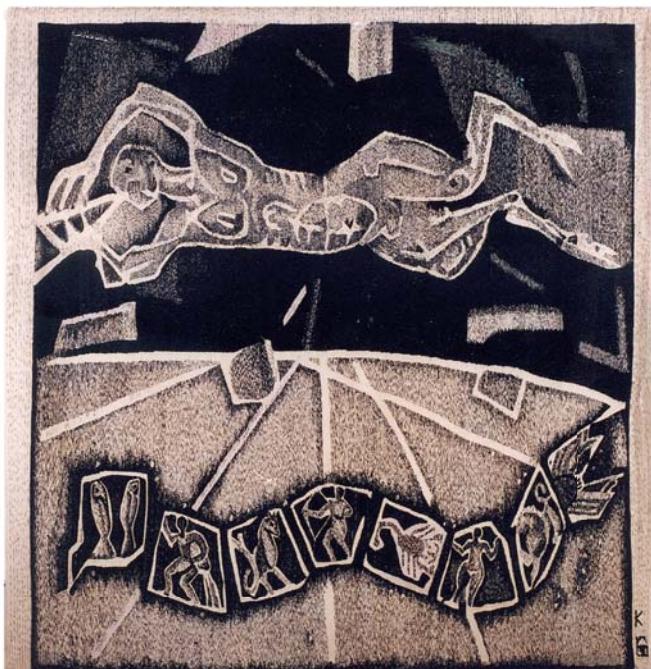
During the seventies, in fact in 1977, at *Atelier 61* an unnamed tapestry, 'The Tapestry', was woven with the characteristic scene of the market. And that motif the author has taken from his graphic design elements. Stylization is also a characteristic procedure here as well, in which one tries to preserve the art-graphic purity of expression but at the same time to preserve the authenticity of tapestry design. The figure has a quite specific expression – it is defined as if it is an airy silhouette. And such 'enlightening' synthesizes typical silhouettes of Karanović with the warp, because the light accents are defined by the weaving itself: wool shades, specific woven raster-like pattern... The compositional structure is also quite characteristic. The entire tapestry is divided into three parallel horizontal elements. The main motif, content and plastic action, which is 'played out' in the middle of the composition, Karanović defines with utmost drawing and graphic design. The lack of color in the central motif, Karanović compensates in the upper and lower part, in which one can almost see the landscapes 'emerged' in the noble and toned down vastness of space in its green and woolen shades.

In the series of his new tapestries, created at the end of the nineties (*The Market II*, 1996, *The Market III*, 1997, and *The Quartet*, 1999) Boško Karanović continues to transfer his plastic and content ideas from graphic design into tapestry design. And he still continues to cultivate the form treated in a way that is typical of his authentic graphic design. Moreover it is noticeable as Goranka Vukadinović stated, that in the tapestry of Boško Karanović one can see graphic design emphasized, as well as the reduction in form and the colors 'which adhere to wool'. It is notable that unlike his previous works, these three tapestries show more freedom in stylization, more spontaneity and expressiveness. In 'The Tapestry' from 1997, Karanović reaches an abstract composition in which art elements (the color, the line and the material) reach their own autochthony, quite independent and efficient plastic and tapestry design effect.

The tapestries of Boško Karanović are constantly 'taken over' from his graphic design opus. By adjusting it to the new medium the artist has transformed and 'adapted' the selected motifs in graphic design to the characteristics of tapestry design. And in doing so, this artist has preserved authentic visually-graphic traits of the template so to insist on the creation of new pictorial origin and character when making the cartoon, by enriching the refined coloristic and controlled gesture. Apart from that, Karanović's tapestry procedure displays specific sentiment for monumentality realized by motif stylization, synthesizing and mildly deforming the forms of which an art critic Sreto Bošnjak refers to as a kind of 'rearranging the scenes from reality into a dream'.

Tapestry opus of Boško Karanović consists of about ten designs, most of which were created at the workshop of *Atelier 61*. Although all of them were created by transferring his graphic designs into wool, Karanović's tapestries posses a high degree of media purity and authenticity. And it is because of that, these tapestries have the minimalism and authenticity that enables them to have a very positive ambience effect in architectural space. At the same time, in these tapestries an entire richness of metaphorical and authentic artistic messages are captured, messages with which the entire artistic and human work of Boško Karanović is in abundance of.

Boško KARANOVIĆ

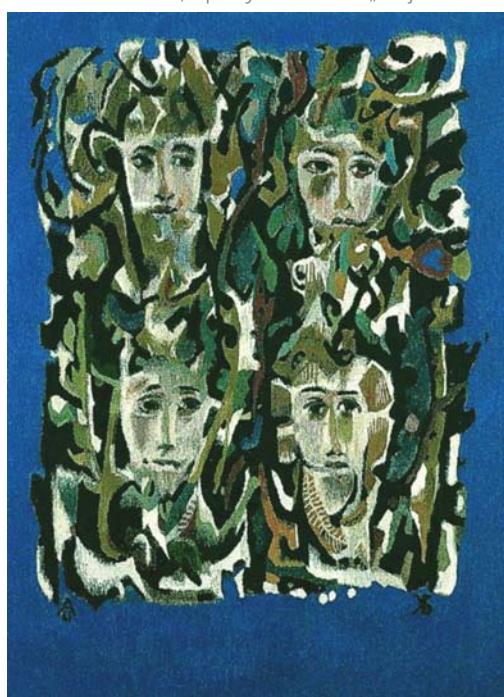

KOMPOZICIJA, 1962.
200 x 215 cm
vuna, klečana tehnika
koautori: Ružica Bačlija, Ana Horvat – Radionica »Ateljea 61«
Izvršno veće AP Vojvodine

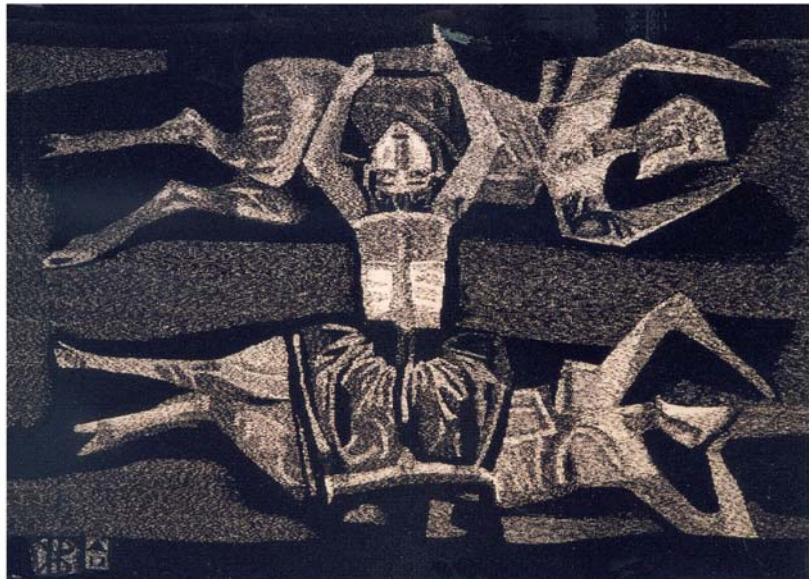
THE COMPOSITION, 1962.
200 x 215 cm
wool, plain technique (gobelin)
co-authors: Ružica Bačlija, Ana Horvat – Workshop of »Atelje 61«
Autonomous Province of Vojvodina

KVARTET, 2000. (2009.)
188 x 135 cm
vuna, klečana tehnika
koautori: Milica Kovač, Žužana Toth Vanger, Željka Popadić –
Radionica »Ateljea 61«
Privatna kolekcija; Zbirka tapiserija »Ateljea 61«

THE QUARTET, 2000. (2009.)
188 x 135 cm
wool, plain technique (gobelin)
co-authors: Milica Kovač, Žužana Toth Vanger, Željka Popadić –
Workshop of »Atelje 61«
Private collection; Tapestry Collection of „Atelje 61“

Boško KARANOVIĆ

LUDA TKALJA, 1963.

100 x 138 cm

vuna, klečana tehnika

koautori: Milenka Isakov, Ana Horvat - Radionica »Ateljea 61«

Privatna kolekcija

THE CRAZY WEAVER, 1963.

100 x 138 cm

wool, plain technique (gobelín)

co-authors: Milenka Isakov, Ana Horvat - Workshop of »Atelje 61«

Private collection

PIJACA I, 1996. (2006.)

118x 210 cm

vuna, klečana tehnika

koautori: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački - Radionica »Ateljea 61«

Privatna kolekcija; Zbirka tapiserija »Atelje 61«

THE MARKET I, 1996. (2006.)

118x 210 cm

wool, plain technique (gobelín)

co-authors: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački - Workshop of »Atelje 61«

Private collection; Tapestry Collection of »Atelje 61«

Boško KARANOVIĆ

PIJACA II, 1997.
110 x 167 cm
vuna, klečana tehnika
koautori: Tereza Horvat, Jelena Božić -
Radionica »Ateljea 61«
Zbirka tapiserija »Ateljea 61«

THE MARKET II, 1997.
110 x 167 cm
wool, plain technique (gobelins)
co-authors: Tereza Horvat, Jelena Božić -
Workshop of »Atelje 61«
Tapestry Collection of „Atelje 61“

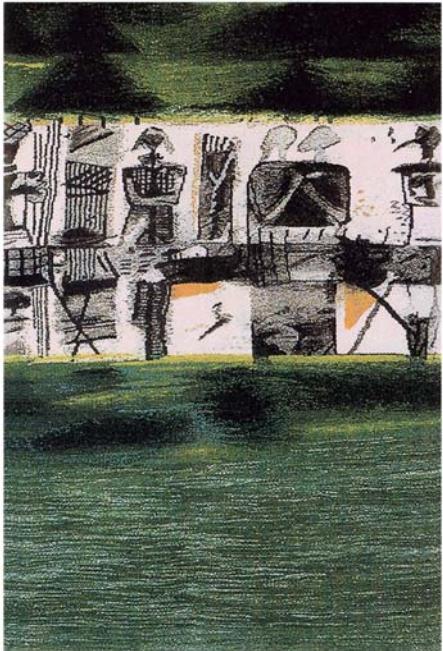
PIJACA III, 1998.
124 x 165 cm
vuna, klečana tehnika
koautori: Tereza Horvat, Jelena Božić -
Radionica »Ateljea 61«
Zbirka tapiserija »Ateljea 61«

THE MARKET III, 1998.
124 x 165 cm
wool, plain technique (gobelins)
co-authors: Tereza Horvat, Jelena Božić -
Workshop of »Atelje 61«
Tapestry Collection of „Atelje 61“

BK

Boško KARANOVIĆ

PIJACA, 1976. (1993; 2009.)
 152 x 130 cm
 vuna, klečana tehnika
 koautori: Milica Kovač, Žužana Toth Vanger,
 Željka Popadić - Radionica »Ateljea 61«
 Privatne kolekcije;
 Zbirka tapiserija »Ateljea 61«

THE MARKET, 1976. (1993; 2009.)
 152 x 130 cm
 wool, plain technique (gobelin)
 co-authors: Milica Kovač, Žužana Toth Vanger,
 Željka Popadić - Workshop of »Atelje 61«
 Private collections;
 Tapestry Collection of „Atelje 61“

TAPISERIJA, 1999.
 195 x 133 cm
 vuna, klečana tehnika
 koautori: Tereza Horvat, Jelena Božić -
 Radionica »Ateljea 61«
 Zbirka tapiserija »Ateljea 61«

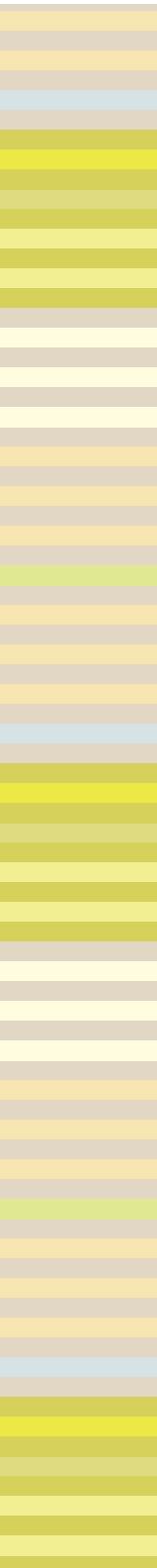
THE TAPESTRY, 1999.
 195 x 133 cm
 wool, plain technique (gobelin)
 co-authors: Tereza Horvat, Jelena Božić -
 Workshop of »Atelje 61«
 Tapestry Collection of „Atelje 61“

ZASTANAK 1963.
 300 x 470 cm
 vuna, klečana tehnika
 koautori: Ružica Bačlja, Ana Horvat, Zora Lazić,
 Smilja Lazić - Radionica »Ateljea 61«
 Državni muzej bivšeg nacističkog koncentracionog
 logora Aušvici, Poljska; Muzej Vojvodine, Novi Sad

THE PAUSE, 1963. (1963.)
 300 x 470 cm
 wool, plain technique (gobelin)
 co-authors: Ružica Bačlja, Ana Horvat, Zora Lazić,
 Smilja Lazić - Workshop of »Atelje 61«
 State Museum of former Nazi Concentration Camp of
 Auschwitz, Poland; Museum of Vojvodina, Novi Sad

Nadežda NOVIČIĆ

Nadežda NOVIČIĆ

NOVIČIĆ NADEŽDA, akademski slikar tekstila, tapiserista

Rođena je 1937. godine u Vinkovcima. Diplomirala 1964. godine na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu, a poslediplomske studije završila 1971. na istoj akademiji. Od 1965. član ULUPUDS-a (Udruženje likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajnera Srbije). Zvanje istaknutog umetnika stekla 1986. godine. Aktivno se bavi tapiserijom, dekorativnom tkaninom, mozaikom. Njene tapiserije obišle su gotovo čitav svet: Italija, Francuska, Belgija, Nemačka, SAD, Indija, SSSR, Čehoslovačka, Mađarska, Kina, Koreja, Mongolija. Živi i radi u Pančevu. Učesnik je 2. saziva kolonije tapiserista "Boško Petrović" 1999. Dobitnik je Godišnje nagrade za tapiseriju "Ateljea 61" 2000. godine.

NOVIČIĆ NADEŽDA, MA of Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist

She was born in 1937, in Vinkovci. She graduated from the Academy of Applied Arts in Belgrade, in 1964, and completed her postgraduate studies in 1971 at the same Academy. She has been a member of ULUPUDS (Association of Applied Arts Artists and Designers of Serbia) since 1965. She received the title of a prominent artist in 1986. She is actively engaged in tapestry design, decorative fabrics, and mosaic. Her tapestries have been all around the world: Italy, France, Belgium, Germany, USA, India, USSR, Czechoslovakia, Hungary, China, Korea, and Mongolia. She lives and works in Pančevo. She has participated in the second colony of tapestry artists 'Bosko Petrović' in 1999. She received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2000. She is the winner of the Annual Award for tapestry by Atelier 61.

NAGRADE • AWARDS:

- **1963.** Nagrada najboljem studentu Akademije primenjenih umetnosti, Beograd • **1970.** Nagrada II Majskog salona, Beograd • **1971.** Nagrada III Majskog salona, Beograd • **1970.** Godišnja nagrada ULUPUS-a, Beograd • **1971.** Nagrada ULUPUS-a na XII oktobarskom salonu, Beograd • **1971.** Nagrada APU na XII oktobarskom salonu, Beograd • **1973.** Nagrada ULUPUS-a na XIV oktobarskom salonu, Beograd • **1975.** Nagrada VII majskog salona, Beograd • **1978.** Nagrada Pančevačkog oktobarskog salona, Pančevo • **1978.** Nagrada Južnobanatskog likovnog salona • **1979.** Nagrada Pančevačkog oktobarskog salona, Pančevo • **1979.** Godišnja nagrada ULUPUS-a, Beograd • **1982.** Nagrada Pančevačkog oktobarskog salona, Pančevo • **1984.** Godišnja nagrada ULUPUS-a, Beograd • **1986.** Nagrada Pančevačkog oktobarskog salona, Pančevo • **1989.** Nagrada Pančevačkog oktobarskog salona, Pančevo • **1990.** Nagrada SIZ-a kulture Vojvodine za doprinos razvoju savremene tapiserije • **2000.** Godišnja nagrada „ATELJEA 61“, za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije • **2002.** Nagrada za životno delo ULUPUDS-a za celokupno stvaralaštvo i doprinos razvoju primenjenih umetnosti i dizajna, Beograd.

SAMOSTALNE IZLOŽBE • SOLO EXIBITIONS:

- **1961.** Izložba unikatnog tekstila, Beograd • **1970.** Slikani tkani tekstil, Beograd • **1974.** 20 unikatnih

Nadežda NOVIČIĆ

štofova, Beograd • **1978.** Nadežda Novičić - Tapiserija, Narodni muzej, Pančevo • **1979.** Nadežda Novičić - Tapiserija, Kulturni centar Beograda, Beograd • **1981.** Tapiserije, Poreč • **1982.** Nadežda Novičić - Tapiserije, Savremena galerija Centra za kulturu „Olga Petrov“, Pančevo • **1983.** Tapiserije, Sombor • **1984.** Tapiserije, Loznica • Nadežda Novičić, Salon Muzeja primenjenih umetnosti, Beograd • **1987.** Tapiserije, Sremska Mitrovica • **1989.** Nadežda Novičić, tapiserije – u povodu 25 godina rada, Savremena galerija Centra za kulturu „Olga Petrov“, Pančevo • **2001.** Nadežda Novičić – tapiserije, Izložba nagradjenog autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin

KOLEKTIVNE IZLOŽBE • COLLECTIVE EXIBITIONS:

• **1960.** Primjenjena umjetnost u službi čovjeka, Titograd • **1961.** Izložba projekata za tekstil, Beograd • **1966.** Salon primenjenih umetnosti, Beograd • **1968.** Akordi sa licidarskih kolača, Beograd • **1968.** Modni susreti, Beograd • **1968.** V Mostra Internazionale tessile, Busto Arsizio • **1970.** Jugoslovenska primjena umetnost, Moskva, Talin, Lenjingrad, Tbilisi, NJU Delhi, Karači • **1971.** Žene – stvaraoci na polju primjenjene umetnosti, Beograd • **1971.** Jefimijini dani, Ljubostinja • Leto – unikati, Beograd • **1973.** Tapiserija „Beograd 73“, Beograd • **1973.** Umetnost tektsila Srbije, Zagreb • **1975.** Tapiserija „Beograd 75“, Beograd • **1976.** Izložba ULUPUS-a, Zaječar, Kraljevo, Niš • **1977.** Majska izložba ULUPUS-a, Titovo užice, Gornji Milanovac, Pirot, Leskovac, Kragujevac, Svetozarevo, Ćuprija, Kruševac, Smederevska Palanka, Niš • **1977.** Tapiserija „Beograd 77“, Beograd • **1978.** II međunarosna izložba, Piran – Jugoslovenska tapiserija, Budimpešta, Lajpcig • **1978.** Izložba srpske primjenjene umetnosti, Brisel • **1978.** Jugoslovenska primjena umetnost, Kijev • **1979.** Tappiserija „Beograd 79“, Beograd • **1979.** III međunarodna izložba, Piran • **1979.** Savremena jugoslovenska tapiserija, Peking • **1980.** Primjenjena umetnost Jugoslavije, Koreja, Mongolija • **1981.** Kultur der Vojvodina, Jugoslawien, Beč, Austija • **1982.** „Izložba tapiserija jugoslovenskih likovnih umetnica“, Umetnostni paviljon, (mart-april), Slovenj Gradec • **1982.** The Exposition of ULUPUS, New York • **1983.** III međunarodni bijenale tapiserije, Piran • **1983.** Savremena tapiserija u Srbiji, Beograd • **1983/84** Savremena tapiserija u Srbiji, Novi Sad, Slovenj Gradec • **1986.** Tapiserija „Beograd 86“, Beograd • **1988.** Izložba slikanog tekstila, Argentina • **1988.** Aktuelni trenutak pančevačke likovne i primjenjene umetnosti, Nacionalni muzej, Valeta, Malta • **1992.** Savremena tapiserija u Vojvodini - 30 godina "Ateljea 61", Likovni susret, Subotica • **2000.** Tapiserije učesnika druge jugoslovenske kolonije tapiserista "Boško Petrović"–Petrovaradinska tvrđava – Novi Sad '99, Galerija tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin • **2001.** 1. trijenale tapiserije, Novi Sad, Veliki hol SPC Vojvodina, Novi Sad • **2003.** Kolonija tapiserista "Boško Petrović" (1998 - 2002), pet godina kolonije, Galerija tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin • **2004.** 2. trijenale tapiserije, Novi Sad, Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2004. • **2009.** Iz Zbirke tapiserija „Ateljea 61“ – 1998 – 2001., Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2010.** „Atelje 61“, tapiserije iz Zbirke, 2002 – 2004., Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2010.** Tapiserija sopstvenog puta, Kružna izložba: Narodni muzej Zrenjanin; Moderna galerija Likovni susret, Subotica; Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Narodni muzej,

Nadežda NOVIČIĆ

Pančevo • 2011. Zbirka „Ateljea 61“ – Tapiserije malog formata, Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Zavičajni muzej, Ruma; Narodni muzej, Pančevo; KIC „Mladost“ Futog • 2012. 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin.

Svoje radove izlaže na godišnjim, bijenalnim i trijenalnim izložbama u zemlji: Godišnja izložba ULUPUS-a, Beograd, Oktobarski salon, Beograd, Oktobarski salon, Pančevo, Majski salon ULUPUS-a Beograd, „Atelje 61“ - Trijenale tapiserije, Novi Sad...

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: TIHA NAMETLJIVOST TAPISERIJE

Ako se, logikom i navikom služeći se, ova priča započne prvim utiskom, nametnuće se jednostavnost, strogost, utišana smirenost, odmah potom i pedantno artikulisana snaga, koja se - nije li čudno? - probija i promalja iz prividne lomnosti naizgled krhkikh tkanih formi. Tapiserije NADEŽDE NOVIČIĆ takvom svojom nepredvidljivošću umeju da iznenade i zbune. To, ipak, nije namera autora. Suštinski, njene tapiserije su kompleksna dela, duboko proosećana, pažljivo planirana, gotova da objasne misao autora.

Kako sama priznaje, nikada je nije privlačila tapiserija u tradicionalnom smislu. Sudeći po njenim rečima, još više po njenim ostvarenjima, opstanak tapiserije kao umetničkog dela mora se vezivati sa problemom prostora, u kojem ona jedino može da postoji. Savremena arhitektura nameće tok razvoja misli o savremenoj tapiseriji, kojoj je, pošto je već odavno lišena praktične namene, prepustena neiscrpana energija dekorativnosti. Harmonija prostora i objekta u njemu - tapiserije u ovom slučaju - traži harmoniju igre velikih staklenih površina i transparentnih tkanih formi, koje takvo okruženje plemene i životvore. Tim zahtevima osmišljena i kreirana tapiserija, podršku je nalazila u adekvatnim materijalima, kojima će pravdati svoje primarne atribute: koegzistenciju i interakciju sa arhitekturom današnjice.

Nedoumice u pogledu izbora materijala kao da nikada nije ni bilo. Naime, Nadežda Novičić se već od samog početka bavljenja umetnošću tapiserije izražavala gotovo isključivo u juti, kudelji i sisalu, koji su umeli jasno da odgovore zahtevu za prozračnošću, za lakoćom i jednostavnošću, koja oduvek postoji u prirodi. Otud se kod autora čita namera da svoje tapiserije jednači sa prirodom, aplicirajući u čvrsto prepletene ili često slobodne niti osnove i potke detalje iz nje. U sirovom ili obrađenom i doteranom stanju, topoline oblice, pruće, kamenje, plodovi divljeg oraha, slučajem izrezani komadi zardalog metala... "utkani" u strukturu tkanine, postaju jednako podatan materijal, koji će materijalizovati ideju i prevesti je u konkretnu, opipljivu formu. Vizuelno, tako postignut sklad između ovih neuobičajenih, često neочекivanih komada različitog materijala, postiže zahtevanu dekorativnost, kojom Nadeždine tapiserije postaju privlačne, pročišćene i tiho nametljive.

Dekorativnost, međutim, ne sme biti prazna i samodovoljna. Ona se, da bi opstala, mora pravdati pričom: iz života, iz sudsbine, iz prošlosti jednako kao iz budućnosti. "Metamorfoza", "Ljudske sudsbine", "Proticanje vremena" teme su stare koliko i čovečanstvo. Svedoče o kontemplativnosti autora, o sveprožimajućoj zabrinutosti, koja bira način da sebe izrazi i objasni. Sopstvena iskustva ("Ljubav i posle",

Nadežda NOVIČIĆ

"Ožiljak") inspirativna su koliko i tragika likova iz literature ("Opsesija Raskoljnikova", "Sećanje na Jesenjinu", "Jozef K.", "Beg u oblake"). Istovremeno započeti ciklusi u tapiseriji i u tehniči kamenog mozaika, "Metodi moćnika i "Trijumfi moćnika" tek su načet problem, koji u novije vreme brine Nadeždu Novičić. Želja iznad svega da red prepostavi haosu, transponovana u rečnik biranih simbola u tapiseriji, jeste način kojim se autor bori protiv zlih sila destrukcije.

"...Nada Novičić svojom izgrađenom stvaralačkom ličnošću, svojim pogledom na život i umetnost i svojim apartnim, delikatnim ukusom i rafinmanom (što priliče pravoj duhovnoj otmenosti), celovitim, dakle, svojim habitusom, shvata umetnost kao odbranu od haosa i destrukcije, kao ljudsku "Anti sudbinu" (Andre Malro)".

K. Vasiljković: "Nadežda Novičić - Tapiserije", Katalog u povodu 25 godina rada, Pančevo, 1989.

Goranka Vukadinović: THE SILENT OBTRUSION OF TAPESTRY DESIGN

If you start this story with the first impression, by using logic and habit, one will be faced with the simplicity, sternness, reduced calmness, and immediately following it, precisely articulated power, which, isn't it amazing? – appears and arises from seemingly fragile weaving forms. With such unpredictability the tapestries of NADEŽDA NOVIČIĆ have the ability to surprise and baffle. However, it is not the intention of the author. In very essence, her tapestries are complex works, deeply emotional, carefully planned, set to explain the reflections of the author.

As she herself admits, she has never been attracted to tapestry design in the traditional sense. Judging by her words, and even more by her work, the survival of tapestry design as art form must be related to the problem of space, in which it can only exist. Modern architecture imposes the course of the thought of modern tapestry design, to which, since it has long been deprived of its original purpose, an abundant energy of decoration is now given. The harmony of space and the object in it- in this case, the tapestry- requires the harmony of great glass surfaces and transparent weaving forms, for the tapestry to enrich and enliven that space. In correspondence with such requirements, the tapestry which was designed and created in such a way has found support in adequate materials, with which it will justify its primary attributes: co-existence and interaction with the today's architecture. There was never any doubt in choosing the right material. Nadežda Novičić, has been dealing with fabrics such as jute, hemp and sisal from the very beginning of tapestry design. Those materials can clearly meet the need for the clarity, the ease and the simplicity in tapestry design, which has always been present in nature. Therefore, the author clearly shows her intention of becoming one with the nature by applying into tightly interwoven or more often free threads of the warp and the weft the very details from nature itself. In a processed or unprocessed and polished state, the round poplar timber, brushwood, stones, fruits of black walnut, accidentally carved pieces of rusty metal...'woven' into the structure of the fabric, and become equally pliable material, which will materialize the idea and transform it into a specific, tangible form. Visually it is how the harmony between unusual, often unexpected elements of different material, is achieved,

Nadežda NOVIČIĆ

and the required level of decoration accomplished, with which Nadežda's tapestries become attractive, purified, and silently obtrusive.

Decoration, however, cannot be empty and self-sufficient. In order to survive, the tapestry must justify itself with a story: from life, from the destiny, from the past as well as from the future. 'Metamorphosis', 'Human Destinies', 'The Passing of Time' are motifs as old as mankind. They testify of the contemplation of the author herself, of the overwhelming worry, which chooses the right medium to express itself. Her own experiences ('Love and after', 'The Scar') are inspiring as the tragic characters from literature ('The obsession of Raskolnikov', 'The Memory of Esenin', 'Jozef K.', 'The Escape into the Clouds'). At the same time, the cycles she began in tapestry design and in stone mosaic technique, 'The Methods of the Power Mongers' and 'The Triumphs of the Power Mongers', are just the beginning of the problem, that is worrying Nadežda Novičić. The desire to postulate order over chaos, transposed into a glossary of well chosen symbols in tapestry design, is a way for the author to fight the powers of destruction.

'...Nada Novičić with her developed creative personality and specific view of life and art and her distinctive, delicate and refined taste (suited for true spiritual refinement), with her whole way of life and understanding of art as a barrier from chaos and destruction, as human 'Anti-destiny (Andre Malro).''

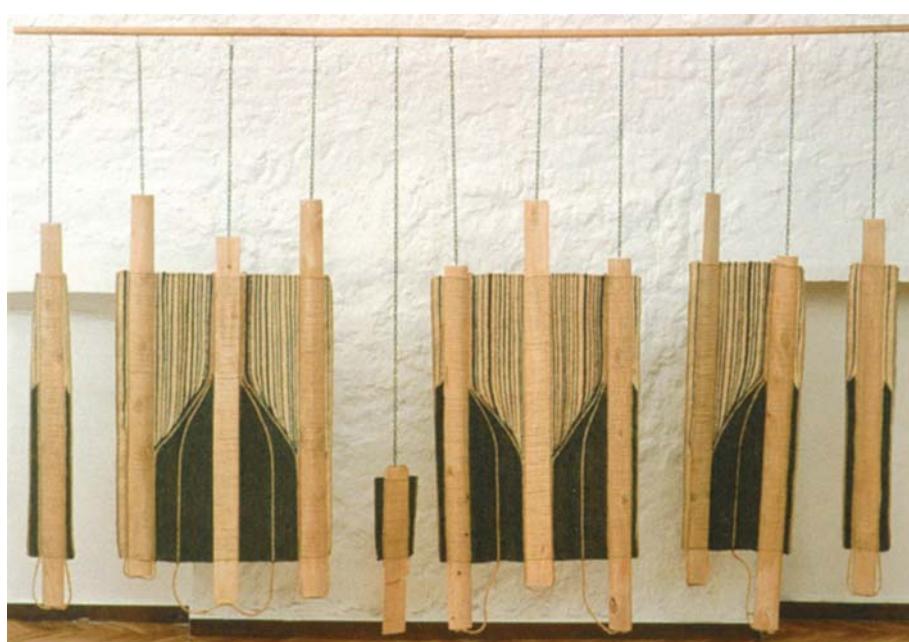
K. Vasiljković: 'Nadežda Novičić – Tapestry', Catalogue for 25 years of work, Pančevo, 1989

Nadežda NOVIČIĆ

BEG U OBLAKE, 1988.
4 x (110 x 90 cm)
pamuk, kudelja, kamen, kombinovana tehnika
autorski rad

THE ESCAPE INTO THE CLOUDS, 1988.
4 x (110 x 90 cm)
cotton, hemp, stone, mixed media
original author's work

LJUDSKE SUDBINE, 1988.
200 x 300 cm
kudelja, drvo, sisal, metal,
kombinovana tehnika
autorski rad

THE HUMAN DESTINIES, 1988.
200 x 300 cm
hemp, wood, sisal, metal,
mixed media
original author's work

Nadežda NOVIČIĆ

LJUBAV I POSLE I, 1989.
110 x 90 cm
pamuk, kudelja, kamen, drvo, kombinovana tehnika
autorski rad

LOVE AND AFTER I, 1989.
110 x 90 cm
cotton, hemp, stone, wood, mixed media
original author's work

LJUBAV I POSLE II, 1989.
110 x 90 cm
pamuk, kudelja, plodovi, drvo, kombinovana tehnika
autorski rad

LOVE AND AFTER II, 1989.
110 x 90 cm
cotton, hemp, fruit, wood, mixed media
original author's work

Nadežda NOVIČIĆ

JOZEF K. I, 1984.
260 x 80 x 80 cm
kudelja, sisal, drvo, metal,
kombinovana tehnika
autorski rad

JOZEF K. I, 1984.
260 x 80 x 80 cm
hemp, sisal, wood, metal,
mixed media
original author's work

METODI MOĆNIKA II, 2000.
158 x 81 cm
kudelja, sisal, metal, drvo, kombinovana tehnika
koautor: Eva Đukić – Radionica »Ateljea 61«
Zbirka tapiserija Ateljea 61

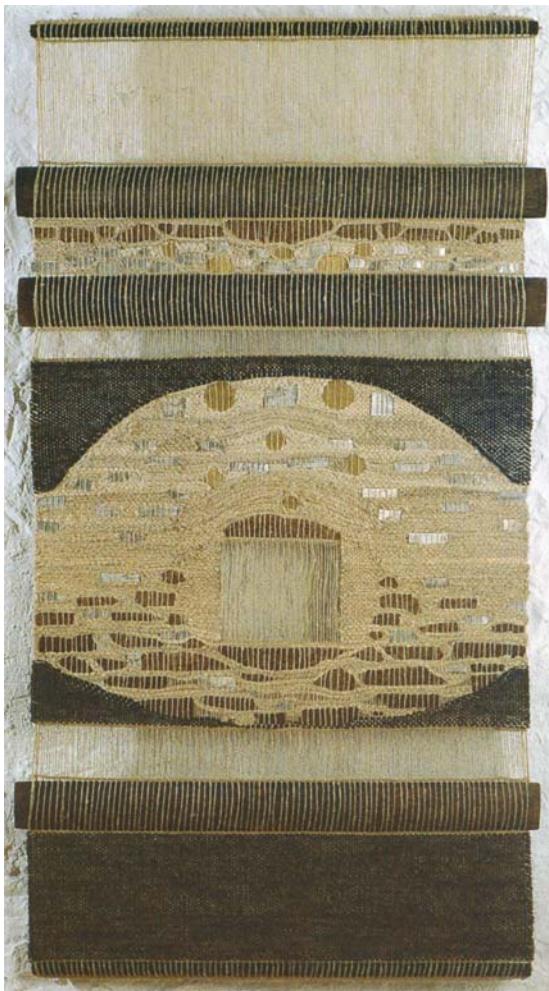
THE METHODS OF THE POWER MONGERS II, 2000.
158 x 81 cm
hemp, sisal, metal, wood, mixed media
co-author: Eva Đukić - Workshop of »Atelje 61«
Tapestry Collection of Atelje 61

Nadežda NOVIČIĆ

METODI MOĆNIKA, 2000.
kudelja, sisal, metal, drvo,
kombinovana tehnika
autorski rad

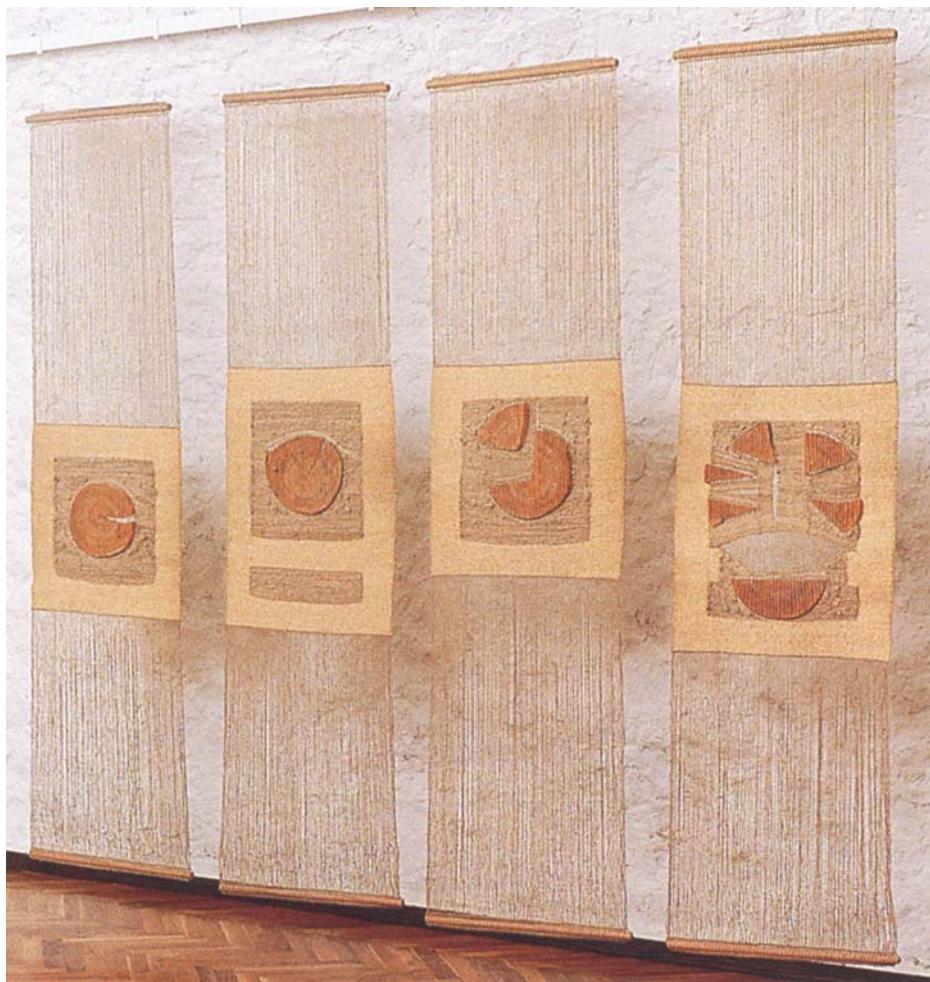
THE METHODS OF THE POWER MONGERS, 2000.
hemp, sisal, metal, wood,
mixed media
original author's work

METAMORFOZA, 1984.
5 x (260 x 65 cm)
kudelja, sisal, drvo, kombinovana tehnika
autorski rad

THE METAMORPHOSIS, 1984.
5 x (260 x 65 cm)
hemp, sisal, wood, mixed media
original author's work

Nadežda NOVIČIĆ

OPSESIJA RASKOLNIKOVA, 1983.

4 x (260 x 65 cm)

kudelja, sisal, drvo,

kombinovana tehnika

autorski rad

THE OBSESSION OF RASKOLNIKOV, 1983.

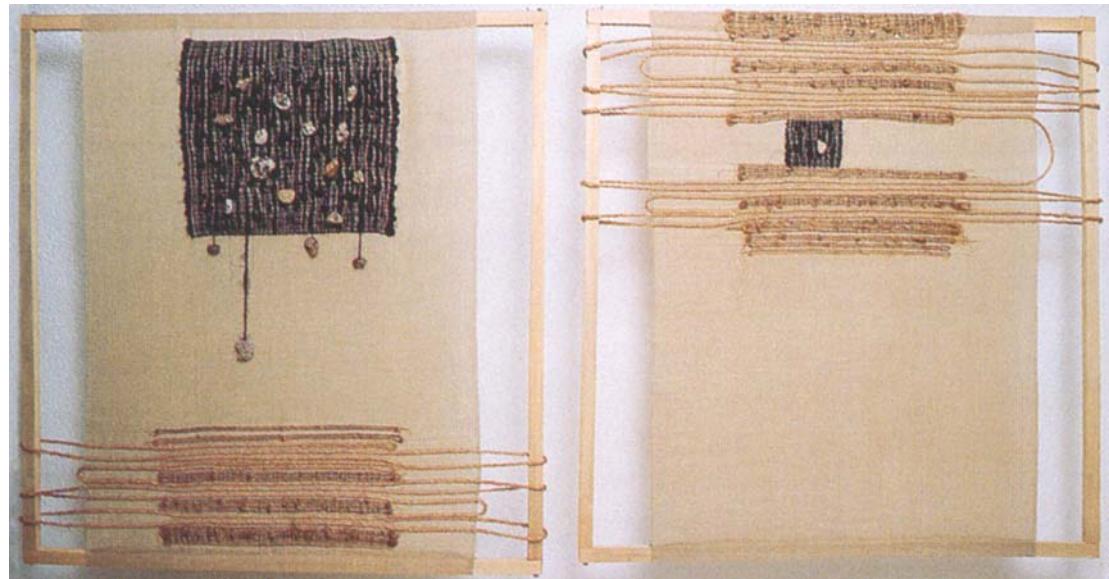
4 x (260 x 65 cm)

hemp, sisal, wood,

mixed media

original author's work

Nadežda NOVIČIĆ

OSLOBAĐANJE, 1987
2 x (110 x 100 cm)
lan, sisal, kamen, kombinovana tehnika
autorski rad

THE RELEASE, 1987.
2 x (110 x 100 cm)
flax, sisal, stone, mixed media
original author's work

OD CIVILIZACIJE LJUDI DO CIVILIZACIJE ROBOTA, 2004.
3 x (256 x 116 cm)
kudelja, sisal, drvo, razni materijali
koautor: Eva Đukić
Zbirka tapiserija Ateljea 61

FROM HUMAN CIVILIZATION TO CIVILIZATION OF ROBOTS, 2004.
3 x (256 x 116 cm)
hemp, sisal, wood, different materials, mixed media
co-author: Eva Đukić
Tapestry Collection of Atelje 61

Nadežda NOVIČIĆ

OŽILJAK, 1979.
260 x 130 cm
kudelja, sisal, drvo,
kombinovana tehnika
autorski rad

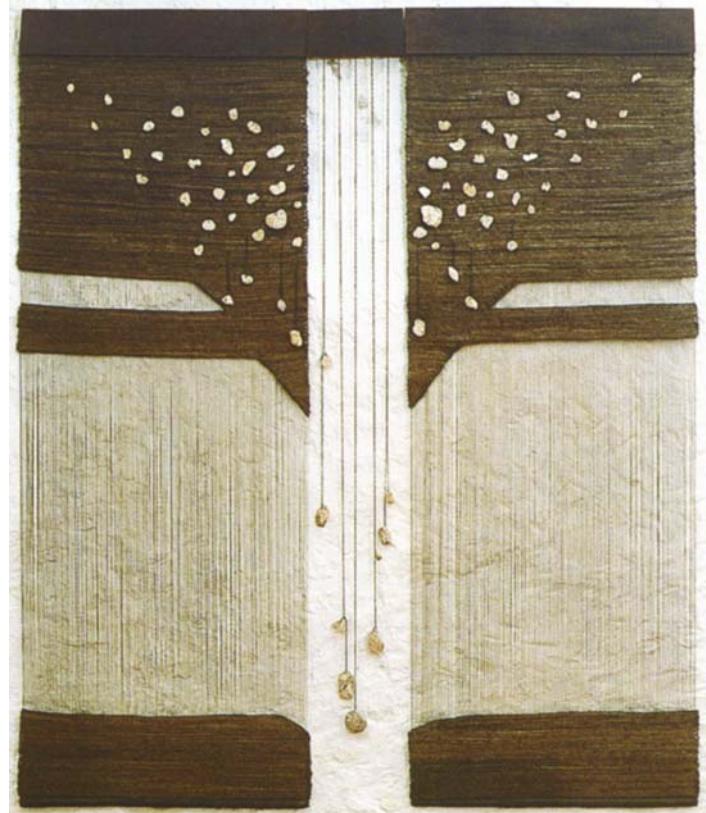
THE SCAR, 1979.
260 x 130 cm
hemp, sisal, wood,
mixed media
original author's work

PROTICANJE VREMENA, 1989.

250 x 220 cm
pamuk, kudelja, kamen,
kombinovana tehnika
autorski rad

THE PASSING OF TIME, 1989.

250 x 220 cm
cotton, hemp, stone,
mixed media
original author's work

Nadežda NOVIČIĆ

SEĆANJE NA JESENJINA, 1984,

2 x (260 x 65 cm)

kudelja, sisal, šiblje,

kombinovana tehnika

autorski rad

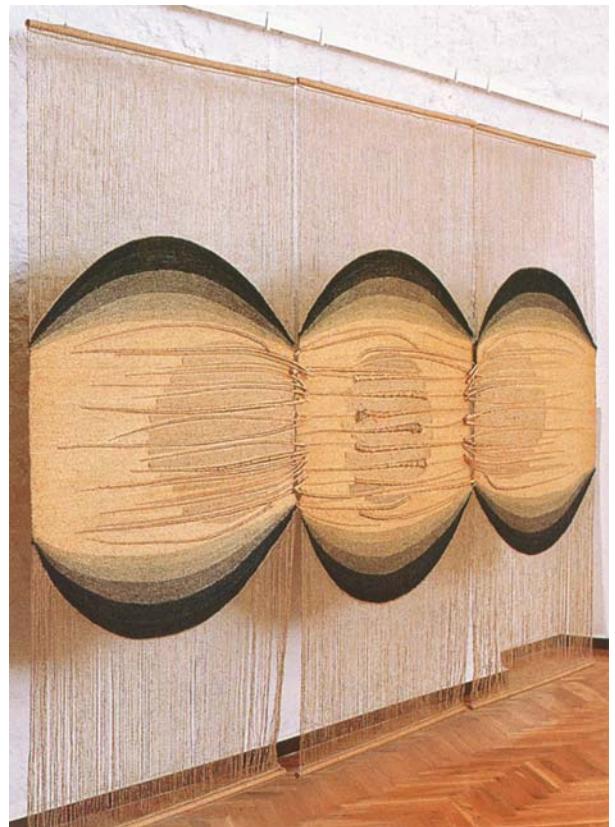
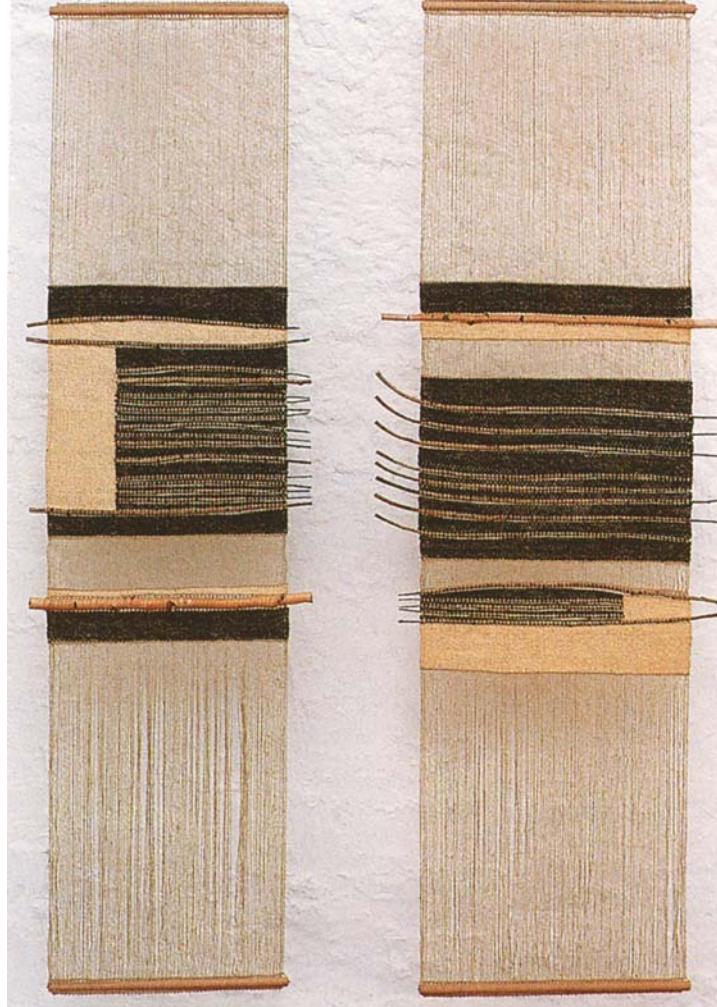
THE MEMORY OF ESENIN, 1984.

2 x (260 x 65 cm)

hemp, sisal, shrub,

mixed media

original author's work

ZAJEDNICA, 1977,

260 x 400 cm

kudelja, sisal, šiblje, kombinovana tehnika

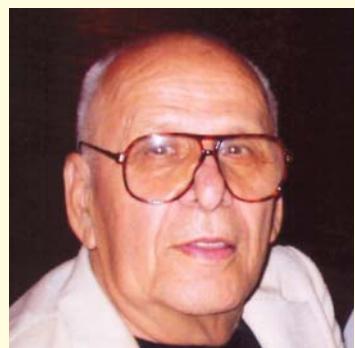
autorski rad

THE COMMUNITY, 1977.

260 x 400 cm

hemp, sisal, shrub, mixed media

original author's work

Branislav SUBOTIĆ SUBE

Branislav SUBOTIĆ SUBE

BRANISLAV SUBOTIĆ – SUBE, akademski slikar, tapiserista 1926 – 2004.

Rođen u Beogradu. 1926. godine. Srednju školu za primenjenu umetnost završio 1948. u Beogradu, gde su mu predavali profesori Ivan Tabaković, Franjo Radočaj i Mihailo Petrov. Diplomirao 1951. na Akademiji za primenjenu umetnost u Beogradu, na Odseku za dekorativno slikarstvo, u klasi profesora Vinka Grdana i Vase Pomorišca. 1951. prihvata poziv Škole za primjenjenu umjetnost iz Sarajeva da organizuje nastavu i vodi predmet Dekorativno slikarstvo. Sve do 1956. radi u ovoj školi kao profesor na predmetu Dekorativno slikarstvo. Od 1952. je član Udruženja likovnih umjetnika Bosne i Hercegovine. 1955. osniva Udruženje likovnih umjetnika primjenjenih umjetnosti Bosne i Hercegovine sa arh. Jovanom Korkom i arh. Milanom Kušanom. Od 1955. do 1960. je predsednik Udruženja likovnih umjetnika primjenjenih umjetnosti Bosne i Hercegovine. Od 1956. do 1963. ima status slobodnog umetnika. Po pozivu Skupštine grada Beograda organizuje 1963. Školu za industrijsko obrazovanje (danasa Škola za dizajn). Postavlja osnovni koncept škole i sa slikarom Radenkom Miševićem oblikuje prvi nastavni plan i program škole. Od 1963. do 1972. je direktor Škole za industrijsko oblikovanje, a od 1972. do penzionisanja 1992. je profesor na Fakultetu primjenjenih umetnosti u Beogradu, na katedri za tekstil, predmet Tapiserija. Učesnik je 1. saziva kolonije tapiserista "Boško Petrović" 1998. Godišnju nagradu za tapiseriju „Ateljea 61“ dobio je 2001. godine.

Branislav Subotić je umro 2004. godine u Beogradu.

BRANISLAV SUBOTIĆ – SUBE, BA in Applied Arts, specialization in Decorative painting, a tapestry artist 1926 - 2004

He was born in Belgrade in 1926. He completed the High School for Applied Arts in 1948 in Belgrade, where he was taught by Ivan Tabaković, Franjo Radočaj and Mihailo Petrov. He graduated at the Academy of Applied Arts in Belgrade in 1951 from the Department of Decorative Painting in the class of the professor Vinko Grdan and Vasa Pomorišac. In 1951 he accepts the invitation of the School of Applied Arts in Sarajevo to organize classes, and teaches Decorative Painting. Until 1956 he has worked in this school as a teacher of decorative painting. Since 1952 he has been a member of The Bosnia and Herzegovina Association of Visual Artists. In 1955 he founded the Association for Applied Artists and Designers of Bosnia and Herzegovina with the architect Jovan Kork and architect Milan Kušan. He has been the head of the Association of Artists of Applied Arts of Bosnia and Herzegovina from 1955 to 1960. From 1956 to 1963 he had the status of a freelance artist. Upon the invitation of the City of Belgrade he has founded the School of Industrial Design (nowadays the School of Design) in 1963. He sets up the basic concept of the school and with the painter Radenko Mišević creates the first curriculum of the school. From 1963 to 1972 he has been the headmaster of the School of Industrial Design, and from 1972 until his retirement in 1992 he was a professor at the Faculty of Applied Arts in Belgrade,

Branislav SUBOTIĆ SUBE

Department of Textiles, subject: Tapestry. He has participated in the first colony of tapestry artists 'Boško Petrović' in 1998. He received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2001.

Branislav Subotić died in 2004 in Belgrade.

NAGRADE • AWARDS :

• **1947.** Prva nagrada na konkursu za grafičko rešenje pakovanja cigareta »Hercegovina« • **1947.** Druga nagrada na Jugoslovenskom konkursu za plakat »Zagrebački velesajam«, Zagreb (koautor Šifert Aleksandar) • **1948.** Nagrada za mozaik na izložbi studenata i učenika umetničkih akademija i škola Jugoslavije • **1950.** Prva nagrada na jugoslovenskom konkursu za idejni projekat uređenja jugoslovenskog prostora na Međunarodnom sajmu u Čikagu (SAD), Beograd (koautori Predrag Stepanić, Zvonko Veber, Šifert Aleksandar; nagrada dodeljena ravnopravno sa arh. Vječislavom Rihterom i slikarom Ivanom Pićeljom • **1970.** Nagrada ULUPUS-a za slikarstvo na "Majskom salonu", Beograd • **1972.** Prva nagrada na konkursu SSRN Beograd za plakat "30 godina ustanka naroda Jugoslavije", Beograd • **1972.** Povelja Narodnog pozorišta u Sarajevu • **1972.** Prva nagrada na konkursu za plakat i katalog XIII Oktobarskog salona, Beograd • **1973.** Nagrada XIV Oktobarskog salona za tapiseriju, Beograd • **1975.** Otkupna nagrada "Jugoeksport-a" za slikarstvo na XVI Oktobarskom salonu, Beograd • **1977.** Nagrada za životno delo ULUPUDS-a, Beograd • Godišnja nagrada ULUPUS-a, Beograd • **1979.** Prva nagrada na konkursu za tapiseriju "Oktobar 1941.", Kraljevo • **1982.** Velika plaketa sa poveljom Univerziteta umetnosti, Beograd • **1986.** Povelja škole za primjenjenu umjetnost u Sarajevu, Sarajevo • **1993.** Povelja Škole za dizajn u Beogradu, Beograd • **2001.** Godišnja nagrada za tapiseriju "Ateljea 61".

SAMOSTALNE IZLOŽBE • SOLO EXHIBITIONS:

• **1957.** Umjetnički paviljon, Sarajevo • **1958.** Galerija ULUS-a, Beograd • **1959.** Umjetnički paviljon, Sarajevo • **1967.** Umjetnički paviljon, Sarajevo • **1974.** Umjetnički paviljon, Sarajevo • **1975.** Salon Muzeja primenjene umetnosti, Beograd • **1976.** Dom kulture, Tetovo • **1977.** Likovna galerija Kulturnog centra, Beograd • **1983.** Likovna galerija Kulturnog centra, Beograd • **1985.** Radnički univerzitet, Mostar • **1986.** Centar RTB za istraživanje, Beograd • **1986.** Klub teatar »Bojan Stupica«, Beograd • **1991.** Galerija Doma JNA, Beograd • **1996.** Paviljon »Cvijeta Zuzorić«, Beograd • **2002.** Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Novi Sad.

KOLEKTIVNE IZLOŽBE • COLLECTIVE EXHIBITIONS:

• 1965. Jugoslovenska tapiserija, Budimpešta, Bukurešt • 1965. Oktobarski salon, Beograd • 1967. Oktobarski salon, Beograd • 1969 – 1971. Primjenjena umetnost Jugoslavije, SSSR, Indija, Pakistan • 1970. III izložba kolonije „Počitelj“, Mostar • 1971. Majski salon, Beograd • 1971. Oktobarski salon, Beograd • 1972. Majski salon, Beograd • 1972. Oktobarski salon, Beograd • 1973. Majski salon, Beograd • 1973. Plakat u Srbiji, Skopje • 1973. Oktobarski salon, Beograd • 1973. Umetnost tekstila u Srbiji, Zagreb

Branislav SUBOTIĆ SUBE

- 1973. Tapiserija „73“ Beograd • 1974. Majski salon, Beograd • 1974. Jugoslovenski dizajn, dizeldorf, Prag, Varšava • 1974. Oktobarski salon, Beograd • 1975. Oktobarski salon, Beograd • 1976. Majski salon, Beograd • **1999.** Izložba tapiserija učesnika prve kolonije tapiserista »Boško Petrović, Novi Sad-Futog '98, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2001.** 1. trijenale tapiserije, Novi Sad, Veliki hotel SPC Vojvodina, Novi Sad • **2003.** Kolonija tapiserista »Boško Petrović« (1998 - 2002), pet godina kolonije, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2004.** 2. trijenale tapiserije, Novi Sad, Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2004. • **2010.** „Atelje 61“, tapiserije iz Zbirke, 2002 – 2004., Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin • ...i brojne kolektivne izložbe u zemlji i inostanstvu: Beograd, Sarajevo, Ljubljana, Zagreb, Skoplje, Mostar, Čačak, Split, Subotica, Novi Sad..., Rim, Atina, Varšava, Prag, Budimpešta, Bukurešt, Dizeldorf, Lajpcig, Peking i dr...

■ ■ ■ Dr Mirjana Teofanović: U RAZGOVORU S UMETNIKOM

Mirjana Teofanović: Otkuda tapiserija u tvom stvaralačkom opusu? Ti si slikar. Zašto tapiserija?

Branislav Subotić: Sa umetnosću tapiserije sreo sam se u muzeju Klinji (Musee de Cluny), prilikom mog studijskog boravka u Parizu 1958. godine. Tada sam po prvi put video originalna dela srednjovekovne francuske tapiserije. To je bio susret sa jednom, za mene novom, posebnom formom likovne umetnosti, ostvarenom u strukturiranoj obojenoj niti. Bio sam duboko impresioniran lepotom ovih dela.

M.T: Šta je u tom, neposrednom susretu sa tim remek-delima bilo presudno da se opredeliš i za stvaralaštvo u tapiseriji?

B.S: Nisam bio potpuno svestan šta me je najviše podstaklo. Da li sam materijal, plemenitost i toplina vune, način tkanja, taj čudesni ritam koji nastaje u procesu tkanja, ili, možda, bogatsvo kolorita i prefinjene forme kompozicije. Verujem, sve to zajedno uticalo je na mene da se ogledam u tom drugačijem od slikarstva, likovnom mediju. I, već u Parizu, počeo sam da pravim male skice za tapiseriju.

M.T: Da li si, istovremeno, već tada razmišljao i o izvođenju u materijalu tih prvih skica?

B.S: Tada, '58. godine, samo sam pravio beleške u vidu malih skica. Nisam imao na umu ništa konkretno, zapravo, uopšte nisam imao ideju o tome kako bih realizovao tapiserije u materijalu. Međutim, šezdeset i prve godine, ukazala mi se prilika da izvedem tapiserije u sarajevskoj Ćilimari. Više od godinu dana radio sam na izradi kartona, prema kojima su, iduće godine, u njoj izvedene moje prve tapiserije "Stablo" i "Kompozicija".

M.T: Kakav je bio tvoj utisak, jesli li bio zadovoljan kada si ugledao te svoje prve tapiserije?

B.S: ...Ali, za mene je, prvenstveno, bio značajan sam taj čin, to iskustvo. Skoro sve vreme tkanja provodio sam u Ćilimari, privlačio me je ceo taj proces, u kojem sam želeo da učestvujem; u izboru predmeta, numeraciji boja, gustini niti osnove i, konačno, sam način tkanja na razboju. To iskustvo kroz koje

Branislav SUBOTIĆ SUBE

sam prošao tokom realizacije mojih projekata za tapiseriju, prvenstveno je to za mene je bio neobičan, uzbudljiv stvaralački doživljaj.

M.T: *Tapiserije iz '70, '72. u tvom stvaralaštvu one donose jedan novi koncept koji se bazira na netradicionalnom izvođenju tapiserije, prvenstveno u pogledu primjenjenog materijala.*

B.S: Da, tada sam prišao radu na jedan drugi način, hteo sam da se ogledam u nečemu što nije to tradicionalno. Na takvo razmišljanje pokrenule su me krpale moje bake.

.... U tim mojim delima želeo sam da ostvarim kompozicije živilih boja i ritam svetlih ili mrkih linija. Zato se tapiserije iz ovog perioda baziraju, prvenstveno, na kontrastima jarkih tonova crvene, plave, žute, zelene i isticanju linija tamnog crteža, koje su smirivale i organizovale te jake kolorističke senzacije.

M.T: *Posle niza izvedenih tapiserija u ovom neuobičajenom materijalu ti se ponovo vraćaš više tradicionalnom, svom predašnjem načinu rada.*

B.S: "Kompozicija 733" jasno ilustruje taj moj novi koncept forme. Iako se tu, suštinski, ništa nije izmenilo ipak, rekao bih da sam tada pronašao i ostvario istinski jezik forme mojih vizuelnih senzacija u tapiseriji. Ustvari, vratio sam se vuni kao materijalu i drevnoj tehniци klečanja, ali nasuprot prvim tapisrijama iz '62. koje su tkane od industrijske prede, prešao sam na rukom predenu vunu. Sa tako upredrenom niti potke u tkanju sam ostvarivao drugačiji, dinamičniji vizuelni doživljaj. Drugo što me je zainteresovalo bilo je da primenim u tkanju tapiserija, hajde tako da se izrazim, sistem raster tačkica. Na ovaj način, u kompoziciji nisu dejstvovale samo površine i ritam linija – nego je i sama površina, u zavisnosti od gustine postavljene potke, imala određen unutrašnji ritam. Karakteristična tapiserija izvedena u ovoj formi je "Šećerlema".

M.T: *Za tapiseriju "Kompozicija 733" dobio si Glavnu nagradu na Oktobarskom Salonu 1973. godine. Ali i poziv da kreiraš tapiserije za enterijer restorana "Dunavski cvet", predstavlja predstavlja je još jedno istinsko priznanje i uspeh u tvom stvaralaštvu u tapiseriji.*

B.S: Početkom '72. Naši poznati arhitekte profesor Ivan Antić i Olga Divac, pozvali su me da kreiram jednu tapiseriju za restoran "Dunavski cvet". Bilo je to delo velikih dimenzija, dva triptiha veličine 250 x 2000 cm. To je bio uistinu obiman zadatok koji je zahtevao novi pristup kreativnom procesu nastajanja i ostvarenja dela.

M.T: *Za tebe kao stvaraoca to je verovatno bio poseban izazov.*

B.S: ...Ja sam o tapiseriji uvek razmišljao kao o sastavnom delu jednog određenog prostora. Da bi to zaista i bila, ti moraš da znaš, pre svega, namenu prostora, zatim o kom zidu je reč u okviru celovitog enterijera, mislim o položaju i mestu na kome treba da se nalazi. Od svih tih okolnosti zavisi osnovna zamisao forme kompozicije. Izvor svetla utiče na osnovni doživljaj koji se stvara u nama posmatrajući tapiseriju. Na primer, ako je tapiserija udaljena od izvora svetla, imaćeš drugi pristup, treći ako svetlo direktno pada na nju. A ako je, pak, indirektno svetlo možeš da se igraš sa teksturama, naravno, da dobiješ

Branislav SUBOTIĆ SUBE

bogatiju formu. Sve je to bitno kod onog filigranskog dejstva strukturirane niti, na tapiserijama manjih dimenzija koje se posmatraju iz neposredne blizine. Međutim, tapiserija za enterijer "Dunavskog cveta" nije bila predviđena ni na jednom ni na drugom ni na trećem zidu, već iznad, kako bih rekao, znatno iznad vizure oka. Taj zid je delovao kao jedan brod koji lebdi u prostoru, a ispod su šankovi, restoran, stolovi, ljudi.. Ovde sam, stoga, predvideo kompoziciju sa ritmom površina i linija koje će delovati na većoj distanci. Zamislio sam tapiseriju od malo deblje, nejednako i ručno upredene niti, sa valerskom gradacijom od svetle do sure i sa minimalnim kolorističkim akcenatima, koji će doprineti da kolorit proizvede i malo zvuka.

M.T: *Kada je tvoja tapiserija ogromnih dimenzija bila postavljena u prostoru restorana "Dunavski cvet", mora da si bio višestruko zadovoljan?*

B.S: Jesam. Te velike površine dobro su delovale. To je bio jedan izgrađeni ritam apstraktnih formi koje su imale sugestivnost, snagu. Što sam i htio da ostvarim. Upravo tako sam je zamišljao dok sam radio na skicama.

M.T: *Kako bi ti definisao značenje tapiserije?*

B.S: Tapiserija je uvek bila vezana za prostor. Poznato je da je tapiserija proistekla iz funkcije da otoplji hladne zidove enterijera srednjovekovnih dvorova. Tako sam je shvatio postavljenu na zidu kao integralni deo prostora. A prostor se oseća celovito. Zato je tapiserija, uistinu, deo sinteze određenog enterijera.

Možda sam starinskog kova, ali ja smatram da funkcija tapiserije treba da ostane kakva je bila u početku, kao što treba da ostane funkcija skulpture, grafike ili slike. Sve nove tendencije i savremeni koncepti su neminovnost, ali ja ne mogu da prihvatom da može da bude pozorište bez glumaca, bez glume, muzika bez instrumenata, slikarstvo bez slike, tako i tapiserija ne može da bude bez one osnovne funkcije, odnosno, da je integralni deo enterijera.

* Tekst dr Mirjane Teofanović "U razgovoru sa umetnikom" skraćena je verzija teksta objavljenog u katalogu izložbe Branislava Subotića Subeta iz 2004. godine.

■ ■ ■ Dr Mirjana Teofanović: TALKING TO THE ARTIST

Mirjana Teofanović: *How come you chose tapestry design in your creative opus? You are a painter. Why tapestry design?*

Branislav Subotić: I first saw tapestry as art medium in a museum in Cluny (Musée de Cluny) during my study years in Paris in 1958. It was then, when I first saw the original medieval French tapestries. It was like being introduced to some completely new, special form of art, implemented in a structured colored thread. I was deeply impressed by the beauty of these works.

M.T: *What was it, in particular, about that direct encounter that made you choose tapestry design as your own expression?*

Branislav SUBOTIĆ SUBE

B.S: I wasn't completely aware what inspired me the most. Maybe it was the material itself, or the nobleness and warmth of wool, the way of weaving, the amazing rhythm in the process of weaving or perhaps the richness of the color and refined form of the composition itself. I believe it was all of the above that inspired me to pursue something different than painting as art medium. And, while I was still in Paris, I started making minor sketches for the tapestry.

M.T: *Have you had any thoughts at that time about the material in which to realize those first sketches?*

B. S: Then, in 1958, I was just making notes in the form of sketches. I had nothing particular in mind; actually I had no idea how to realize the tapestry in the material itself. However, in 1961 I had the chance to realize my tapestries in Ćilimara (factory for making carpets and rugs) in Sarajevo. I have spent over a year making cartoons, after which my first tapestries were realized there next year, 'The Tree', and 'The Composition'.

M. T: *What was your first impression, and were you satisfied when you first saw your tapestries?*

B.S: What was most important for me was the act of making it, the experience itself. For the whole of the process of weaving I was present in Ćilimara, I was drawn to the process, in which I wanted to participate; choosing the yarn, numbering the color, the density of the thread in the warp and finally the very manner of weaving it on the loom. The experience I had during the realization of my projects for tapestry design was first of all an unusually exciting creative adventure for me.

M. T: *Tapestries from 1970 and 1972 bring a new concept in your creative work, which is based on a non-traditional making of tapestry, primarily, in terms of materials applied.*

B.S: Exactly, it is then when I approached the work in a different way, I wanted to see if I could try something that is not so traditional. My grandmother's old traditional type of rug (krpara) made me think in that direction... In my works I wanted to achieve the compositions of vibrant colors and the rhythm of light and grim lines. That's why the tapestries from this period are based, primarily, on the contrasts of dark red, blue, yellow, green and the highlights of the lines of the dark drawing, that have calmed and organized those strong color sensations.

M. T: *After a series of tapestries presented in this unusual material you go back to the more traditional type of your earlier work.*

B. S: 'The Composition 733' clearly illustrates my new concept of form. Although, nothing has changed in its essence, yet, I'd say that I have found and achieved the true language of form of my visual sensations in tapestry design. In fact, I went back to the wool as material and ancient plain technique, but unlike the first tapestries from 1962 that were woven from industrial yarn, I crossed over to hand spin yarn. With such spin thread of the weft I have achieved a different, more dynamic visual experience in weaving. Another thing that I was interested in applying in weaving the tapestry was, so to say: a system of raster-like pattern. In such a way not only did the surface and the rhythm of the lines create

Branislav SUBOTIĆ SUBE

the effect of inner rhythm but also the surface itself depending on the density of the weft placed. A characteristic tapestry in this technique is 'Sugar Candy'.

M.T: For the tapestry 'The Composition 733' you received the main Award at October Salon in 1973. And also an invitation to create tapestries for the restaurant 'The Flower of the Danube', which presented another true recognition and success in your work at tapestry design.

B.S: At the beginning of 1972 our famous architects professor Ivan Antić and Olga Divac, invited me to design a tapestry for the restaurant 'The Flower of the Danube'. It was a work of large dimensions, two triptychs 250x 2000cm. It was truly a massive task which required a new approach to creative process of making and realizing the piece.

M.T: So for you as a creator it must have been quite a challenge.

B.S: I have always envisaged tapestry as a part of a certain space. For it to actually be a part of the space, you have to know, above all the purpose of that space, then, which wall is in question in the interior as a whole, meaning the position and place where it should be. All those circumstances affect the basic idea of the form of the composition. The source of light affects the fundamental experience created in ourselves when watching the tapestry. For example, if the tapestry is away from the source of light, you will have one approach, and quite another if the light falls directly on it. If the light is indirect, you can play with the texture, of course in order to gain richer form. It is all very important with that filigree effect of the structure of the thread, on tapestries of smaller dimensions seen from immediate vicinity. However, the tapestry for the interior of 'The Flower of the Danube' was not intended for any of the walls but for the above, so to say above the eye line. That wall seemed like a ship floating in space and beneath there were bars, the restaurant, tables, people. I have, therefore, envisaged a composition with rhythm in its surface and lines which would have effect in a greater distance. I have envisaged a tapestry made of slightly thicker, uneven hand spin thread, with color scale gradation values from light to gray and with minimal coloristic accents, which will contribute for the color to create some sound as well.

M.T: When your tapestry of formidable size was placed in the restaurant 'The Flower of the Danube', you must have been pleased time and time again?

B.S: Yes. Those big surfaces looked good. It was a developed rhythm of abstract forms which possessed suggestive elements and power. And that was my intention. It is exactly as I imagined it while working on the sketches.

M.T: How would you define the meaning of the tapestry?

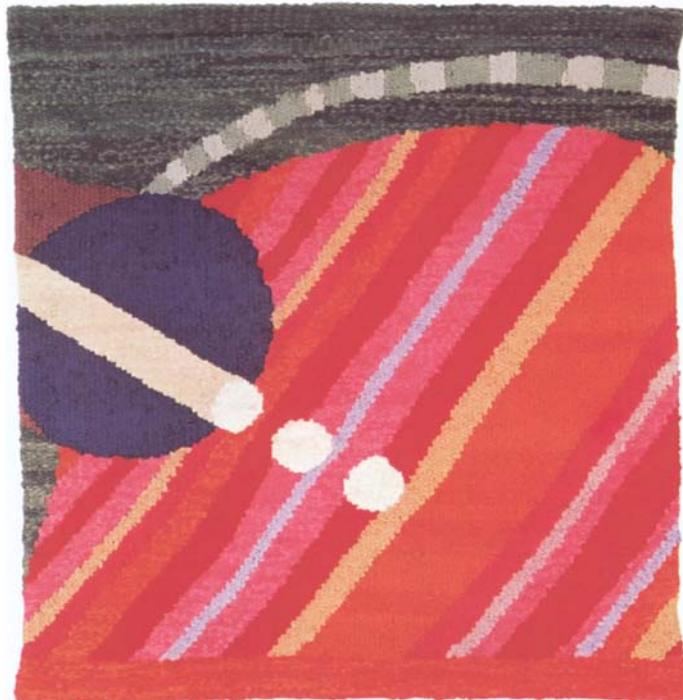
B.S: Tapestry has always been connected to the space. It is well known that the tapestry originated from the function to make the walls of the interior of medieval castles warmer. It is how I came to understand it, placed on the wall as integral part of the space. And the space is perceived as a whole. Therefore, tapestry is truly part of the synthesis of particular interior.

Branislav SUBOTIĆ SUBE

I may be old fashioned, but I still believe that the function of the tapestry should be as it was at the beginning, as should the function of sculpture, graphic design and painting. All these new tendencies and modern concepts are inevitable, but I cannot accept that there can be a theatre without the actors, without acting, music without the instruments, painting without the painting itself, as tapestry cannot be without its fundamental function, which is to be the integral part of the interior.

* The text of dr Mirjana Teofanović 'Talking to the Artist' is a shorten version of the text published in the Catalogue of the exhibition of Branislav Subotić Sube from 2004.

Branislav SUBOTIĆ SUBE

DETALJ, 1972.
120 x 120 cm
isečana tkanina,
klečana tehnika

THE DETAIL, 1972.
120 x 120 cm
cut fabric,
plain technique (gobelin)

DIJAGONALE, 1971.
150 x 100 cm
isečana tkanina, bojeno drvo,
klečana tehnika

THE DIAGONALS, 1971.
150 x 100 cm
cut fabric, colored wood,
plain technique (gobelin)

Branislav SUBOTIĆ SUBE

KARNEVALSKI PLES, 2002.
222 x 200 cm, vuna, klečana tehnika

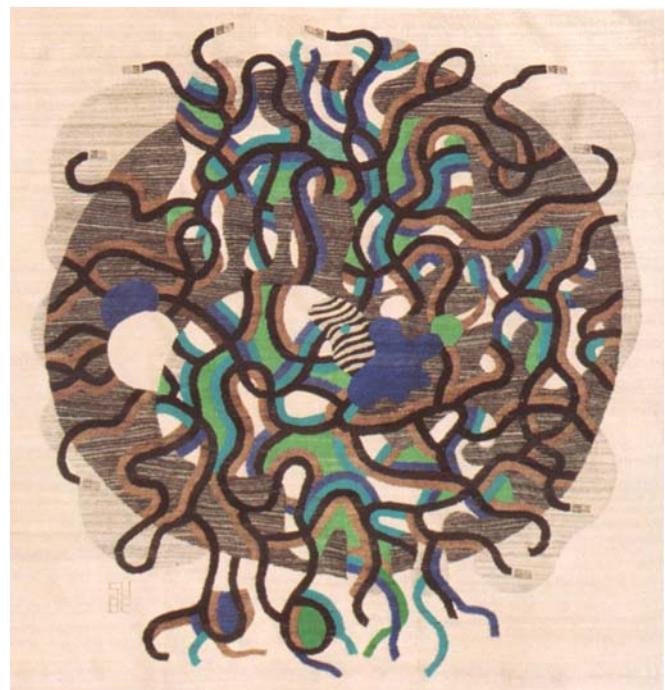
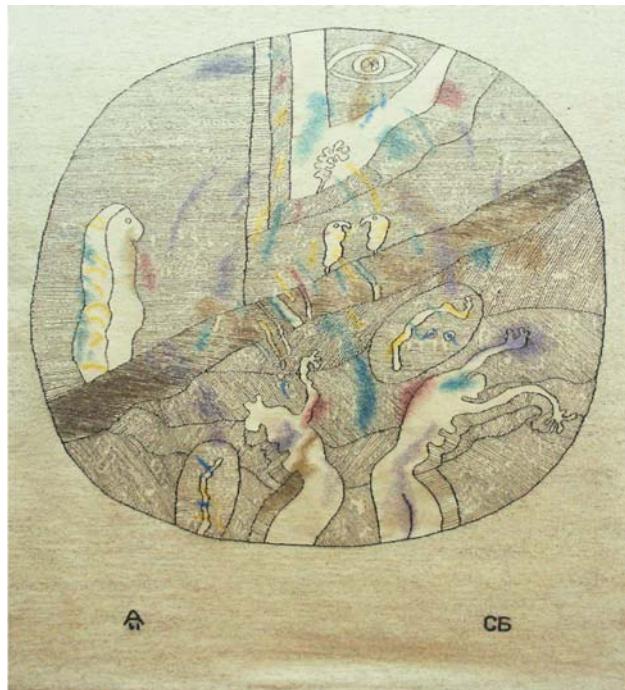
Izvedeno u „Ateljeu 61“
koautori: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački –
Radionica „Ateljea 61“
vlasnik: „Atelje 61“

THE CARNEVAL DANCE, 2002.

222 x 200 cm

wool, plain technique (gobelin)

Produced in „Atelje 61“
co-authors: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački - Workshop of »Atelje 61«
owner: „Atelje 61“

KLIJANJE, 1978.

285 x 265 cm
vuna, klečana tehnika

THE SPROUTING, 1978.

285 x 265 cm
wool, plain technique (gobelin)

Branislav SUBOTIĆ SUBE

KOMPOZICIJA 733, 1973.
200 x 225 cm

vuna, klečana tehnikा

THE COMPOSITION 733, 1973.

200 x 225 cm

wool, plain technique (gobelin)

KOMPOZICIJA, 1962.
150 x 200

vuna, klečana tehnikа

THE COMPOSITION, 1962.

150 x 200 cm

wool, plain technique (gobelin)

Branislav SUBOTIĆ SUBE

KOMPOZICIJA, 1971.
150 X 150 cm
išecana tkanina,
klečana tehnika

THE COMPOSITION, 1971.
150 X 150 cm
cut fabric,
plain technique (gobelín)

NA HORIZONTU, 1975.
205 x 70 cm
vuna,
klečana tehnika

ON THE HOTIZON, 1975.
205 x 70 cm
wool,
plain technique (gobelín)

Branislav SUBOTIĆ SUBE

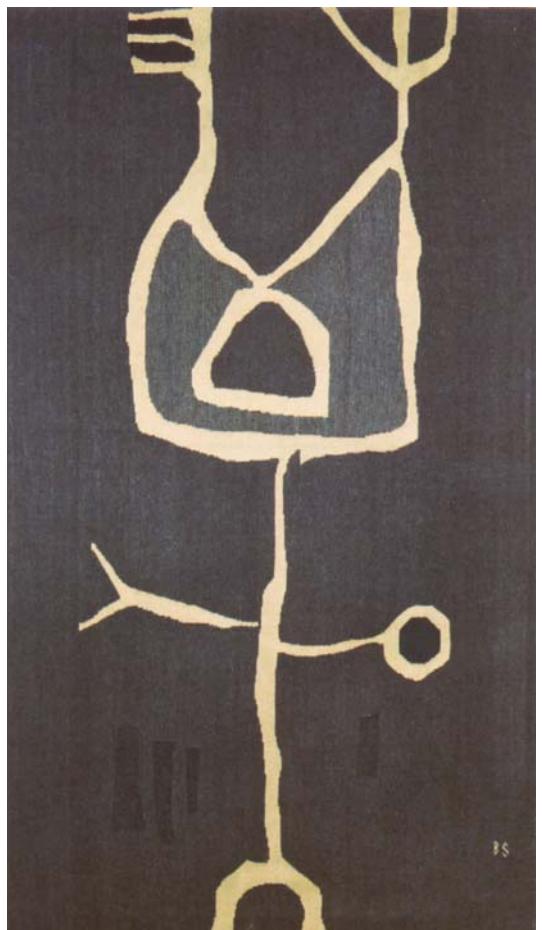
ŠEĆERLEME, 1975.
195 x 165 cm
vuna,
klečana tehnikा

THE SUGAR CANDY, 1975.
195 x 165 cm
wool,
plain technique (gobelín)

Branislav SUBOTIĆ SUBE

NASTAJANJE I, 1974.
237 x 150 cm
vuna,
klečana tehnika

THE GENESIS I, 1974.
237 x 150 cm
wool,
plain technique (gobelín)

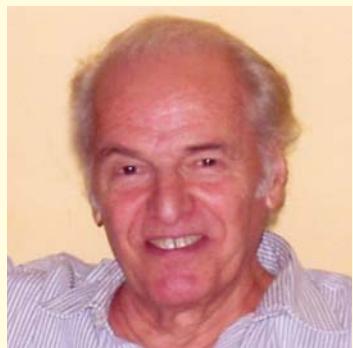

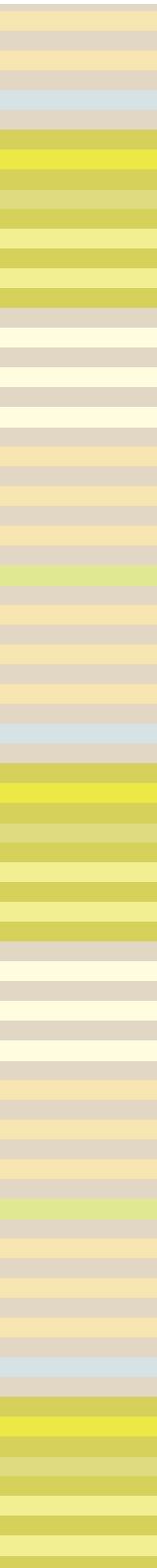
STABLO, 1962.
190 x 100 cm
vuna,
klečana tehnika

THE TREE, 1962.
190 x 100 cm
wool,
plain technique (gobelín)

* Tapiserije izvela tkalja Zora (Davidović) Todorović iz Beograda. Nekoliko tapiserija je izveo sam umetnik.

* The tapestries were made by the weaver Zora (Davidović) Todorović from Belgrade. A few tpestries were made by the artist himself.

Mateja RODIĆI

Mateja RODIĆI

MATEJA RODIĆI, akademski slikar tekstila, tapiserista

Rođen 24. juna 1929. godine u Prizrenu. Diplomirano 1951. na Školi za primenjenu umetnost u Beogradu, na odseku za dekorativno slikarstvo, kod profesora Vinka Grdana i Vase Pomorišca. Diplomirao 1954. na Akademiji za primenjenu umetnost u Beogradu, na Odseku za dekorativno slikarstvo - tapiseriju, kod profesora Vinka Grdana, Vase Pomorišca, Ivana Tabakovića i Mate Zlmalika. Od 1955. do 1958. radi u Zavodu za izradu novčanica, u Umetničkom ateljeu za idejno projektovanje i razradu novčanica Narodne banke Jugoslavije. Kao stipendista fonda "Moša Pijade" završava poslediplomske studije na predmetu tapiserija i tekstil, na Akademiji za primenjenu umetnost u Beogradu. Fond "Moša Pijade" takođe mu dodeljuje tromesečnu stipendiju za studijski boravak u Parizu 1960. godine, gde je proučavao umetnost i metodologiju rada tapiserije. Kao stipendista italijanske vlade završio 1964. studije industrijskog dizajna na Institutio Statale d'Arte Venezia, Italija. Njegove tapiserije nalaze se u muzejima, galerijama, javnim ustanovama i privatnim zbirkama širom sveta. Bavi se slikarstvom, tapiserijom, grafičkim dizajnom i tekstilom. Živi i radi u Beogradu. Učesnik je 1. saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1998. Godišnju nagradu za tapiseriju „Ateljea 61“ dobio 2002. godine.

MATEJA RODIĆI, MA in Applied Arts, specialized in Decorative painting, a tapestry artist

He was born on 24th June in 1929 in Prizren. He graduated from the School of Applied Arts in Belgrade in 1951, from the Department of Decorative painting, in the class of Professor Vinko Grdan and Vasa Pomorišac. He graduated from the Academy of Applied Arts in Belgrade at the Visual Arts Department – Tapestry Design in the class of the professor Vinko Grdan and Vasa Pomorišac, Ivan Tabaković and Mate Zlmalik in 1954. From 1955 to 1958 he worked at The Institute for Manufacturing Banknotes and Coins, at the Art studio for conceptual design and development of notes of the National Bank of Yugoslavia. As a scholar of 'Moša Pijade' fund he completed his postgraduate studies in tapestry design and textiles, at the Faculty of Applied Arts in Belgrade. 'Moša Pijade' fund also awarded him a three months scholarship to go to Paris in 1960, where he studied art and the methodology in tapestry design. As a scholar of Italian government, he finished the studies in industrial design at the Institutio Statale d'Arte Venezia, Italy in 1964. His tapestries are in museums, galleries, public institutions and private collections worldwide. He paints, designs tapestries, deals with textiles and graphic design. He lives and works in Belgrade. He has participated in the first Colony of tapestry artists "Bosko Petrovic" in 1998. He received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2002.

NAGRADE • AWARDS:

- **1958.** Zrenjanin, Srebrna značka za dizajn • **1961.** Buenos Aires, (Argentina), Srebrna medalja za dizajn poštanskih marki • **1961.** Beograd, Zlazna košuta za tekstil na Međunarodnom sajmu mode • **1962.** Beograd, Godišnja nagrada ULUPUDS-a za tapiseriju • **1963.** Beograd, Godišnja nagrada ULUPUDS-a za tapiseriju • **1967.** Beograd, Nagrada Oktobarskog salona za tapiseriju • **1968.** Beograd, Na-

Mateja RODIĆI

grada za rešenje poštanske marke za Zimsku olimpijadu u Grenoblu i Olimpijadu u Meksiku • **1969.** Bled, III nagrada za Total Design časopisa "Ekonomski propaganda" • **1973.** Beograd, Otkupna nagrada za tapiseriju Muzeja za primenjene umetnosti na Oktobarskom salonu • **1974.** Beograd, Nagrada ULUPUDS-a za tapiseriju na XV Oktobarskom salonu • **1974.** Padova (Italija), "Oskar 74", Nagrada za grafički dizajn i ambalažu • **1975.** Beograd, Nagrada Majskog salona "Experiment 5" za tapiseriju • **1975.** Ljubljana, "BIO 6", Počasna nagrada za grafički dizajn • **1976.** Beograd, Nagrada publike na Majskom salonu • **1979.** Beograd, Diploma sa plaketom povodom 25-godišnjice ULUPUDS-a za doprinos u afirmaciji primenjenih umetnosti • **1982.** Priština, Nagrada za doprinos u afirmaciji primenjenih umetnosti Kosova • **1989.** i **1990.** Ljubljana, "Gordon d' Excellence", Nagrada za grafički dizajn i ambalažu na Međunarodnom sajmu vina • **1997.** Tokio (Japan), Pohvalnica Ministarstva pošta i telekomunikacija Japana za dizajn poštanske marke na međunarodnom konkursu "Radost življenja" • **1998.** Beograd, Nagrada ULUPUDS-a za životno delo

- **2002.** Godišnja nagrada „ATELJEA 61., za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije.

SAMOSTALNE IZLOŽBE • SOLO EXHIBITIONS:

• **1965.** Rim, Italija, Izložba tapiserija i crteža • **2003.** Novi Sad, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Izložba tapiserija i crteža

KOLEKTIVNE IZLOŽBE • COLLECTIVE EXHIBITIONS:

• **1958.** Umetnost u službi čoveka, Zrenjanin - Zagreb - Novi Sad • **1962.** Jugoslovenska izložba teksila, tapiserije, keramike, Mađarska - Rumunija - Poljska - ČSSR - SSSR • **1963.** Paris, Francuska, Musée des arts décoratifs • **1963.** Izložba tapiserija, stakla i keramike, Oslo - Paris - Kopenhagen – Helsinki • **1965.** Biennale Internationale de la Tapiserie, Lozana, Švajcarska • **1967.** Expo Montreal, Kanada • **1968.** Izložba tapiserija, tekstila i keramike, SSSR • **1969.** Kolektivna izložba 3 autora Vićenca, Italija • **1969.** Izložba članova slikarske kolonije Ečka • **1971.** Tapiserija u Srbiji, Beograd, Muzej primenjene umetnosti • **1972.** Tapiserija u Srbiji, Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt • **1972.** Umetnici primenjenih umetnosti Kosova, Priština • **1972.** »10 godina »Ateljea 61«, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1972.** Zajednička izložba tapiserija, Kuvajt • **1973.** »Tapiserija 73«, Beograd, galerija Doma JNA • **1973.** »Eksperiment 5«, Beograd, Majski salon • **1974.** Izložba tapiserije i dizajna, Skopje, Muzej savremene umetnosti • **1974.** Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb • **1974.** Izložba tapiserije i dizajna, Priština • **1974.** Beograd, Palata »Beograd« • **1975.** »Tapiserija 75«, Beograd, galerija Doma JNA • **1975.** Bijenale industrijskog oblikovanja, Ljubljana • **1975.** Izložba Jugoslovenskog grafičkog dizajna »ZGRAF 75«, Zagreb • **1975.** »Dizjan 75«, Industrijski dizajn u Srbiji, Beograd • **1975.** Izložba tapiserija, Montreal, Kanada • **1975.** Izložba umetnika primenjenih umetnosti Kosova, Novi Sad • **1976.** Majski salon, Paviljon Cvijete Zuzorić, Beograd • **1976.** Izložbe u Srbiji povodom 25 godina Udruženja likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajna Srbije • **1976.** Nedelja kulture Kosova, Ljubljana • **1977.** Izložba tapiserija i grafičkog

Mateja RODIĆI

dizajna, Priština • **1977/78.** "Současná jugoslávska tapisérie keramika a staklo", Umeleckoprůmyslové muzeum, Prag, ČSSR • **1978.** X Majska izložba, Beograd, Paviljon Cvijete Zuzorić • **1978.** Beograd, Hala Beogradskog sajma, Izložba tepiha, podnih obloga i prostirki • **1978.** Oktobarski salon, Izložba tapiserija, Beograd • **1978.** "Sarajevski trijenale", Sarajevo • **1978. i 1979.** Izložba tapiserija, keramike i stakla, Mađarska, ČSSR, Istočna Nemačka (izložba prenesena u Lajpcig i Budimpeštu) • **1979.** Savremena jugoslovenska tapiserija, Peking (Kina) • **1979.** Izložba dizajna i grafike, Priština • **1981.** Izložba tepiha izvedenih u Koloniji umetnika, Ivanjica, Galerija mladih • **1983.** Godišnja izložba Udruženja umetnika Kosova, Priština • **1983.** Arazzi Jugoslavi Contemporanei, Rim (Italija), Muzeo Internacionale delle Arti Tradizioni Popolari • **1983.** Savremena tapiserija SR Srbije, Beograd, Muzej primenjene umetnosti (Izložba prenesena u Novi Sad i Slovenj Gradec) • **1983.** Umetnici Kosova u Novom Sadu, Novi Sad • **1984.** Izložba nagrađenih dela na Oktobarskom salonu, Beograd, Narodni muzej • **1991.** Vizuelna identifikacija, Beograd, Stara Kapetanija • **1992.** TiSo, Beograd, Muzej "25 maj" • **1994.** Izložba tapiserija "Ateljea 61", Novi Sad • **1998.** Izložba tekstila i tapiserije, Beograd, Muzej primenjenih umetnosti • **1999.** Izložba tapiserija učesnika Prve kolonije tapiserista "Boško Petrović", Novi Sad-Futog 1998, Galerija tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin • **2001.** 1. jugoslovenski trijenale tapiserije, Novi Sad, SPC Vojvodina • **2004.** 2. trijenale tapiserije, Novi Sad, Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2004. • **2010.** Tapiserija sopstvenog puta, Kružna izložba: Narodni muzej Zrenjanin; Moderna galerija Likovni susret, Subotica; Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Narodni muzej, Pančevo • **2012.** Tapiserija sopstvenog puta, Galerija „Čedomir Krstić, Pirot • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin.

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: SNOVI SA ARHAIČNOG TLA

Dar da posmatra, sluša i osluškuje, proživljava emocijom i razumom, da pamti i beleži, da bojom, linijom i tkanjem materijalizuje misao u konkretno i opipljivo, privilegovano dozvoljava MATEJI RODIĆI da i danas, jednako kao i pre pola veka, gradi i razvija svoju umetničku viziju. Njegova znatiželja, po pravilu praćena zavidnim nadahnućem, čitljiva je u izuzetno plodnom opusu crteža, skica, slika, kartona za tapiseriju i samih tapiserija ovog umetnika. Prilika je, međutim, da - uprkos brojnim ostvarenjima, crtežima i nacrtima, realizovanim delima, izložbama, nagradama i priznanjima, ne samo iz oblasti grafičkog i industrijskog dizajna - o Mateji Rodići razmišljamo kao o uspešnom i ostvarenom tapiseristi, jednom od malobrojnih koji je na našem tlu obeležio pionirske početke i učestvovao u formulisanju odrednica ovog medija.

Kako sam priznaje, tehnika tkanja oduvek ga je privlačila, podsećajući ga na prošlost, davniju od one u kojoj je svoje detinjstvo proveo okružen čilimima i tkanicama, serđadama i vezom, bez kojih se nije mogao zamisliti nijedan dom. *"Kada god je našem čoveku bilo teško ili se pak radovao, on je to svoje raspoloženje poveravao tkanini, ona je bila zastava njegove duše, njegove moći i neuništivosti njegove maštete, bola, herojstva i pobeda".*

Mateja RODIĆI

Sasvim neočekivano, njegove prve impresije o tapiseriji nisu se oslanjale na folklor i narodno tkanje našeg podneblja. Očaran jednom starom srednjovekovnom gotičkom tapiserijom sa scenom lova, koju je još kao student Škole za primenjenu umetnost video u prostoriji Rektorata, prisjetio se priča i legendi koje je slušao od svoje majke i ilustracija u knjizi iz koje mu je čitala. Njegov prvi karton za tapiseriju (1951.), na kojem se tri devojke igraju sa frulašem, jasno pokazuje inspiraciju umetnošću poznog srednjeg veka, a istovremeno otkriva sasvim moderan, matisovski crtački tretman. Pikaso, Matis i Lirsa otkrivali su mu drugačije pristupe likovnosti, koje su u začuđujućoj sintezi sa ikonografijom antičkih grčkih i rimskih mozaika, koptskih tkanina, ranohrišćanskih i ranovizantijskih iluminiranih rukopisa i raskošnih svešteničkih odora, stvarale osoben tapiserijski izraz Mateje Rodići, upravo zbog toga arogantno nametljiv i uvek aktuelan.

Četrdeset izvedenih tapiserija, a znatno više predložaka, crteža i kartona za tapiseriju, pokazuju pravo tematsko bogatstvo u opusu ovog umetnika. Izmišljene priče i legende, nadahnute antičkom i srednjovekovnom umetnošću, smenile su, po savetima i sugestijama Žana Lirsa - "...tvoji snovi treba da niču iz tog starog, arhaičnog tla..." - teme iz srpske srednjovekovne istorije, inspirisane naročito epskom poezijom. Potom se njegova interesovanja, podstaknuta prvim čovekovim letom na Mesec, okreću tehnološkom razvoju i napretku, ali i kosmičkim i kosmološkim fenomenima, suncem, zvezdama padalicama, brzinom, svetlošću... Zbilja i mašta, snovi i događanja, emocije i čula, prijatelji, porodica, iznad svega ljubav i ljubavni zanos, najčešće su, čini se, intrigirale razmišljanja Mateje Rodići. Nikako se ne smeju zanemariti ni teme vezane sa prirodom i njenim senzacijama, sa bujanjem i rascvetavanjem, plodonosnim procesima rasta i množenja, vibriranjem vazduha, vode, ljudskog tela, života.

Tokom pedeset godina plodnog stvaralaštva, Mateja Rodići je, prateći tokove razvoja savremene likovne umetnosti, stvarao osoben i autentičan stil brojnih tapiserija. Ostajući veran vuni i klečanom tkanju, uslovљениm čvrstom površinom, on je svoj rukopis prilagođavao tematskim i idejnim opredeljenjima. Stoga, geneza stila nije neophodno vezana sa hronologijom nastanka njegovih tkanih ostvarenja: suptilna gradacija od figuralnog i narativnog ka apstraktном i asocijativnom smenjuje se, dopunjuje, sintetiše, gradeći sveobuhvatni, a prebogat rečnik simbola. U njegovom likovnom jeziku, osmišljeno pročišćenom, važni elementi su uvek uravnotežena kompozicija i zvonka paleta čistih boja, sa dominantnim ružičastim tonovima. Ono što njegov stil čini originalnim, zapravo jesu linija i crtež, raskošni i razigrani u snopovima preovlađujućih vertikala i horizontala. Linija tako postaje i osnova i potka umetnikovih ideja, prevashodni nosilac impulsa, misli i vizija.

Goranka Vukadinović: THE DREAMS OF THE ARCHAIC SOIL

The gift to observe, listen and eavesdrop, and to relive with emotions and reason, to remember and note down, to use color and line and weaving to materialize the idea into a specific and tangible, allows Mateja Rodići the privilege to today, as half a century before, build and develop his artistic vision. His curiosity, usually accompanied by enviable inspiration can be seen in extremely prolific opus of drawin-

Mateja RODIĆI

gs, sketches, cartoons and blueprints, realized works, exhibition awards and recognitions, not only in the area of graphic and industrial design - we think of Mateja Rodići as a successful and accomplished tapestry artist, one of the few which has marked the pioneer beginning and participated in the formulation of specifications for this media in this area.

As he, himself, admits the technique of weaving has always attracted him. It reminded him of the past, the past of his childhood, where he was surrounded with rugs and sashes, and embroidery which was present in every home at the time. *'Whenever one felt difficult or rejoiced, he would confide oneself into the fabric, it was the banner of one's soul, the power, the indestructibility of the imagination, pain, heroism and victory'.*

Quite unexpectedly, his first impressions about tapestry were not relying on the folklore and folk weaving of our area. Fascinated by an old medieval Gothic tapestry depicting a scene of the hunt, which he saw as a student of the School of Applied Arts in the room of the Rectory, he recalled the stories and legends he has heard of from his mother and the illustrations in the book from which she read to him. His first cartoon for tapestry (1951) in which three girls are playing with the piper, clearly shows inspiration that came from the late Middle Ages, and yet at the same time reveals quite modern, Matisse-like drawing treatment. Picasso, Matisse and Lurçat have shown him different approaches to art, which are in surprising synthesis with iconography of ancient Greek and Roman mosaics, Coptic fabrics, early Christian and early Byzantium illuminated manuscripts and luxurious priestly robes, created a unique tapestry expression of Mateja Rodići, that has been precisely because of that arrogantly obtrusive and at all times contemporary.

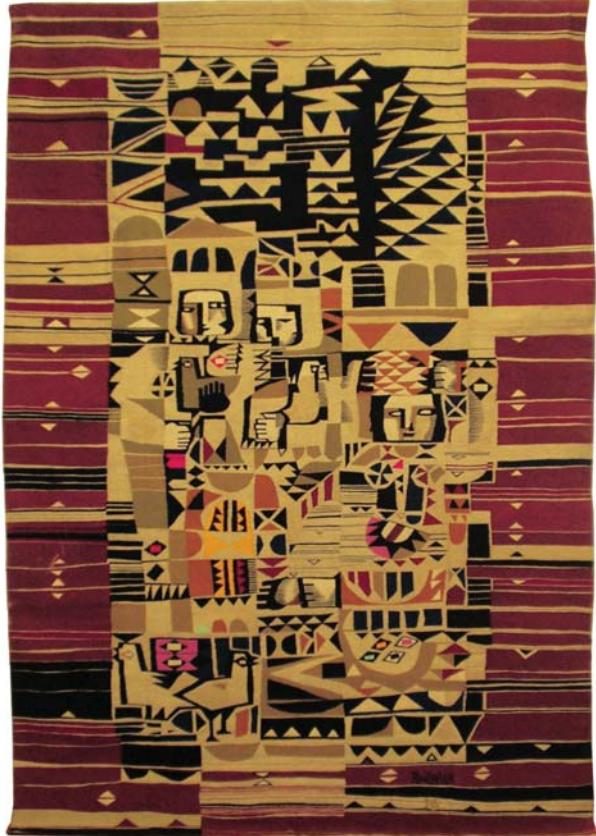
Forty tapestries, and even more templates, drawings and cartoons for tapestry design, show the true richness of themes in this artist's opus. Fictional stories and legends, inspired by ancient and medieval art have replaced, according to the advice and suggestions of Jean Lurçat - '*your dreams should sprout from the old archaic soil*'- the motifs from Serbian medieval history, inspired particularly by epic poetry. Then his interest, instigated by man's first flight to the Moon, turn to technological development and progress, but also to cosmic and cosmological phenomena, the Sun, the stars, shooting stars, speed, light... Reality and imagination, dreams and events, emotions and senses, friends, family, love and romantic passion above all have most commonly intrigued the reflections of Mateja Rodići. In no way one should ignore the themes related to nature and its sensations, flourishing and blooming, fruiting processes of growth and reproduction, vibrating of air, water, human body and life.

During the fifty years of prolific creativity, Mateja Rodići has been creating a distinctive and original style in numerous tapestries by following the trends of the development of contemporary art. Staying true to wool and plain technique of weaving, conditioned by the solid surface, he has adapted his manuscript to the thematic and conceptual orientation. Therefore, the genesis of the style is not necessarily associated with the chronology of the creation of his woven works: the subtle gradations of figurative and narrative towards the abstract and associative replaces, supplements, synthesizes, and builds

Mateja RODIĆI

a universal and rich vocabulary of symbols. In his visual language, purposefully refined, the important elements have always been a balanced composition and sonorous palette of distinctive colors, with predominant pink tones. What makes his style original, are actually the drawing and the lines, luxurious and playful in prevailing bundles of verticals and horizontals. The line in that way becomes the warp and the weft of the artist's ideas, primarily the carrier of impulses, thoughts and visions.

Mateja RODIĆI

PRIZRENSKA PIJACA, 1964.
380 x 225 cm
vuna, klečana tehnika
Privatna kolekcija

THE MARKET IN PRIZREN, 1964.
380 x 225 cm
wool, plain technique (gobelin)
Private collection

DOBRODOŠLICA, 1979.
240 x 350 cm
vuna, klečana tehnika
Hotel "Intercontinental", Beograd

THE ADDRESS OF WELCOME, 1979.
240 x 350 cm
wool, plain technique (gobelin)
Hotel "Intercontinental", Belgrade

Mateja RODIĆI

■ OGNJIŠTE, 1975.
270 x 400 cm
vuna, zlatna nit, klečana tehnika
R.K.Beogradska, Beograd

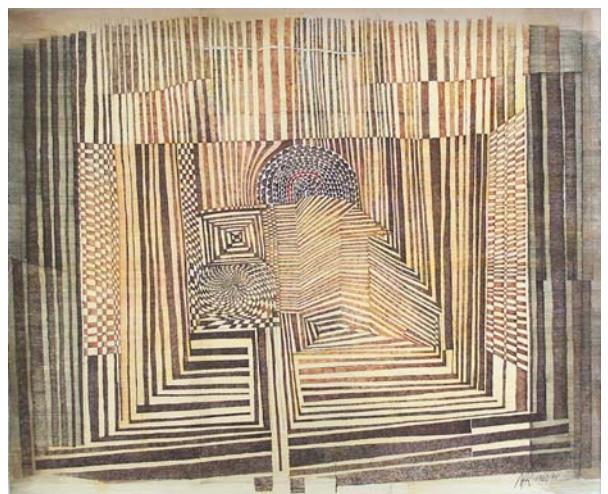
■ THE HEARTH, 1975.
270 x 400 cm
wool, gold thread, plain technique (gobelin)
Beogradska, Belgrade

skica za tapiseriju OLTAR

a sketch for the tapestry ALTAR

Mateja RODIĆI

MEFISTO POBEDNIK, 1970.
190 x 280 cm
vuna, klečana tehnika
Sava centar, Beograd

MEFISTO THE VICTOR, 1970.
190 x 280 cm
wool, plain technique (gobelin)
The Sava center, Belgrade

PIR POSLE ŽETVE, 1979.
222 x 290 cm
vuna, efektna prediva, klečana tehnika
Hotel "Intercontinental", Beograd

THE CELEBRATION AFTER HARVEST, 1979.
222 x 290 cm
wool, gold thread, plain technique (gobelin)
Hotel "Intercontinental", Belgrade

Mateja RODIĆI

U CARSTVU SUNCA II, 1965.
164 x 242 cm
vuna, klečana tehnika
Muzej primenjene umetnosti, Beograd

IN THE EMPIRE OF THE SUN II, 1965.
164 x 242 cm
wool, plain technique (gobelin)
Museum of Applied Arts, Belgrade

VIBRACIJE, 2003.
250 x 370 cm
vuna, klečana tehnika
koautori: Đukić Eva, Grbić Vesna – radionica „Atelje 61“
Zbirka tapiserija „Atelje 61“

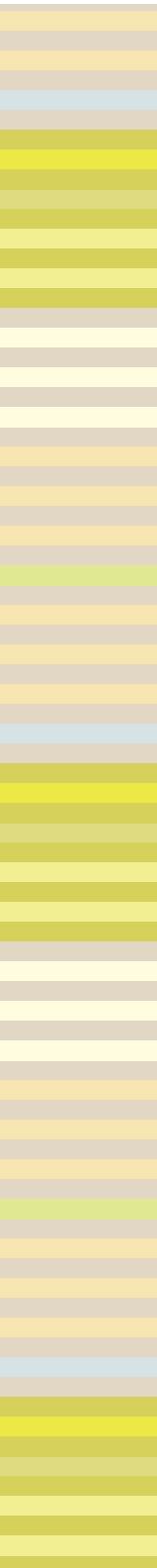
THE VIBRATIONS, 2003.
250 x 370 cm
wool, plain technique (gobelin)
co-authors: Đukić Eva, Grbić Vesna – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

* Tapiserije izvela tkalja Smilja (Davidović) Milićević iz Beograda.

* The tapestries were made by the weaver Smilja (Davidović) Milićević from Belgrade.

Nada
POZNANOVIĆ ADŽIĆ

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

NADA POZNANOVIĆ ADŽIĆ, akademski slikar tekstila, tapiserista

Rođena je 1944. godine u Beočinu. Diplomirala je 1965. na Višoj pedagoškoj školi - likovni odsek - u Novom Sadu, a nakon toga, 1969. i na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu, na odseku za tekstil, kod prof. Nevenke Petrović. Od 1969. do 1977. radi kao profesor u Pedagoškoj školi za vaspitače u Novom Sadu. Član UPIDIV-a (Udruženje primenjenih umetnika i dizajnera Vojvodine) postala je 1971. Poslediplomske studije - tema: "Prostorna tapiserija - objekat" - završila je 1974. u Beogradu, na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna, kod prof. Branislava Subotića. Od 1977. do 1987. radi kao profesor u srednjoj školi za dizajn "Bogdan Šuput" u Novom Sadu. Od 1987. do 2003. (do penzionisanja) je direktor Ustanove za izradu tapiserija "Atelje 61". Aktivno se bavi klasičnom i prostornom tapiserijom, a takođe i slikanjem na svili. Njene tapiserije se nalaze u Zbirci tapiserija "Ateljea 61", Zavičajnoj zbirci Muzeja grada Novog Sada, Muzeju savremene (likovne) umetnosti u Novom Sadu, SPC "Vojvodina" u Novom Sadu, o.š. "23. oktobar" u Novom Sadu, "Energosoftu" u Novom Sadu, "Betaniji" u Novom Sadu, "Dunavu" u Čelarevu, "Sartidu" u Aleksincu, Galeriji savremene umjetnosti u Podgorici, Umjetničkom muzeju Crne Gore na Cetinju, itd. Studijska putovanja: Grčka, Italija, Francuska, Velika Britanija, Španija, Mađarska, Čehoslovačka, Nemačka, Holandija, SAD. Učesnik je mnogobrojnih umetničkih kolonija u našoj zemlji. Živi u Novom Sadu, a radi u svom ateljeu na Petrovaradinskoj tvrđavi. Začetnik je i učesnik 1. saziva kolonije tapiserista "Boško Petrović" 1998. Dobitnik Godišnje nagrade za tapiseriju „Ateljea 61“ 2003. godine.

POZNANOVIĆ-ADŽIĆ NADA, MA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist

She was born in 1944 in Beočin. She graduated in 1965 at the Teacher Training School - Visual Art Department - in Novi Sad, and later in 1969 at the Academy of Applied Arts in Belgrade, Department of Textile Design, in the class of professor Nevenka Petrović. From 1969 to 1977 she has been working as a professor at the College of Pre-School Teacher Training in Novi Sad. She became a member of UPIDIV (Association of Applied Arts Artists and Designers of Vojvodina) in 1971. She completed her postgraduate studies - topic: 'Spatial Tapestry – the object' - in 1974, in Belgrade, at the Faculty of Applied Arts and Design, in the class of professor Branislav Subotić. From 1977 to 1987 she has been working as a teacher in the School of Design 'Bogdan Šuput' in Novi Sad. From 1987 to 2003 (until retirement) she was the head of The Tapestry Design Workshop at Atelier 61. She is actively engaged in the classic and spatial tapestry and painting on silk. Her tapestries are at the Museum Collection of the Atelier 61, the Homeland Collection of the Museum of Novi Sad, Museum of Contemporary Art in Novi Sad, SPC 'Vojvodina' in Novi Sad, primary school '23rd October' in Novi Sad, 'Energosoft' in Novi Sad, 'Betanija' (the hospital) in Novi Sad, 'AD Dunav' in Čelarevo, 'Sartid a.d.' in Aleksinac, Gallery of Contemporary Art in Podgorica, Art museum of Montenegro on Cetinje, etc . Study tours included: Greece, Italy, France, Great Britain, Spain, Hungary, Czechoslovakia, Germany, the Netherlands, the United States. She lives in Novi Sad, and works at her studio on Petrovaradin fortress. She initiated and participated in the first colony of ta-

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

pestry artists 'Boško Petrović' in 1998. She received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2003.

NAGRADE • AWARDS:

• **1974.** - Otkupna nagrada za tapiseriju, Zavičajna zbirka Muzeja grada Novog Sada • **1976.** - Otkupna nagrada za tapiseriju, Zavičajna zbirka Muzeja grada Novog Sada • **1976.** - Stipendija za umetnost "Moša Pijade" • **1977.** - Otkupna nagrada za tapiseriju, Galerija savremene umetnosti u Novom Sadu • **1996.** - "Zlatna forma", nagrada UPIDIV-a, Novi Sad • **2003.** Godišnja nagrada „ATELJEA 61„, za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije.

SAMOSTALNE IZLOŽBE • SOLO EXHIBITIONS:

• **1971.** Salon primenjenih umetnika Vojvodine, Novi Sad • **1974.** Galerija doma kulture "Studentski grad", Beograd • **1976.** Galerija UPIDIV-a, Novi Sad • **1977.** Radnički univerzitet "Radivoj Ćirpanov", Novi Sad • **1977.** Moderna galerija, Titograd • **1990.** "Igre sa suncem - Otvoreni atelje", Petrovaradinska tvrđava • **1993.** Galerija "Meander", Apatin • **2002.** Galerija "Čedomir Krstić", Pirot • **2004.** Galerija tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin • **2004.** Galerija Studenstskog centra, Beograd.

KOLEKTIVNE IZLOŽBE • COLLECTIVE EXHIBITIONS:

• **1971.** FORMA 4, Salon primenjenih umetnika Vojvodine, Novi Sad • **1972.** Salon Likovnog susreta, Subotica • **1974.** Hol gimnazije "Svetozar Marković", Svetozarevo • **1974.** Galerija doma kulture "Boro i Ramiz", Priština • **1975.** Mali likovni salon, Novi Sad • **1977.** Umetnički paviljon "Cvijeta Zuzorić", Beograd • **1977.** Skenderija, Sarajevo • **1977.** "Dunav", Čelarevo • **1977.** Umjetnički muzej Crne Gore, Cetinje • **1978.** "Současná jugoslávska tapisérie keramika a staklo", Umeleckoprůmyslové muzeum, Prag, Lajpcig, Budimpešta • **1980.** Galerija Doma kulture, Vrbas • **1980.** Beč, Austrija • **1980.** Mala galerija, Zrenjanin • **1980.** Salon du Centre Culturale, Pariz (Ista izložba prenesena u Šantal), Francuska • **1980.** Umetnička galerija, Priština • **1981.** Tapiserije »Ateljea 61«, Srpsko narodno pozorište, Novi Sad • **1981.** Dani Vojvođanske kulture u Austriji, Beč • **1982.** "Izložba tapiserija jugoslovenskih likovnih umetnika", Umetnostni paviljon, Slovenj Gradec • **1983.** "Izložba tapiserija i terakote vojvođanskih likovnih umetnica, "POBEDA - IMO, Novi Sad • **1983/84.** Savremena tapiserija SR Srbije, Muzej primenjene umetnosti, Beograd • **1984.** I Međunarodna izložba domaće radinosti i umetničkih zanata, Umetnostni paviljon, Slovenj Gradec • **1984.** Savremena tapiserija SR Srbije, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1985.** „Atelje 61“, Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzynskiej, Włocławek, Poljska • **1988.** Izložba tapiserija novosadskih umetnica, Galerija Radničkog doma »Jovan Veselinov - Žarko«, Novi Bečeј • **1989.** »Tapiserije vojvođanskih umetnika iz Muzejske zbirke »Ateljea 61«, Galerija Doma kulture, Titov Vrbas • **1989.** »Ženi s ljubavlju«, Dom kulture, Kovilj • **1990.** Novi Sad - Tage in Dortmund, Hol Nove opere, Dortmund, Nemačka • **1991.** Sremskomitrovački salon, Galerija »Lazar Vozarević«, Sremska Mitrovica • **1991/92.** »Atelje 61« - 30 godina postojanja, SPC Vojvodina, Novi Sad • **1992.** Savremena tapiserija

Nada POZANOVIC ADŽIĆ

u Vojvodini - 30 godina »Ateljea 61«, Likovni susret, Subotica • **1993.** »Tapiserije »Ateljea 61«, Muzej primenjene umetnosti, Beograd • **1994.** Novi Sad u Nišu '94, Niš, Galerija Narodnog muzeja, Niš • **1994.** »Ambijenta '94«, Novosadski sajam», Novi Sad • **1995.** Izložba učesnika umetničke kolonije, Bečeј • **1996.** »Ambijenta '96«, Novosadski sajam, Novi Sad • **1996.** - Tapiserije »ateljea 61«, Srpsko narodno pozorište, Novi Sad • **1996.** Izložba tapiserija novosadskih umetnika, Tehnička škola »Jovan Vukanović» • **1997.** »Atelje 61«, Poljoprivredna škola, Futog • **1997.** Galerija Novosadskog otvorenog univerziteta, Novi Sad • **1997.** »Art Expo '97«, Novosadski sajam, Novi Sad • **1997.** Arte de RF Yugoslavia Grabado, Tapices, Fotografias, Folletos, Museo Nacional, Lima, Peru • **1998.** Tapiserije »Ateljea 61«, SPC Vojvodina, Novi Sad • **1998.** TiSO '98, Muzej primenjene umetnosti, Beograd • **1998.** »Art Expo '98«, Novosadski sajam, Novi Sad • **1999.** Izložba tapiserija učesnika prve kolonije tapiserista »Boško Petrović Novi Sad-Futog '98, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2001.** 1. trijenale tapiserije, Novi Sad, Veliki hol SPC Vojvodina • **2002.** Tapiserije od 1977. do 1982. iz Zbirke »Ateljea 61«, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2004.** Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradinska tvrđava • **2003.** Tapiserije iz Zbirke »Ateljea 61« (1983 - 1986), Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2003.** Izložba „Ateljea 61“ uz promociju monografije „Ateljea 61“, Etnografski muzej, Beograd • **2003.** Tapiserije »Ateljea 61«, Muzej planinskog Banata, Rešice, Rumunija • **2004.** Zbirka tapiserija - 1987 - 1989, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2004.** Atelier 61 - Srbská tapiserie, Novomestská radnice, Praha • **2004.** 2. trijenale tapiserije, Novi Sad, Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2004. • **2005.** Zbirka tapiserija, 1990 - 1992, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2006.** Zbirka tapiserija, 1993 - 1997, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2007.** Crno-belo-u boji, Iz Zbirke tapiserija „Ateljea 61“, U.Z.K.M. „Omladinski centar Valjevo, Galerija „34“, Valjevo • **2007.** 3. Trijenale tapiserije, Aula Master centra Novosadskog sajma, Novi Sad • **2009.** Iz Zbirke tapiserija „Ateljea 61“ – 1998 – 2001., Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2010.** „Atelje 61“, tapiserije iz Zbirke, 2002 – 2004., Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2010.** Noć muzeja: Crno – Belo – U boji: tapiserije iz Zbirke „Ateljea 61“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2010.** Tapiserija sopstvenog puta, Kružna izložba: Nacionalni muzej Zrenjanin; Moderna galerija Likovni susret, Subotica; Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Nacionalni muzej, Pančevo • **2010.** Újvidéki Művészeti Falikárpitjai, Szivarvány Gyermekház, Pécs, Hungary • **2010.** 4. Trijenale tapiserije, Novi Sad 2010, Aula Master centra Novosadskog sajma, Novi Sad • **2011.** 50 godina „Ateljea 61“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin; Nacionalni muzej Niša - Galerija Sinagoga; Muzej primenjene umetnosti – Galerija Anastas, Beograd • Tapiserija sopstvenog puta, Galerija „Čedomir Krstić, Pirot • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin.

• Svoje radeove izlaže na godišnjim, bijenalnim i trijenalnim izložbama u zemlji: • FORMA, UPIDIV, Novi Sad • Novosadski salon, Radnički univerzitet „Radivoj Ćirpanov“, Novi Sad • Majska salon ULU-PUDS-a, Beograd • Oktobarski salon, Beograd • Salon Likovnog susreta, Subotica • „Likovni krug“, Pet-

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

rovaradin • Bijenale tapiserije, Sekcija za tekstil i savremeno odevanje ULUPUDS-a • Trijenale tapiserije, Ustanova za izradu tapiserija „Atelje 61“ Petrovaradin...

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: BOJA TKANOZ ZVUKA

Već se početkom sedamdesetih godina XX veka prepliću, prožimaju i međusobno nadopunjaju ili suprotstavljaju dva paralelna toka razvoja tapiserijske umetnosti. Koristeći se vekovnim postulatima tradicionalne, klasične tapiserije, moderni oblici počinju sve sugestivnije i suverenije da nameću nove zakonitosti. Primarni elementi ove umetnosti – plemeniti materijali poput vune i svile, specifične tehnike tkanja, a pre svega prostor, koji je bitno odredio utilitarna svojstva tapiserije – teže ka drugačijem definisanju i vrednovanju.

NADA POZNANOVIĆ ADŽIĆ je među prvima doživela ove nove tendencije kao stalni izazov, koji i danas traje. Najpre tragajući za nadahnućem u taktilnim osobenostima materijala poput kudelje i sisala, od kojih su nastajale njene prve tapiserije, neminovno se suočila i sa problemom treće dimenzije, sa fenomenom prostora, tačnije sa prodorom u prostor, koji je od tada, kao jedan od imperativa, sveprisutan u njenim tapiserijskim ostvarenjima. Objekti načinjeni od grubih kudeljnih otirača, ustrojeni po zakonitostima pravilnih cik-cak formi, harmonična, umirujuća dinamika kretanja kukičanog i pletenog sisala, voluminozne polukalote koje, jedna tik uz drugu, na podu započinju ili završavaju tokove prepletenih niti... svakako su tih godina na izlozbama Nade Adžić intrigirali sredinu naviknutu na klasičnu, dugom istorijom trajanja potvrđenu tapiseriju.

Geneza jednog stila, započetog ovakvim istraživanjima, koja se sedamdesetih materijalizovala u opipljive dvodimenzionalne i trodimenzionalne forme, u sledećoj deceniji kreće ponešto drugačijim tokom, kojim je zapravo preformulisana samo vizuelni identitet tapiserija Nade Adžić, ali ne i suštinsko, značenjsko traganje za rešenjem prvobitnog problema. Ciklus tapiserija nastalih od sredine osamdesetih do današnjeg vremena stvaran je, dakle, istim maštovnim impulsom i istim gradivnim elementima kao i onaj sa početka sedamdesetih prošlog veka.

Analitički posmatrana, problematika celokupnog opusa tapiserija Nade Adžić mogla bi se razložiti na najmanje tri konstantno prisutna, sveprožimajuća fenomena: PROSTOR/AMBIJENT, FORMA U PROSTORU I BOJA/ZVUK.

Inicijalni podsticaj Nade Adžić jeste PROSTOR/AMBIJENT i potreba da se on oplemeni i oživotvori. Stoga je prostor jedan od bitnih elemenata, tačka spajanja svih ostalih činilaca njene tapiserije. Vezane delimično za zid, zarobljene prostorom ili potpuno oslobođene u prostoru, u sadejstvu sa sredinom koja ih okružuje, one neminovno menjaju svoje pojavnne oblike. Delovanjem pokreta ili svetla, odaju utisak živog organizma u stalnom kretanju, vanvremenskog, koji podleže zakonima sopstvene unutrašnje i spoljašnje dinamike.

Harmonija prostora i objekta u njemu nametnula je dalje smernice razvoja tapiserije Nade Adžić. FORMA je jednako važna kao i prostor koji je sadrži, pa je stoga značajno pojednostavljenja, po pravi-

Nada POZNANOVIC ADŽIĆ

lu geometrizovana, očišćena od suvišnih, previše nametljivih elemenata. Dominantnim vertikalama, poput glatkih monolita, nikada nije sasvim dopušteno da se u kontinuitetu kreću – one su po pravilu perforirane, prekinute suprotstavljenom horizontalom: kratkim pauzama slobodne, nepretkane osnove, na kojoj autor naknadno interveniše potrebnim i promišljenim akcentima; bojenim drvenim oblicama, zrakasto poređanim ili paralelnim u pravilnom, umirujućem ritmu; spiralnim tkanim ili hladno metalnim trakama, faltama, lepezama... Nada Adžić kompoziciju svojih tapiserija postupno gradi planiranim i odmerenim odnosom punih i praznih formi, detalja i celine.

Kada se razmišlja o koloritu kao o konstruktivnom elementu tapiserija Nade Adžić, ne može se zanemariti njen nadahnuće i inspiracija, najpre "... obradivom zemljom koja je zaorana...", elementima i senzacijama prirode uopšte, a potom nasleđem folklora, narodnim tkanicama i šarenicama. U početku utišan, latentan i monoton, ZVUK simuliran BOJOM postepeno se razvio u glasnoritmičan, dinamičan motiv. Obojene ne-bojama, crnom, belom, tonovima sive, velike, mirne i reklo bi se neme površine podloga ozvučene su upravo zahvaljujući nametljivoj akciji čistih, jarkih ružičastih, žutih, narandžastih, zelenih, ljubičastih boja.

U sintetičkom sinergizmu ovih fenomena stvaraju se uvek novi i uvek drugaćiji čisto likovni objekti, oslobođeni naracije i asocijacije. Izazove ovakve likovnosti, pomerljivih granica, Nada Poznanović Adžić objašnjava rečima: "Tapiserija je za mene večni izvor istraživanja i što više radim, sve više vidim koliko je neotkrivenog i neurađenog... Dokle god budem mogla, verujem da će preplitati osnovu i potku."

"Ugled izuzetnog tapiseriste Nada Poznanović Adžić je stekla višedecenijskom stvaralačkom doslednošću, kontinuitetom u kojem je večito dominiralo htenje da se ostvari autohtono tkano delo, da se u okviru te autentičnosti iznađu nove i drugačije mogućnosti, da se tradicionalnoj zidnoj tapiseriji omogući dejstvo u prostoru, konačno, da se tapiserijom izraze brojne metaforičke i poetske poruke."

Sava Stepanov, katalog izložbe Nade Poznanović Adžić i Dragoljuba Adžića,
Galerija "Čedomir Krstić", Pirot, 2002.

"Tapiserije Nade Poznanović Adžić predstavljaju ubedljivo realizovane tkane objekte koje njenom, bez malo tridesetogodišnjem stvaralačkom kontinuitetu daje karakter markantne izdvojenosti, radikalno drugačijih programskih, plastičkih i sadrzinskih vrednosti. To se pre svega odnosi na kreativnu istražnost u preispitivanju univerzalnih problema kretanja, prostora, prostornosti, prodora u nestatički svet tapiserije."

Miloš Arsić, "Atelje 61 – tapiserije", Novi Sad, 2001.

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: THE COLOR OF THE WOVEN SOUND

At the beginning of the seventies of the 20TH century we already have two parallel trends in the development of tapestry design, which are overlapping, pervading and mutually complementing or opposing one another. By the postulates of traditional, centuries old, classic tapestry, the modern forms begin to impose their new fundamentals more suggestively and more confidently. The primary elements

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

of this art- the precious materials such as wool and silk, specific weaving techniques, and above all the space, which has significantly determined the utilitarian principles of the characteristics of tapestry design- striving to a different defining and evaluation.

NADA POZNANOVIĆ ADŽIĆ was among the first who have experienced these new tendencies as a constant challenge, still present today. At first searching for inspiration in the tactile characteristics of the materials such as hemp and sisal fiber, that her first tapestries were made of, she was inevitably faced with the problem of the third dimension, with the phenomenon of space. In fact, penetrating the space, has been present ever since in her tapestry design. Objects created from coarse hemp mats, structured according to the laws of regular zigzag forms, harmonious and soothing dynamics of motion of crocheted and woven sisal fiber, voluminous semi-sphere, which side by side on the floor start and finish the flow of interwoven threads... have certainly intrigued all these years, the people on the exhibitions of Nada Adžić, all of whom were accustomed to a classical, traditional tapestry design.

The genesis of a style, that started with such a research, which materialized itself during the seventies into tangible two-dimensional and three-dimensional forms, gets a new direction in the next decade, which has just reformulated the visual identity of Nada Adžić's tapestry design, but not the fundamental, true quest for the solution of the original problem. The cycle of the tapestries created from the middle of the eighties until present time has been created with the same imaginative impulse and the same building elements as the ones at the beginning of the seventies of the last century.

Analytically speaking, the problem of the entire opus of the tapestries of Nada Adžić might be broken down into at least three constantly present and pervasive phenomena: SPACE/ AMBIANCE, FORM IN SPACE AND COLOR/ SOUND.

Initial incentive for Nada Adžić is SPACE/AMBIANCE and the need to refine and make it alive. Therefore the space is one of the essential elements, the point which combines all other factors in her tapestry design. Related partly to the wall, trapped in space or completely free in space, in conjunction with the environment which surrounds them, the tapestries inevitably change their manifestations. The action of light and motion, give off the impression of a live organism in constant motion, timeless, which succumbs to its own internal and external dynamics.

The harmony of the space and the object in it has imposed further guidelines for the development of Nada Adžić's tapestries. THE FORM is equally important as is the space that contains it, so it is significantly simplified, geometrical according to the rules, free of unnecessary, over obtrusive elements. Dominant verticals, like smooth monoliths, can never be allowed to continuously move - they are usually perforated, interrupted with an opposing horizontal; short pauses of free warp, at which the author subsequently intervenes with required and deliberate accents; colored wooden round timbers, arranged like grains or parallel in a regular soothing rhythm; spirally woven or with cold metal strips, pleats or fans.. Nada Adžić builds her composition of tapestry gradually by planning and measuring the ratio of full and empty forms, details and the whole.

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

When you think of the color as a constructive element of Nada Adžić's tapestry design, one cannot neglect her inspiration firstly with ...' farm land being plowed.' elements and sensations of nature in general and then the heritage of the folklore, folk sashes, and folklore related type of rug (šarenica). Initially silent, latent and monotonous, THE SOUND simulated with THE Color gradually has evolved into a vocally rhythmic and dynamic motif. Colored with non-colors, with white, black, shades of gray, large, quiet and seemingly silent surfaces of the background are amplified precisely due to the intrusive action of pure, bright pink, yellow, orange, green, purple color.

In synthetic synergism of the phenomena, always new and perpetually different purely visual elements free from narration and association, are being created. The challenges of such art, and boundaries to move, Nada Adžić says: '*Tapestry has always been a perpetual source of research and the more I work the more I see how much of it is undiscovered and unfinished... For as long as I can, I believe, I will interlace warp and weft.*'

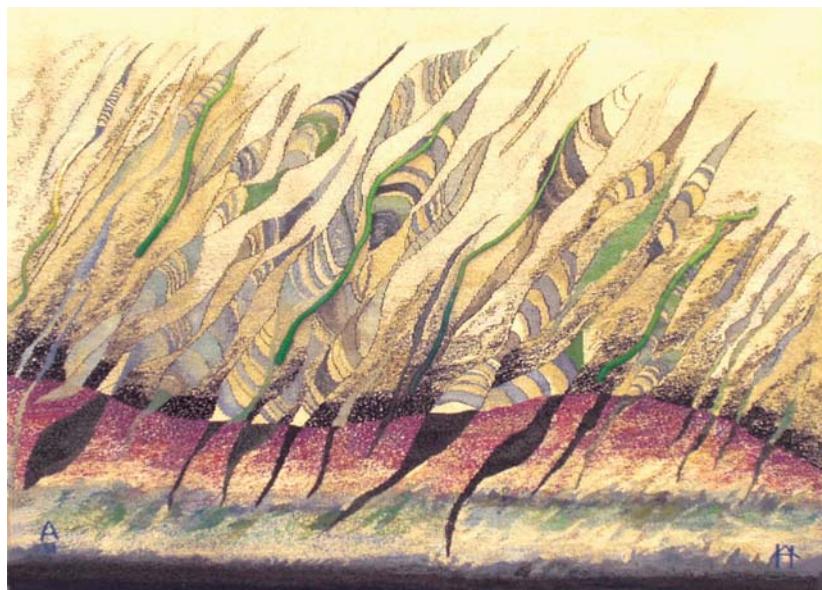
'The reputation of an extraordinary tapestry artist Nada Poznanović Adžić has acquired, with the several decades of creative work and the consistency and continuity in which the desire to create an autochthonous woven work, and to uncover within that authenticity new and different options, for the traditional tapestry and enable its effect in space, and to finally express numerous metaphoric and poetic messages with tapestry.'

Sava Stepanov, The catalogue of Nada Poznanovic Adžić and Dragoljub Adžić exhibition,
Gallery 'Čedomir Krstić', Pirot, 2002

'The tapestry of Nada Poznanović Adžić represents truly realized woven elements in almost thirty years of creative continuity and give her creativity the character of imposing distinction, radically different programme, plastic and content values. This primarily refers to creative persistence in questioning the universal problems of motion, space, open space, an invasion into a non-static world of tapestry.'

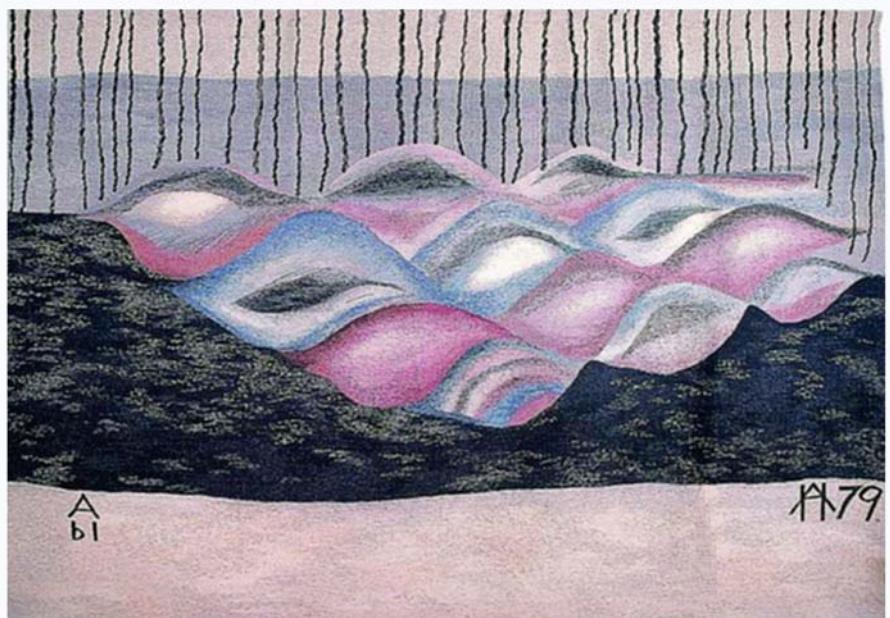
Miloš Arsić, Atelier 61- tapestry design, Novi Sad, 2001

Nada POZNANOVIC ADZIC

SAMONIKLI, 1988.
180 x 250 cm
vuna, klečana tehnika
koautori: Tereza Horvat, Zuzana Andrašik - Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE INDIGENOUS, 1988
180 x 250 cm
wool, plain technique (gobelín)
co-authors: Tereza Horvat, Zuzana Andrašik – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

VAL, 1981.
214 x 300 cm
vuna, klečana tehnika
koautori: Isakov Milenka, Isakov Ružica -
Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE WAVE, 1981
214 x 300 cm
wool, plain technique (gobelín)
co-authors: Isakov Milenka, Isakov Ružica –
Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

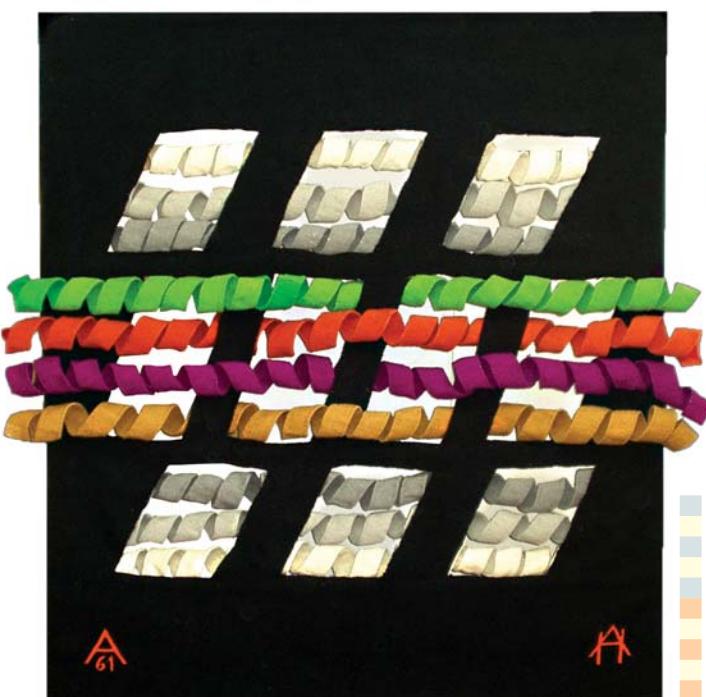
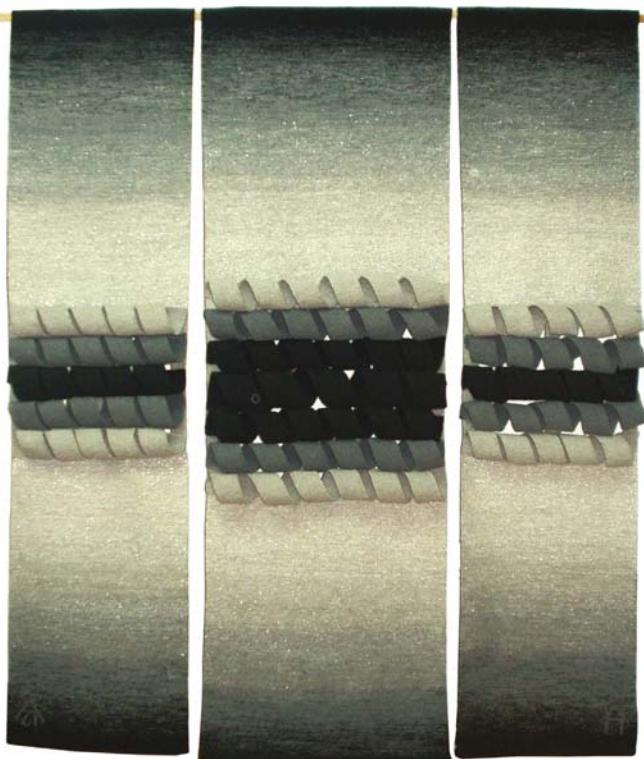
KRETANJE, 1984/2004.
250 x 200 cm

vuna, efektna prediva, kombinovana tehnika
koautori: Eva Đukić, Verica Lazić, Žužana Toth Vanger – Radionica „Ateljea 61“
SPC Vojvodina, Novi Sad; Zbirka tapiserija „Atelje 61“

THE MOVING, 1984/2004.
250 x 200 cm

wool, effective threads, mixed media
co-authors: Eva Đukić, Verica Lazić, Žužana Toth Vanger – Workshop of „Atelje 61“
SPC Vojvodina, Novi Sad; Tapestry Collection of „Atelje 61“

PROLAZAK KROZ PROSTOR, 2004.

248 x 218 cm
vuna, kombinovana tehnika

koautori: Verica Lazić, Žužana Toth Vanger, Nada Adžić – Radionica „Ateljea 61“

Zbirka tapiserija „Atelje 61“

THE PASSING THROUGH SPACE, 2004.

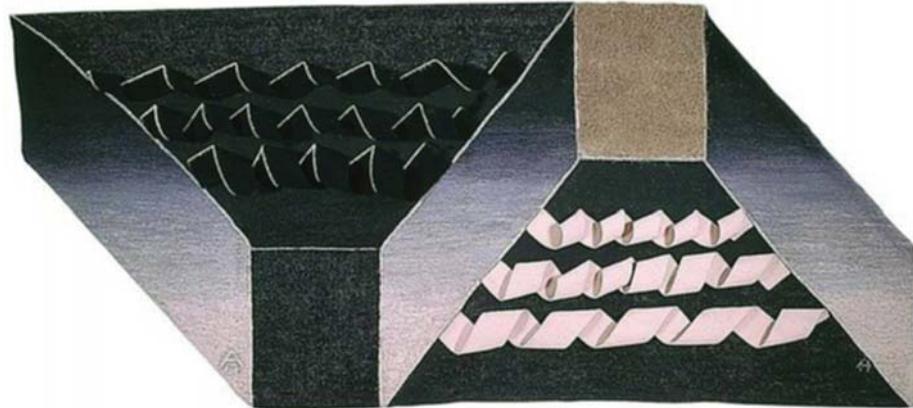
248 x 218 cm

wool, mixed media

co-author: Verica Lazić, Žužana Toth Vanger, Nada Adžić – Workshop of „Atelje 61“

Tapestry Collection of „Atelje 61“

Nada POZANOVIC ADZIC

U PROSTORU, 1990.

174 x 400 cm

vuna, sisal, kombinovana tehnika
koautori: Ana Šijački, Eva Đukić – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

IN THE SPACE, 1990.

174 x 400 cm

wool, sisal, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Eva Đukić – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

IZLAZAK IZ PROSTORA, 1991/2002.

200 x 270 cm

vuna, sisal, kombinovana tehnika

koautori: Rada Ilić, Jelena Božić, Mirjana Dobanovački – Radionica „Ateljea 61“
„Sartid“, Aleksinac; Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

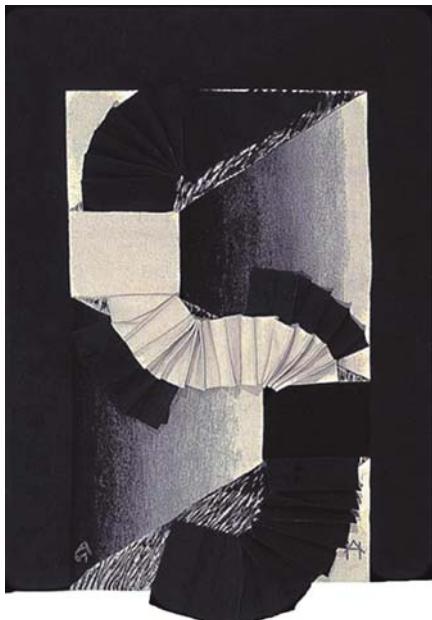
OUT OF THE SPACE, 1991/2002.

200 x 270 cm

wool, sisal, mixed media

co-authors: Rada Ilić, Jelena Božić, Mirjana Dobanovački – Workshop of „Atelje 61“

„Sartid“, Aleksinac; Tapestry Collection of „Atelje 61“

KROZ PROSTOR, 1992/1998.

150 x 200 cm

vuna, kombinovana tehnika

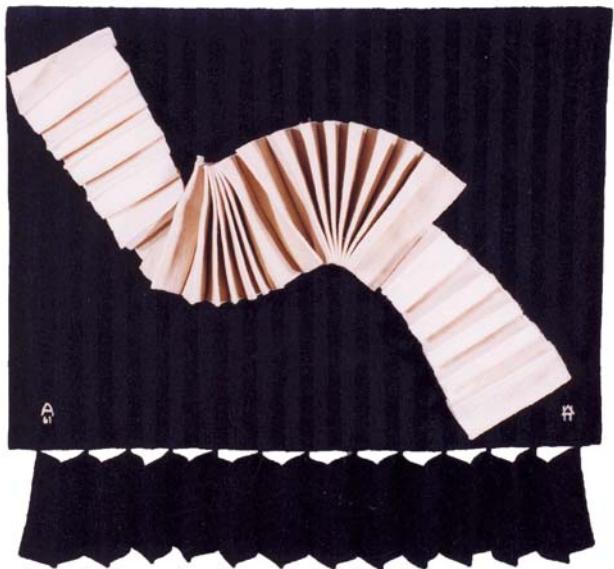
koautori: Tereza Horvat, Jelena Božić – Radionica „Ateljea 61“
„Sartid“, Aleksinac; Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THROUGHOUT THE SPACE, 1992/1998.

150 x 200 cm

wool, mixed media

co-authors: Tereza Horvat, Jelena Božić – Workshop of „Atelje 61“
„Sartid“, Aleksinac; Tapestry Collection of „Atelje 61“

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

OBJEKTI U PROSTORU, 1994.
(425 x 50cm) + (385 x 50 cm)
vuna, sisal, kombinovana tehnička
koautori: Tereza Horvat, Rada Ilić, Eva Đukić – Radionica „Atelje 61“
Zbirka tapiserija „Atelje 61“

THE OBJECTS IN THE SPACE, 1994.
(425 x 50cm) + (385 x 50 cm)
wool, sisal, mixed media
co-authors: Tereza Horvat, Rada Ilić, Eva Đukić – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

3 OBJEKTA U PROSTORU, 1996.
(450 x 52 cm) + (550 x 60 cm) + (450 x 52 cm)
vuna, kombinovana tehnička
koautori: Ana Šijački, Rada Ilić, Jelena Božić, Milica Subotić – Radionica „Atelje 61“
Zbirka tapiserija „Atelje 61“

3 OBJECTS IN THE SPACE, 1996.
(450 x 52 cm) + (550 x 60 cm) + (450 x 52 cm)
wool, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Rada Ilić, Jelena Božić, Milica Subotić – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

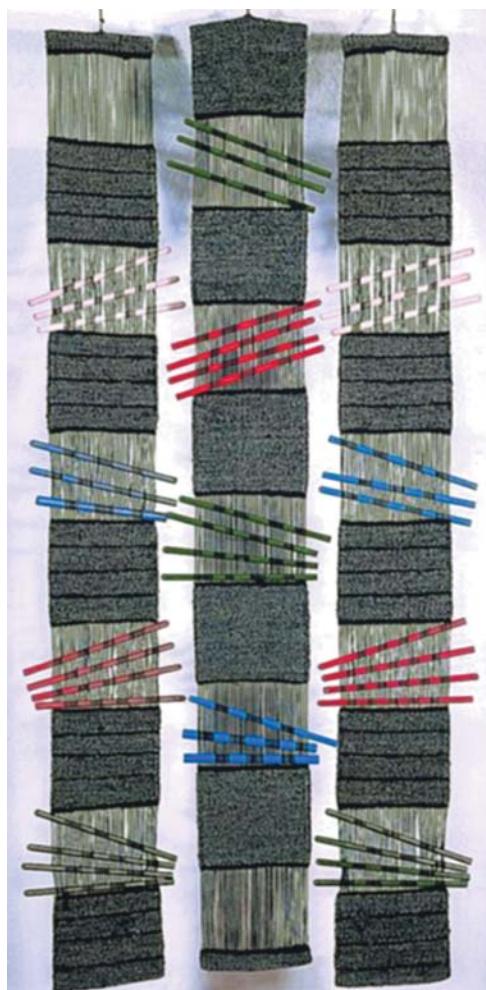
Nada POZNANOVIC ADZIC

PRODOR KROZ VERTIKALE, 1998.

3 x (250 x 30 cm)
pamuk, koža, drvo, kombinovana tehnika – Radionica „Ateljea 61“
koautor: Eva Đukić
Zbirka tapiserija „Atelje 61“

THE BREAKTHROUGH THE VERTICALS, 1998.

3 x (250 x 30 cm)
cotton, leather, wood, mixed media
co-author: Eva Đukić – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

CINGL-CANGL, 2001.

295 x 100 cm
vuna, sisal, razni materijali, kombinovana tehnika
koautori: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Atelje 61“

CINGL-CANGL, 2001.

295 x 100 cm
wool, sisal, different materials, mixed media
co-author: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

■ PARKE I, 2003/2004.
2 x (220 x 50 cm)
vuna, sisal, kombinovana tehnika
autorski rad, Privatna kolekcija autora

■ THE PARKAS I, 2003/2004.
2 x (220 x 50 cm)
wool, sisal, mixed media
original author's work, Authors private Collection

■ PARKE III, 2003/2004.
2 x (223 x 50 cm)
vuna, koža, sisal, kombinovana tehnika
autorski rad, Privatna kolekcija autora

■ THE PARKAS III, 2003/2004.
2 x (223 x 50 cm)
wool, leather, sisal, mixed media
original author's work, Authors private Collection

Nada POZNANOVIC ADZIC

VREMEPOV, 2010.
210 x 80 cm
vuna, pamuk, kudelja, koža, kombinovana tehnika
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE TIME MACHINE, 2010.
210 x 80 cm
wool, cotton, hemp, leather, mixed media
original author's work, Authors private Collection

ZAPISI, 2010.
205 x 62 cm
vuna, sisal, kudelja, lame, kombinovana tehnika
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE INSCRIPTIONS, 2010.
205 x 62 cm
wool, sisal, hemp, lamé, mixed media
original author's work, Authors private Collection

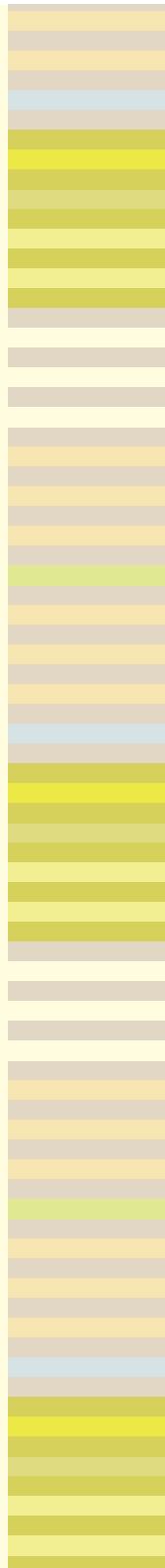
Nada POZNANOVIĆ ADŽIĆ

VESELICA, 2007.
225 x 105 cm
Vuna, kombinovana tehnika
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE JOVIAL, 2007.
225 x 105 cm
wool, mixed media
original author's work, Authors private Collection

Milica MRĐA KECMAN

Milica MRĐA KECMAN

MILICA KECMAN, akademski slikar

Rođena u Rumi 1960. godine. Nakon završene Škole za dizajn „Bogdan Šuput“ u Novom Sadu, studirala slikarstvo na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, a zatim na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu. Završila poslediplomske studije na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu, kod prof. Branislava Protića (Odsek za crtež). Od 1984. godine član ULUS-a (Udruženja Likovnih umetnika Srbije). Bila je urednik i izdavač internacionalnog glasila za produkciju nove stvarnosti EX NIHIL, koja se bavi produkcijom radova iz oblasti proširenih medija, performansom, hepeningom, kreativnim čitanjem, gestualnom i procesualnom umetnošću. Do 2002. godine bila je zaposlena na likovnom odseku Akademije umetnosti u Novom Sadu. Sada je direktor JU Centra za kulturu i obrazovanje u Bosanskom Petrovcu, u čijem sastavu je Spomen muzej Jovana Bijelića. Bavi se slikarstvom, performansom, crtežom, tapiserijom. Većina njenih tapiserija izvedena je u radionicici „Ateljea 61“ i deo je Zbirke tapiserija ove ustanove. Studijska putovanja: Grčka, Italija, Francuska. 1989. godine učestvovala je u radu XXIII internacionalnog letnjeg univerziteta u Marly-le-Roy (slikarski atelje prof. Jean B. Sire-a) u Francuskoj. Godišnju nagradu za tapiseriju „Ateljea 61“ dobila 2004. godine.

MILICA KECMAN, Master of Fine Arts, major in Painting

She was born in 1960 in Ruma. After graduating from The School of Design 'Bogdan Suput' in Novi Sad she studied painting at The Academy of Arts in Novi Sad, and then at the Faculty of Fine Arts in Belgrade. She completed her postgraduate studies at the Faculty of Fine Arts in Belgrade in the class of professor Branislav Protić (Department of Drawing). She has been a member of the ULUS (Association of Fine Artists of Serbia) since 1984. She was also the editor and publisher of an international advertising publication for the production of the new reality EX NIHIL, which dealt in production of works in the area of expanded media, performing arts, happenings, creative reading, and gesture and process art. Until 2002 she has worked at the Visual Arts Department of The Academy of Arts in Novi Sad. She is currently the head of the Public Institution Center for Culture and Education in Bosanski Petrovac, which also within its buildings has the Memorial Museum of Jovan Bijelić. She paints, deals with performing arts, drawing and tapestry design. Most of her tapestries were created in Atelier 61 and are a part of the Tapestry Collection of Atelier 61. Study tours included: Greece, Italy, and France. In 1989 she participated in the works of XXIII International Summer University at Marly-le-Roy (artistic studio of professor Jean B. Sire) in France. She received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2004.

NAGRADE • AWARDS:

- **1983.** Novi Sad, Nagrada za crtež na Izložbi radova studenata završne godine Odseka likovnih umetnosti, Akademija umetnosti u Novom Sadu • Novi Sad, Nagrada za crtež na XII Novosadskom salonu • **1985.** Zrenjanin, Otkupna nagrada za crtež na izložbi "Ustanak i socijalistička revolucija u de-

Milica MRĐA KECMAN

lima likovnih umetnika Vojvodine • **1986.** Vrbas, I nagrada za sliku, YU Paleta mladih • Apatin, Otkupna nagrada za sliku, Geometrijske tendencije danas • Čačak, Nagrada za sliku na XIV Memorijalu Nadežda Petrović • Slovenj Gradec, Znak kvaliteta za tapiseriju, VI Razstava domače in umetne obrti • **1989.** Karlovac, Specijalno priznanje za inovacije u akvarelu na VI Bijenalu akvarela Jugoslavije • **1997.** Novi Sad, Nagrada za crtež na XXVI Novosadskom salonu • Zrenjanin, Otkupna nagrada za akvarel na 3. Bijenalu akvareal Jugoslavije • **2003.** Specijalno priznanje dodeljeno od strane Američkog biografskog instituta iz Severne Karoline za dosadašnji umetnički rad • **2004.** Godišnja nagrada „ATELJEA 61., za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije.

SAMOSTALNE IZLOŽBE I NASTUPI • SOLO EXHIBITIONS AND PERFORMANCES:

• **1982.** Crteži, Novi Sad, Akademija umetnosti • **1983.** Instalacija sa crvenim trakama, Petrovaradinska tvrđava, Gornji plato • **1987.** Crteži i objekti, Beograd, Galerija Fakulteta Likovnih umetnosti • **1988.** Crteži, slike, objekti, Novi Sad, Apatin, Sombor, Sremska Mitrovica, Zrenjanin • **1988.** Crteži i tapiserije, Niš, Salon 77 • **1989.** Instalacija »Ritmowane energije«, Banja Luka, Salon Doma kulture • **1989.** Performans »Ritmowane energije, »Rijeka, Korzo Narodne revolucije • **1989.** Marly-le-Roi, Gradska park - performans »Telo, pigment, voda« • **1990.** Zagreb, Galerija ESCE - instalacija »Obredi tela i zemlje« • **1992.** Novi Sad, Galerija savremene likovne umetnosti - video-radovi, instalacije, performansi, gestualna poezija • **1992.** Sremski Karlovci, Gradska muzej - instalacija »Arhaični časovi« • **1994/95.** Novi Sad, različiti ambijenti - ciklus »Kreativno čitanje« • **1996.** Novi Sad, Galerija »Zlatno oko« - slike-objekti prema poemu Stefana Malarme »Bačene kocke nikada neće poništiti slučaj« • **1997.** Novi Sad, Likovni salon SANU - slike, crteži, objekti • **1998.** Petrovaradin, Akademija umetnosti - crteži i slike-objekti... • **2000.** »Mali sanovnik umetnosti XX veka«, Novi Sad, prostorije JUL-a - crteži • **2005.** Milica Kecman – Tapiserije i crteži, Izložba nagrađenog autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin.

KOLEKTIVNE IZLOŽBE • COLLECTIVE EXHIBITIONS:

• **1982.** XII Bijenale mladih, centar Žorž Pompidu, Pariz (ista izložba preneta u Veneciju) • **1982.** XII Bijenale mladih jugoslavenskih umjetnika, Moderna galerija, Rijeka • **1983.** Ka postmodernoj umjetnosti, Umjetnička galerija Banja Luka • **1983.** XII Novosadski salon, Galerija kulturnog centra, Novi Sad • **1984.** Salon mladih, Galerija Boro i Ramiz, Priština • **1984.** VIII Trijenale savremenog jugoslovenskog crteža, Galerija »Likovna jesen«, Sombor • **1984.** Mladi likovni umetnici Vojvodine, Mestna galerija, Ljubljana • **1984.** XVIII izložba likovnog salona »13. Novembar, Plavi dvorac, Cetinje • **1985.** Izložba na XII svetskom festivalu omladine i studenata, Moskva • **1985.** Pogled na osamdesete, Skenderija, Sarajevo • **1985.** IV Bijenale akvarela Jugoslavije, Galerija Karas, Karlovac • **1985.** Jugoslovenski susret mladih umetnika, Umetnički paviljon »Cvijeta Zuzorić«, Beograd • **1986.** Umetnost u Vojvodini danas, Galerija Karas, Zagreb • **1986.** YU Paleta mladih '86, Galerija Doma kulture, Vrbas • **1986.** Geometrijske ten-

Milica MRĐA KECMAN

dencije, Galerija Meander, Apatin • **1986.** VI Jugoslovenska razstava domaće in umetne obrti, Slovenj Gradec • **1986.** XIV Memorijal Nadežda Petrović, Galerija Nadežda Petrović, Čačak • **1987.** XIV Bijenale mladih, Moderna galerija, Rijeka • **1987.** V Bijenale akvarela Jugoslavije, Galerija Karas, Karlovac • **1987.** IX Trijenale savremenog jugoslovenskog crteža, Galerija Likovne jeseni, Sombor • **1988.** Izložba likovne kolonije Sićevo '88, Galerija savremene umetnosti, Niš • **1988.** Izložba »Žito«, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1988.** XIII Sremskomitrovački salon, Galerija »Lazar Vozarević«, Sremska Mitrovica • **1989.** Izložba »Potreba za slikom« Galerija savremene umetnosti, Pančevo • **1989.** XV Bijenale mladih, Moderna galerija, Rijeka • **1989.** VI Bijenale akvarela Jugoslavije, Galerija Karas, Karlovac • **1989.** Akvizicije 1988., Muzej Grada Novog Sada - Zbirka strane umetnosti, Novi Sad • **1990.** Novi Sad - Tage in Dortmund, Hol Nove opere, Dortmund • **1991.** XVI Bijenale mladih, Moderna galerija, Rijeka • **1992.** Akvizicije 1990-1992. Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad • **1992.** Vajdasági művésztek, KONTAKUS, Budimpešta • **1993.** »Horizontala, vertikala, sukob i saglasje«, Galerija savremene likovne umetnosti, Novi Sad • **1994.** Učesnici likovne kolonije Petrovac 94., Galerija Crvena komuna, Petrovac na moru • I Bijenale mladih umetnika, Konkordija, Vršac • **1995.** izložba »Slika = predmet«, Galerija Most, Novi Sad • **1995.** izložba »Energije«, Konkordija, Vršac • **1996.** »Video Medeja«, Novosadsko pozorište, Novi Sad • **1997.** XXVI Novosadski salon«, Galerija »Radivoj Čirpanov«, Novi Sad • **1997.** III Bijenale akvarela Jugoslavije, Galerija savremene umetnosti, Zrenjanin • **1997.** Arte de RF Yugoslavia Grabado, Tapices, Fotografias, Folletos, Museo Nacional, Lima, Peru • **1997.** Jeden z množných pohľadov, Múzeum moderného umenia Andy Worhola, Medzilaborce (Slovačka) • **1998.** Tapiserije »Ateljea 61«, SPC Vojvodina, Novi Sad • **2001.** 1. trijenale tapiserije, Novi Sad, Veliki hol SPC Vojvodina, Novi Sad • **2003.** Tapiserije iz Zbirke »Ateljea 61« (1983 - 1986), Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2003.** Tapiserije »Ateljea 61«, Muzej planinskog Banata, Rešice, Rumunija • **2004.** Zbirka tapiserija - 1987 - 1989, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2004.** Atelier 61 - Srbská tapiserie, Novomestská radnice, Praha • **2005.** Zbirka tapiserija, 1990 - 1992, Galerija tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin • **2006.** Zbirka tapiserija, 1993 - 1997, Galerija tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin • **2010.** Tapiserija sopstvenog puta, Kružna izložba: Narodni muzej Zrenjanin; Moderna galerija Likovni susret, Subotica; Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Narodni muzej, Pančevo • **2010.** Újvidéki Művésztek Falikárpítjai, Szivarvány Gyermekház, Pécs, Hungary • **2011.** 50 godina „Ateljea 61“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin; Narodni muzej Niša - Galerija Sinagoga; Muzej primjene umetnosti – Galerija Anastos, Beograd • **2012.** Tapiserija sopstvenog puta, Galerija „Čedomir Krstić, Pirot • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin.

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: DEKORATIVNOST POSEBNE VRSTE

U procesu aktuelizacije i emancipacije tapiserijskog medija u našoj zemlji, koji svoju problematiku drugačijeg estetskog doživljaja uspostavlja i postupno gradi od sredine pedesetih prošlog veka, MILICA MRĐA KUZMANOV (sada MILICA KECMAN) nesumnjivo stoji u redu onih umetnika koji pomeraju gra-

Milica MRĐA KECMAN

nice. Njena ostvarenja u domenu ove likovne discipline glasno govore koliko je neotkrivenog i neiskorišćenog u tradicionalnom i kako u starom vredi tragati za novim, ne ugrožavajući pri tom čistotu medija.

Uz ime Milice Kecman vezuju se veoma bogati crtački, slikarski i tapiserijski opusi, a potom i brojni nastupi performativnog karaktera, koji podrazumevaju performans, hepening, spektakl, kreativno čitanje, gestualnu i procesualnu umetnost, post-pedagogiju..., sugestivno potencirajući "žensku politiku tela" i "...arbitrarnu politiku simulacije modusa prikazivanja ženske seksualnosti..." (Miško Šuvaković) što otkriva umetnika radoznalog, upućenog na stalno traganje i nikad dovršenu spoznaju traženog, umetnika zavidne stvaralačke snage. Zahvaljujući takvoj kreativnoj energiji, Milica Kecman jedan je od bitnih činilaca vojvođanske avangarde prošlog veka.

Tapiserija je, dakle, samo jedan od mehanizama potrage za izrazom ovog autora, kojoj nisu bile nepoznate vizuelne i taktilne vrednosti vune i tkanja (predačka ostavština nošena iz detinjstva i mladosti). Stoga je sasvim razumljivo što su njena ostvarenja vezana bojom za zemlju i sunce, tkanjem za tradiciju, a osavremenjena stalno prisutnom težnjom ka aktualizaciji trenutka u umetnosti i snagom odličnog crtača i slikara usmerenog ka spoznaji čulnog.

U tapiserijskom opusu Milice Kecman prepoznaje se granična linija koja sugerise dva osnovna principa u rešavanju korpusa tapiserije i njenih unutrašnjih zakonitosti. Prvi je analitički (osamdesete), koji je logična refleksija istovremenih istraživanja na njenim crtežima, a na kojima razlaže formu na segmente, odvojene i fizički i vuzuelno: "Nebeski znak" (1984.), "Kapija" (1986.), "Veliki znak" (1987.). Ikonografsko bogatstvo sličnih i srodnih apstraktnih oblika, koncizno određenih, jasno definisanih obojenom strukturiranim linijom, smišljeno izbalansiranih u granicama kompozicione zamisli, pokreće problematiku tematsko-motivskih aspiracija autora, koji kao suštinu traganja nameće ZNAK različitog porekla i postupka, njegov smisao i ulogu u definisanju dekorativnog. U tom kontekstu bitan je planirani sinergizam između celine-znaka i detalja-znaka, različito tretiranih istim idejnim konceptom.

Princip blizak sintetičkom, koji traje tokom devedesetih, transponuje poruke sa tapiserija iz prethodne decenije u drugačije osmišljenu površinu, više slikarski rešenu, slobodniju u potezima, spontaniju u kolorističko-linijskom sistemu. Uslovljene preovlađujućom podrškom istorijsko-teološko-filozofsko-literarnih predložaka, određene okerom, umbrom i sijenom, tkane vunom i sisalom uz čestu intervenciju debelim, grubim gajtanima, "Jakovljeve lestve" (1989/90.), "Riba i ptica" (1991.), "Kapija tri majčinska slova" (1992.) i "Jaje svih naših seoba" (1994/95.) uvode novi elemenat narativno formulisane atmosfere u tapiserijsko razmišljanje Milice Kecman.

Tapiserije Milice Kecman prepoznatljive su po svojoj dekorativnosti posebne vrste, po vizuelno-taktilnim originalnim vrednostima, po složenosti ideja, poruka i značenja. Stoga su visoko pozicionirane u konstelaciji dela koja čuva Zbirka tapiserija "Ateljea 61", a višestruko značajne za razvoj tapiserijskog medija u Srbiji i Crnoj Gori.

Milica MRĐA KECMAN

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: DECORATION OF SPECIFIC GENRE

In the process of emancipation and actualization of tapestry medium in our country, that has established and gradually built the problem of a different esthetic experience from the mid fifties of the last century, MILICA MRĐA KUZMANOV (now MILICA KECMAN) is undoubtedly one of those artists who push the boundaries. Her achievements in the domain of this visual art loudly speak of how much of undiscovered and unexploited there is in the traditional approach and how one should search for new in the old, without compromising the actual purity of the medium.

The name of Milica Kecman is bind to a very rich drawing, painting and tapestry opus, and then numerous performances, which include the performance itself, happening, spectacle, creative reading, gestural and process art, post-pedagogy... It suggestively emphasizes '*the politics of female body*' and *arbitrary politics of simulating the mode of presenting female sexuality*' (Miško Suvaković) which uncovers a curious artist, oriented towards a constant quest and never completed cognition of what was being searched for, an artist of remarkable creative power. Due to such creative energy, Milica Kecman is one of the important factors in Vojvodina's avant-garde of the last century.

The tapestry is just one of the mechanisms of the search for the expression of this author, to which visual and tactile values of wool and weaving (weaving legacy carried from her childhood and youth) haven't been completely new. Therefore, it is quite understandable that her achievements are connected in color to the earth, the Sun, with the weaving to the tradition, and yet modernized with the constantly present desire to actualize the moment in art with the power of a great graphic designer and painter oriented to knowing the sensual.

In tapestry opus of Milica Kecman you can recognize the border line which suggests basic principles in resolving the corpus of tapestry design and its inner fundamentals. The first is analytic (the eighties), which is a logic reflection of the simultaneous research in her drawings, and in which she decomposes the form into segments, separated visually and physically: 'The Heavenly Sign' (1984), 'The Gate' (1986), 'The Great Sign' (1987). Iconographic wealth of similar and related abstract forms, concisely specific, with clearly defined colored structured line, which was thoughtfully balanced within the limits of compositional ideas, raises the issues of the theme and motif of the author. This has imposed as the core of her quest: THE SIGN of different origins, and procedures, its meaning and role in defining the decoration. In this context what is important is planned synergism between the whole-sign, and detail-sign, differently treated with the same notional concept.

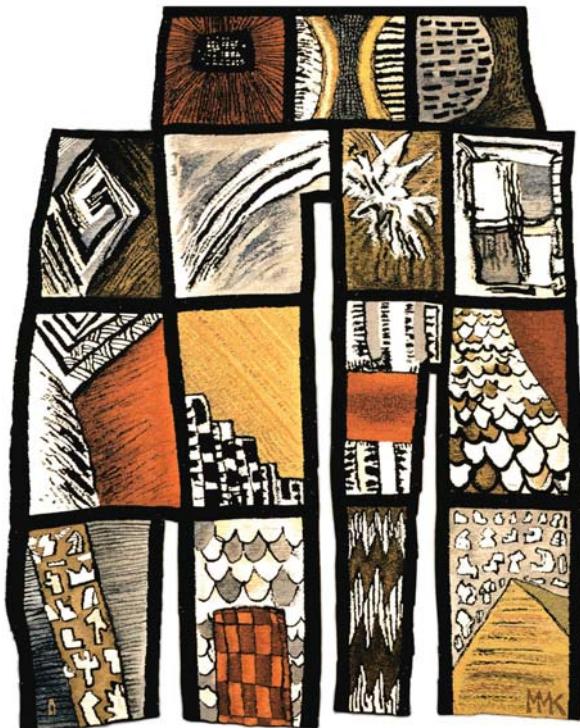
The principle close to synthetic, which has been going on during the nineties, transposes the messages from the tapestries from the previous decades into a differently designed surface, more orientated towards the painting, more free in strokes, and spontaneous in coloristic – line system. Conditioned by prevailing support of historically - theological – philosophically - literary templates, determined with ochre, umber and sienna, woven with wool and sisal fabric with frequent intervention of thick and coarse cords, 'Jacob's ladders', (1989/90), 'The Fish and the Bird' (1991), 'The Gate of the Three Maternal

Milica MRĐA KECMAN

'Letters' (1992), 'The Egg of All Our Migrations' (1994/95). These tapestries introduced a new element of an atmosphere formulated in narrative manner into tapestry reflections of Milica Kecman.

The tapestries of Milica Kecman are recognizable for their decoration of specific genre, visually – tactile original values, for the complexity of their ideas, messages and meanings. It is for that reason that they are highly positioned in the constellation of the works that are in the Tapestry Collection of Atelier 61, and have great significance for the development of tapestry as a medium in Serbia and Montenegro.

Milica MRĐA KECMAN

KAPIJA, 1986
(222 x 206)+ (51x 157) cm
vuna, kombinovana tehnika
koautori: Ana Šijački, Eva Đukić – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Atelje 61“

A GATE, 1986
(222 x 206)+ (51x 157) cm
wool, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Eva Đukić - Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

JAJE SVIH NAŠIH SEOBA, 1994/95
281 x 298 cm
vuna, kombinovana tehnika
koautori: Ana Šijački, Tereza Horvat, Radojka Ilić –
Radionica „Atelje 61“
DDOR, Novi Sad; Zbirka tapiserija „Atelje 61“

THE EGG OF ALL OUR MIGRATIONS, 1994/95
281 x 298 cm
wool, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Tereza Horvat, Radojka Ilić –
Workshop of „Atelje 61“
DDOR, Novi Sad; Tapestry Collection of „Atelje 61“

Milica MRĐA KECMAN

JAKOVLJEVE LESTVE, 1989/90.
320 x 245 cm
vuna, sisal, kombinovana tehnika
koautori: Ana Šijački, Eva Đukić – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

JACOB'S LADDERS, 1989/90.
320 x 245 cm
wool, sisal, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Eva Đukić - Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

KAPIJA TRI MAJČINSKA SLOVA, 1992.
310 x 235 cm
vuna, sisal, kombinovana tehnika
koautori: Ana Šijački, Radojka Ilić, Eva Đukić, Zuzana Andrašik – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE GATE OF THE THREE MATERNAL LETTERS , 1992.
310 x 235 cm
wool, sisal, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Radojka Ilić, Eva Đukić, Zuzana Andrašik - Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

Milica MRĐA KECMAN

RIBA I PTICA, 1991.
350 cm² + 150 cm²
vuna, sisal, kombinovana tehnika – Radionica „Ateljea 61“
koautori: Ana Šijački, Eva Đukić
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

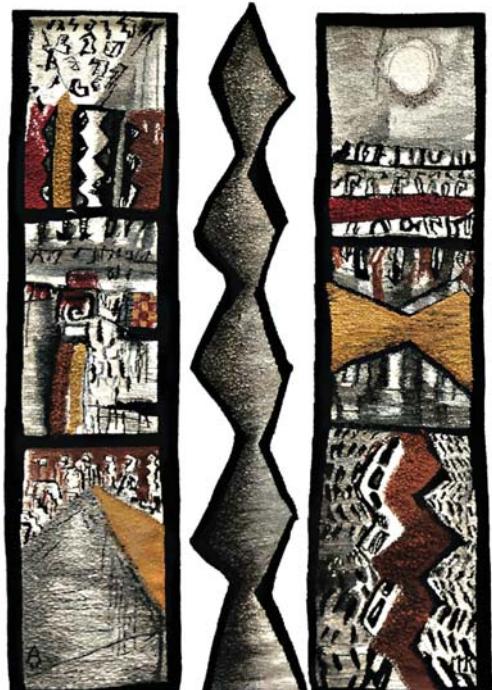
THE FISH AND THE BIRD, 1991.
350 cm² + 150 cm²
wool, sisal, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Eva Đukić - Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

NEBESKI ZNAK, 1985.

320 cm²
vuna, kombinovana tehnika
koautori: Ana Šijački, Tereza Horvat – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE HEAVENLY SIGN, 1985.

320 cm²
wool, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Tereza Horvat – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

VELIKI ZNAK, 1987.
240 x 140 cm
vuna, kombinovana tehnika
koautori: Ana Šijački, Eva Đukić – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE GREAT SIGN, 1987.
240 x 140 cm
wool, mixed media
co-authors: Ana Šijački, Eva Đukić - Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

Milica MRĐA KECMAN

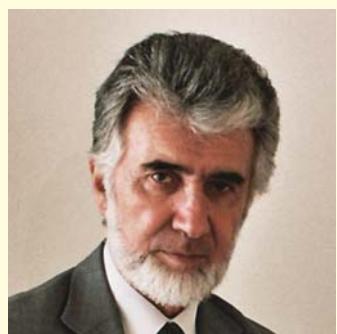
SKICA ZA TAPISERIJU
A SKETCH FOR THE TAPESTRY

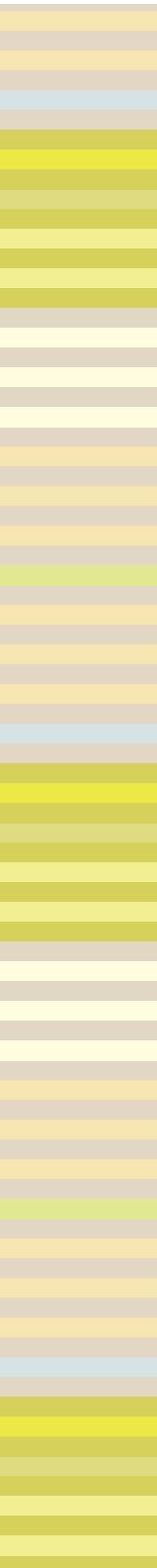

SKICA ZA TAPISERIJU
A SKETCH FOR THE TAPESTRY

SKICA ZA TAPISERIJU
A SKETCH FOR THE TAPESTRY

Stevan ČUKIĆ

Stevan ČUKIĆ

STEVAN ČUKIĆ, akademski slikar tekstila, tapiserista

Rođen 1936. u Peću. Srednju školu za primenjene umetnosti - Odsek zidnog slikarstva - završio 1956. u Peći. Diplomirao 1965. na Akademiji primenjenih umetnosti u Beogradu - Odsek tekstila - u klasi prof. Dragutina Mitrinovića. Član ULUPUDS-a (Udruženje likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajnera Srbije) od 1966. sa statusom slobodnog umetnika. Od 1966. profesionalno se bavi monumentalnim slikarstvom i tekstilnim industrijskim dizajnom. Iste godine započinje i aktivnu izlagачku delatnost. Realizovao je veliki broj tapiserija, mozaika, vitraža, koji se nalaze u našoj zemlji i inostranstvu. Početkom sedamdesetih počinje da se bavi tekstilnim industrijskim dizajnom, opremajući mnogobrojne objekte u zemlji i inostranstvu unikatnim enterijernim tekstilom. U tom kontekstu je vrlo značajna saradnja sa tekstilnim fabrikama: BPK Beograd, TIZ, Zemun, Tekstilni kombinat "Gnjilane", Kombinat kože i obuće, Peć, "Dijana", Stara Pazova, "Sirogojno" iz Sirogojna, "Industrija tepiha "Ivanjica", "Goblenka", Delčevo, "Vojin Popović", Novi Pazar, "Azra - 94", Novi Pazar, "Trend", Beograd. Godine 1982. pokreće sopstvenu proizvodnju tepiha, koju je ustupio "Dijani" iz Stare Pazove. Radio u STR TREND, Beograd, kao stručni savetnik za dizajn. Živi u Jajincima, Beograd. Učesnik je 3. saziva kolonije tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin 2000. Godišnju nagradu za tapiseriju „Ateljea 61“ dobio 2005. godine.

STEVAN ČUKIĆ, BA of Fine Arts, major in textile printing design, a tapestry artist

He was born in 1936 in Peć. He finished School for Applied Arts – Department of Wall Painting in 1956 in Peć. He graduated in 1965 from the Academy of Applied Arts in Belgrade – Department of Textiles- in the class of professor Dragutin Mitrinović. He has been a member of ULUPUDS (Association of Applied Arts Artists and Designers of Serbia) since 1966 with the status of freelance artist. Since 1966 he has been professionally engaged in monumental painting and textile industry design. That same year he began to exhibit more actively. He has created a great number of tapestries, mosaics, stained art glass that have found their place in the country and abroad. In the early seventies he started dealing with the textile industry design, providing many buildings in the country and abroad with unique interior textile. In that sense it is important to mention his cooperation with textile factories: BPK Beograd, TIZ, Zemun, Textile factory 'Gnjilane', Factory of leather and shoes, Peć, 'Dijana', Stara Pazova, 'Sirogojno' from Sirogojno, 'Carpet Industry 'Ivanjica", 'Goblenka' Delčevo, 'Vojin Popović', Novi Pazar, 'Azra-94', Novi Pazar, 'Trend', Belgrade. In 1982 he starts his own carpet production, which he then gave over to 'Dijana' from Stara Pazova. He works at STR TREND, Belgrade, as an expert consultant on design. He lives in Jajinci, Belgrade. He has participated in the third colony of tapestry artists 'Boško Petrović', in Petrovaradin, in 2000. He received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2005.

NAGRADE • AWARDS:

- **1967.** Diploma Majskog salona za tapiseriju • **1969.** Plaketa za mozaike, San Diego, California, USA • **1974.** Godišnja nagrada ULUPUDS-a za izložbu tapiserija • **1981.** Nagrada na V jubilarnoj izložbi "NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije" za tapiseriju • **1983.** Nagrada za tapiseriju X Prolećnog salona likovnih umetnika Kosova • **1986.** Specijalno priznanje Beogradskog sajma za dizajn tepiha, Međunarodni sajam nameštaja i unutrašnje dekoracije • **1986.** Nagrada Dizajn centra za dizajn tepiha • **1988.** Nagrada Privredne komore Vojvodine za najbolji industrijski dizajn Vojvodine u 1988.
- **1988.** Plaketa ULUPUDS-a za Diset program • **1988.** Povelja Privredne komore Jugoslavije za tepih na izložbi "Industrijski dizajn Jugoslavije" • **1992.** Srebrni ključ za kolekciju itisona "Sparta" na XXX Međunarodnom sajmu nameštaja i unutrašnje dekoracije, Beograd • **1993.** Srebrni ključ za unikatne tepihe na XXXI Međunarodnom sajmu nameštaja i unutrašnje dekoracije, Beograd • **1993.** Dobija zvanje istaknutog umetnika • **2005.** Godišnja nagrada „ATELJEA 61.,“ za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije.

SAMOSTALNE IZLOŽBE • SOLO EXHIBITIONS:

- **1966.** Galerija SAVREMENI DOM, Beograd, Unikatni tepisi od krvna • **1969.** Galerija Clermont, San Diego, California, USA, slike • **1972.** Galerija Doma JNA, Beograd, Tapiserije • **1981.** Galerija Singidunum, Beograd, Unikatni tepisi • **1982.** Aula Velike dvorane Doma sindikata, Beograd, Unikatni tepisi • **1982.** Umjetnički paviljon, Titograd, Unikatni tepisi • **1987.** Hotel Intercontinental, Zagreb, Unikatni tepisi • **1987.** Galerija umetnosti, Priština, Tapiserije • **1988.** Utrecht, Holandija, Unikatni tepisi • **1989.** Galerija Alfa, Split, Unikatni tepisi • **1989.** Likovna galerija Energoprojekta, Beograd, Unikatni tepisi • **1990.** Galerija ULUPUDS-a, Beograd, Prodajna izložba unikatnih tepiha • **1994.** Galerija ULUPUDS-a, Beograd, Prodajna izložba unikatnih tepiha • **2006.** Tapiserije, izložba nagrađenog autora, Galerija tapiserija Boško Petrović, Petrovaradin.

KOLEKTIVNE IZLOŽBE • COLLECTIVE EXHIBITIONS:

- **1966.** Unikatna modna tkanina, Galerija Savremeni dom, Beograd • **1968.** Primjenjena umetnost Jugoslavije, SSSR, Indija, Pakistan • **1969.** La Jolla, California, USA, Museum of Art • **1973.** Tapiserije »Beograd 73«, Galerija doma JNA, Beograd • **1974.** Primjenjena umetnost Kosova, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb; Muzej savremene umetnosti, Skopje • **1975.** Godišnja izložba ULUK-a, Priština • **1976.** Izložba ULUPUDS-a, Zaječar, Kraljevo, Niš • **1977.** Primjenjena umetnost u Srbiji, Niš • **1978.** Dizajn u Srbiji, Beograd • **1979.** Kosovski stvaraoci koji stvaraju van Kosova, Priština • 1980. Dizajn u Srbiji, Beograd • **1981.** NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije, Beograd • **1983.** Majski Salon, X prolećni salon likovnih umetnika Kosova - savremena tapiserija u Srbiji, Beograd • **1986.** Diset Program, Beograd • **1988.** Industrijski dizajn Vojvodine »Korak u 21. vek«, Novi Sad • **1988.** Izložba ULUPUK-a, Novečka • **1988.** Unikatni tekstil - industrijski dizajn Jugoslavije, Argentina • **1990.** Izložbeni salon

Stevan ČUKIĆ

Jugodrva, Sarajevo • **1990.** Nedelja Srbije u Izraelu, Tel Aviv, Izrael • **1992.** T&SO '92, Beograd • **1997.** ART EXPO '97, Beograd • **2001.** Tapiserije učesnika treće jugoslovenske kolonije tapiserista »Boško Petrović«, Novi Sad-Petrovaradinska tvrđava 2000, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2001.** 1. jugoslovenski trijenale tapiserije, Novi Sad • **2003.** 50. godina umetničkih kolonija u Vojvodini, Galerija Likovni susret, Subotica • **2003.** Kolonija tapiserista »Boško Petrović« (1998 - 2002), pet godina kolonije, Galerija tapiserija »Boško Petrović«, Petrovaradin • **2010.** „Atelje 61“, tapiserije iz Zbirke, 2002 – 2004., Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **od 1985. do 2000.** Sajmovi dizajna u Beogradu, Novom Sadu, Leskovcu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skopju, Hanoveru (SR Nemačka), Kijevu (Ukrajina), Utrehtu (Holandija).

Svoje radove izlaže na godišnjim, bijenalnim i trijenalnim izložbama: Majski salon, Beograd; Oktobarski salon, Beograd; Bijenale tapiserije, Sekcija za tekstil i savremeno odevanje ULUPUDS-a; Trijenale tapiserije, Ustanova za izradu tapiserija „Atelje 61“ Petrovaradin...

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: STVARNI ŽIVOT TAPISERIJE

Osnažena monumentalnošću velikih dimenzija i značajem i značenjem poruke u sadržini, baš kao i cekokupnim vizuelnim doživljajem, tapiserije STEVANA ČUKIĆA, iznad svega nametljivo dopadljive u svojoj dekorativnosti, jesu dela intrigantnih i zanimljivih vrednosti. Zahvaljujući duhu modernizma u skladu sa vremenom u kome su nastajale, bitno su uticale na tokove razvoja savremene tapiserijske umetnosti na našem tlu. Smišljeno i sa ciljem su stvarane da ožive i oplemene ambijent kojem su namenjene, pa ih, uoprkos modernizmu, upravo ovakve osobenosti (uz tkačke tehnike i plemenite materijale) direktno povezuju sa utilitarnim svojstvima ranih uzora, koja se više i na pominju u kontekstu egzistencije ovog medija. Jer, tek interakcijom sa prostorom, često u harmoničnoj korespondenciji sa mozaikom i vitrajem kojim sa ovaj autor jednako uspešno bavi, ove tapiserije započinju i žive svoj stvarni život.

Vešto se prilagođavajući objektima koje oprema, Čukić pokazuje razvijen smisao za sažetu naraciju uglavnom složenih tematskih zamisli, iz kojih proizilazi nesvakidašnje bogatstvo oblika. Nametnute i ciljane tematske i motivske aspiracije (bajke i predanja iz carske Rusije za hotel "Moskvu", dvokolice i palmete sa aversa i reversa starorimskih novčića za "Beobanku", surovi slovenski ratnici za hotel "Slaviju"...) nametale su ilustrativan pristup rešavanju površine tapiserije, dozvoljavajući autoru slobodu individualne interpretacije. Krajnje zanimljiv ikonografski izbor kojim se objašnjava ideja čine mitska bića i hibridna stvorenja, ratnici i konjanici, bajkoliki predeli, heraldički znaci i detalji univerzalne folklorne ornamentike, viđeni isečci iz prirode, ali i potpuno apstraktne forme znalački uklopljene u čvrste kompozicione okvire. Vizuelno nalik raskošnoj uskovitlanoj arabeski, Čukićeve tapiserije su zapravo suštinski i semantički potpuno opravdane često zadatom temom.

Čini se da upravo najviše tapiserije otkrivaju Stevana Čukića kao majstora linije, kompozicije i boje. Njegove vizije po pravilu su definisane odlično postavljenim crtežom, svakako prilagođenim jeziku tka-

nja, kojim on gradi ili razgrađuje površinu. Ne potencirajući volumen i ne insistirajući na trećoj dimenziji, uprkos nagoveštenim plastičkim vrednostima formalnih i konstruktivnih elemenata, Čukić uspostavlja naizgled očigledne zakonitosti razvoja kompozicione celine u vertikalnim ili u horizontalnim prvcima. U oba slučaja kretanje započinje od centra ka periferiji tapiserije, najčešće od kruga koji je fokus i nukleus, pa se analitičkim manirom u sadejstvu sa zamišljeno projektovanom centrifugalnom silom degeometrizuje i dematerijalizuje, generišući se od arhetipskog modela ka jasno prepoznatljivoj, evokativnoj ili apstraktnoj razloženoj formi. Snažni dinamički kvaliteti, bitan činilac Čukićeve likovnosti, simulirani su kretanjem u koncentričnim talasima, paralelnim linijama i paralelizovanim oblicima, jednako kao i izbalansiranim bojenim odnosima, bilo da se radi o zvučnom i živom ili delikatno utišanom kolorizmu, koji sugerije gotovo akustične vrednosti.

Uz retke izuzetke, tapiserije Stevana Čukića izvedene su klečanom tehnikom i plemenitim vunenim predvodom. Ukažujući na važnost elementa tkanja, odnosi u korelaciji ova dva proverena kvaliteta u dekorativnom konceptu Čukićevog tapiserijskog izraza idealno se prožimaju i nadopunjaju, podstičući dinamizam forme i naglašavajući snagu boje.

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: THE REAL LIFE OF TAPESTRY

Strengthen by monumentality of great dimensions and significance, and the meaning of the message in the content just as in the whole visual experience, the tapestries of STEVAN ČUKIĆ, which are above all obtrusively appealing in their decoration, are the works of intriguing and interesting values. Due to the spirit of modernism in accordance to the times they were made, they had a significant impact on the development of trends of contemporary tapestry art on our soil. Conceived and created with the aim to revive and enrich the ambiance for which they are intended for, and in spite of the modernism, precisely such characteristics (with weaving technique and precious materials) connect them with the utilitarian features of early models, which are not even mentioned in the context of the existence of this medium. For, it is only the interaction with space, often in harmonic correspondence with mosaic and stained glass, with which this author equally successfully deals with, these tapestries start a life of their own.

Skillfully adapting to the objects he is decorating, Čukić shows a developed knack for concise narration of most elaborate thematic ideas, from which extraordinary variety of shapes arises. The thematic and motif aspirations (fairy tales and legends from imperial Russia for the hotel 'Moscow', chariots and palmettos from obverse and reverse side of ancient Roman coins for 'Beobanka', crude Slovenian warriors for the hotel 'Slavija') have imposed illustrative approach to solving the problem of the surface of the tapestry, allowing the author the freedom of individual interpretation. Extremely interesting iconographic choice with which the very idea is explained is made out of mythical creatures and hybrid creatures, warriors and horsemen, fairytale landscapes, heraldic signs and details of universal folklore ornaments, seen segments of the nature, but also with purely abstract forms skillfully embedded into

Stevan ČUKIĆ

the firm compositional frameworks. Visually similar to luxurious twister arabesque like, Čukić's tapestries are in fact semantically and in essence purely justified with the given topic.

It seems that it is the tapestries which reveal Stevan Čukić as a master of lines, composition and color. His visions are usually defined with well placed drawing, certainly adapted to the language of weaving, with which he composes and decomposes the surface. Even though he does not emphasize the volume and does not insist on the third dimension, in spite of the plastic values of formal and constructive elements, Čukić establishes seemingly evident rules for the development of the composition as a whole in vertical and horizontal directions. In both cases motion begins from the centre and then to the peripheral part of the tapestry, most likely from the circle which is the focus and nucleus, and from there in analytical manner with designed centrifugal force loses the geometrical elements and dematerializes, generating from the archetype model towards a clearly recognizable, evocative or abstractly decomposed form. Powerful, dynamic qualities, which are an important factor in Čukić's art, are simulated with motion in concentric waves, parallel lines and parallelized shapes as well as balanced colored relations, whether it is in stable intonation and alive or delicately silenced colorism, which suggest almost acoustic values.

With rare exceptions, the tapestries of Stevan Čukić are produced in plain technique and precious wool yarn. Pointing to the important elements of weaving, the relationships in correlation of these two proven qualities in decoration concept of Čukić's tapestry design are ideally interwoven and complementing, encouraging the dynamics of the form and emphasizing the power of the color.

Stevan ČUKIĆ

BUJANJE, 1983.
283 x 108 cm
vuna, klečana tehnika
autorova privatna kolekcija

THE FLOURISHING, 1983.
283 x 108 cm
wool, plain technique (gobelin)
Author's private collection

KLIJANJE, 1983.
200 x 165 cm
vuna, klečana tehnika
autorova privatna kolekcija

THE SPROUTING, 1983.
200 x 165 cm
wool, plain technique (gobelin)
Author's private collection

SLOVENSKI RATNICI, 1980.
185 x 253 cm
vuna, kombinovana tehnika
JAT Hoteli "Slavija", Beograd

THE SLAVIC WARRIOR, 1980.
185 x 253 cm
wool, mixed media
JAT Hotels "Slavija", Belgrade

Stevan ČUKIĆ

Tapiserija u hotelu "Excelsior", Beograd

The Tapestry in hotel "Excelsior", Belgrade

SVEČANA KOMPOZICIJA, 1973.

257 x 600 cm

vuna, klečana tehnika
"Beobanka", Beograd

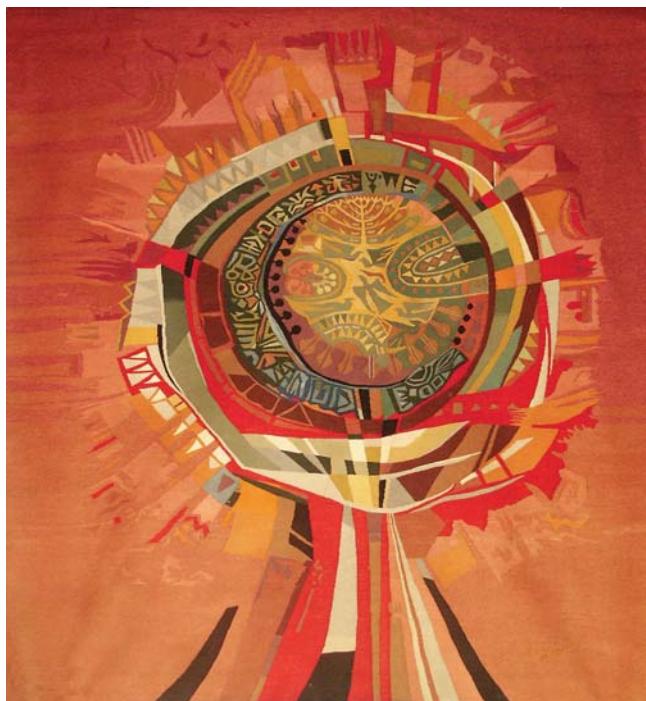
THE SOLEMN COMPOSITION, 1973.

257 x 600 cm

wool, plain technique (gobelín)
„Beobanka”, Belgrade

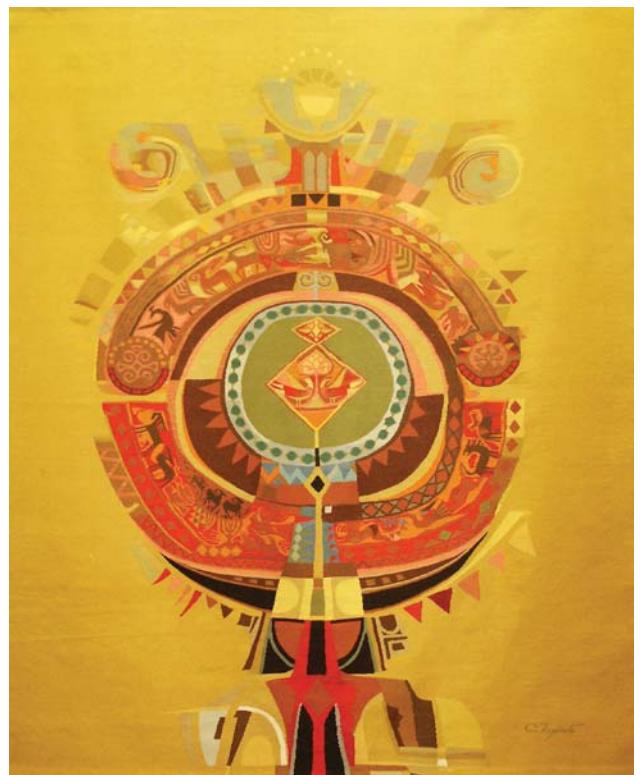

Stevan ČUKIĆ

FORMA I, 1978.
325 x 270 cm
vuna, klečana tehnika
Kompanija "Dunav osiguranje", Beograd

THE FORM I, 1978.
325 x 270 cm
wool, plain technique (gobelin)
Company "Dunav osiguranje", Belgrade

SVEČANOST, 1976.
300 x 240 cm
vuna, klečana tehnika
autorova privatna kolekcija

THE CELEBRATION, 1976.
300 x 240 cm
wool, plain technique (gobelin)
Author's private collection

Stevan ČUKIĆ

koautori: Rada Ilić, Eva Đukić, Vesna Grbić – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

“1999-a”, 2002.
177 x 233 cm
vuna, klečana tehnika

“1999”, 2002.
177 x 233 cm
wool, plain technique (gobelin)

co-authors: Rada Ilić, Eva Đukić, Vesna Grbić – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

FORMA II, 1978.
325 x 270 cm
vuna, klečana tehnika
Kompanija "Dunav osiguranje", Beograd

THE FORM II, 1978.
325 x 270 cm
wool, plain technique (gobelin)
Company "Dunav osiguranje", Belgrade

Stevan ČUKIĆ

Tapiserija u hotelu "Splendid", Beograd

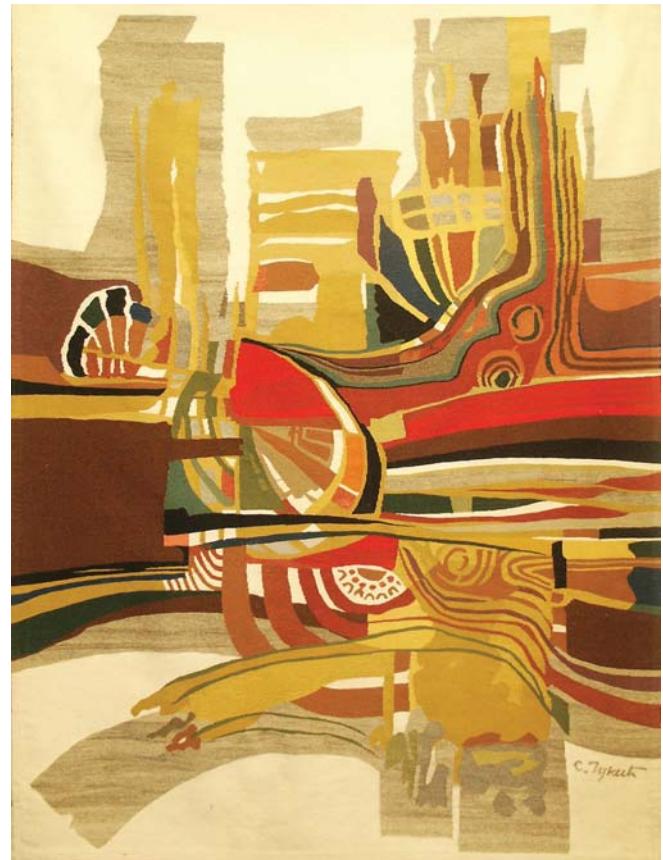
The Tapestry in hotel "Splendid", Belgrade

ZALAZAK SUNCA, 1972.
230 x 192 cm
vuna, klečana tehnika
Hotel "Moskva", Beograd

THE SUNSET, 1972.
230 x 192 cm
wool, plain technique (gobelin)
Hotel "Moscow", Belgrade

Stevan ČUKIĆ

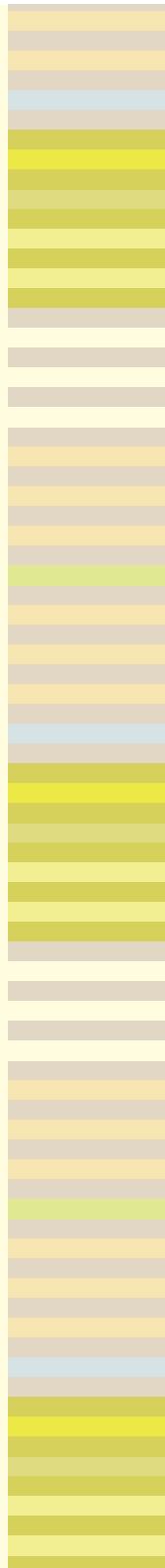
SEĆANJE, 1982.
200 x 245 cm
vuna, klečana tehnika
Muzej primenjenih umetnosti, Beograd

RECOLLECTION, 1982.
200 x 245 cm
wool, plain technique (gobelín)
Museum of Applied Arts, Belgrade

*Tapiserije su izvele tkalje Smilja (Davidović) Milićević, Zora (Davidović) Todorović, Desa Davidović
*The tapestries were made by the weavers Smilja (Davidović) Milićević, Zora (Davidović) Todorović, Desa Davidović

Jadranka SIMONOVIĆ

Jadranka SIMONOVIC

JADRANKA SIMONOVIC, diplomirani slikar tekstila, tapiserista

Rođena 1952. godine u Kninu, Jugoslavija. Školu za industrijsko oblikovanje - Odsek tekstila - završila 1972. godine. Diplomirala 1977. na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu – Odsek tekstila. Na istom fakultetu završila 1984. poslediplomske studije sa temom „Figura u prostoru“ kod prof. Branislava Subotića. Od 1977. do 1987. ima status slobodnog umetnika. Od 1987. zaposlena na Univerzitetu umetnosti u Beogradu, Fakultet primenjenih umetnosti, kao profesor na predmetu Tapiserija. Član ULUPUDS-a (Udruženja likovnih umetnika i dizajnera Srbije) od 1978. godine. Član je European Textile Network od 1994. godine. Od 1994. je korespondent za Jugoslaviju u oblasti obrazovanja za European Textile Network. Godine 1996. bila je selektor jugoslovenskih mlađih tekstilnih umetnika za izložbu Talente, Minhen. 1998, 2001, 2004 i 2007. bila je selektor jugoslovenskih/srpskih tapiserista za 9, 10, 11 i 12. Internacionalni trijenale tapiserije u Lođu, Poljska. Jedan je od autora projekata (Zorica Ivković, Olivera Ninčić) i koordinator letnje škole „Tradicionalna obrada vune“, Muzej „Staro selo“, Sirogojno (1994. do 1998.). Učesnik je Evoregionalne konferencije Danubius Design, Beograd 2005. Njene tapiserije nalaze se u Muzeju primenjene umetnosti, Beograd, Zbirci tapiserija „Ateljea 61“, Novi Sad, Klubu privrednika Jugoslavije, Moskva i u privatnim kolekcijama. Jedan je od učesnika 2. saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“ 1999. Godišnju nagradu za tapiseriju „Ateljea 61“ dobila je 2006. godine.

JADRANKA SIMONOVIC, MA in Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist

She was born in 1952 in Knin, Yugoslavia. She finished Industrial Design School – Department of Textile Design – in 1972. She graduated in 1977 from the Faculty of Applied Arts in Belgrade – Department of Textile Design. At the same faculty she completed her postgraduate studies in 1984 with the topic 'The Figure in Space' with professor Branislav Subotić. From 1977 to 1987 she has the status of a freelance artist. She has been working at the University of Arts in Belgrade since 1987, The Faculty of Applied Arts as associate professor in Tapestry Design. She has been a member of ULUPUDS (The Association of Applied Arts Artists and Designers of Serbia) since 1978. She has also been a member of European Textile Network since 1994. Since 1994 She has been a correspondent for former Yugoslavia in education for European Textile Network. In 1996 She was a selector of the young Yugoslav textile artists for the exhibition Talente, Munich. In 1998, 2001, 2004 i 2007. she was a selector of the Yugoslav/Serbian tapestry artists for the 9th, 10th, 11th i 12th Internacional Triennial of Tapestry in Lodz, Poland. She was one of the authors of projects (Zorica Ivković, Olivera Ninčić) and a coordinator of the Summer school "The Traditional treatment of wool", a Museum "The old village", Sirogojno (1994. – 1998.). She was a participant of the Euroregional conference Danubius Design, Belgrade 2005. Her tapestries are in the Museum of Applied Arts, Belgrade, Tapestry Collection of "Atelje 61", Petrovaradin, Yugoslav Business Club, Moscow and in private collections. She was one of the participants of the second Tapestry Colony „Boško Petrović“ in 1999. She received an Annual Award for tapestry of the „Atelje 61“ in 2006.

Jadranka SIMONOVIĆ

NAGRADE • AWARDS:

• **1981.** Nagrada ULUPUDS-a na XIII Majskoj izložbi, Beograd • **1981.** Nagrada publike na XIII Majskoj izložbi, Beograd • **1981.** Otkupna nagrada Muzeja primenjenih umetnosti na XIII Majskoj izložbi, Beograd • **1988.** Nagrada ULUPUDS-a na izložbi Tapiserija - Beograd 88, Beograd • **1988.** Specijalna nagrada Muzeja primenjenih umetnosti, Beograd • **1997.** Nagrada Muzeja primenjenih umetnosti na XXIX majske izložbi, Beograd • **2006.** Godišnja nagrada „ATELJEA 61., za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije.

IZLOŽBE • EXHIBITIONS:

• **1977.** Izložba mlađih umetnika, Knjaževac • **1977.** Oktobarski salon, Beograd • **1978.** Otvoreni oktobarski salon, Zemun • **1979.** 30 godina Fakulteta primenjenih umetnosti, Beograd • **1980.** Dom kulture, Aleksinac • **1981.** XIII majska izložba, Beograd • **1981.** Galerija za tekstilnu umetnost Rassmussen, Berlin • **1982.** Tapiserija u delima jugoslovenskih umetnika, Slovenj Gradec • **1983.** Savremena jugoslovenska tapiserija, Rim • **1983/1984.** Savremena tapiserija u Srbiji, Muzej primenjenih umetnosti, Beograd; Galerija Matice srpske, Novi Sad • **1985.** Međunarodni bijenale tapiserije, Piran • **1985/1986.** V međunarodni trijenale tapisrije, Lođ, Poljska • **1987.** IX izložba crteža, Beograd • **1988.** Tapiserija „Beograd 88“, Beograd • **1988.** Dani Srbije u Bavarskoj, Minhen • **1990.** Tapiserija „Beograd 90“, Beograd • **1990.** Otvoreni studio Vojin Popović, Etnografski muzej, Beograd • **1991.** Svila, lan, pamuk, Beograd • **1992.** Retrospektivna izložba sekcie za tekstil i savremeno odevanje ULUPUDS-a, Beograd • **1997.** XXIX majska izložba, Beograd • **1998.** XXX majska izložba, Beograd • **1998.** TiSO, Beograd • **1999.** 50 godina Fakulteta primenjenih umetnosti, Beograd • **2000.** Tapiserije učesnika treće jugoslovenske kolonije tapiserista "Boško Petrović", Novi Sad-Petrovaradinska tvrđava 2000, Galerija tapiserija "Boško Petrović", Petrovaradin • **2001.** 1. trijenale tapiserije, Novi Sad, Veliki hol SPC Vojvodina, Novi Sad • **2003.** 7. Međunarodni bijenale umetnosti minijature, Gornji Milanovac • **2003.** 35. Majska izložba, Beograd • **2004.** 2. trijenale tapiserije, Novi Sad, Galerija Matice srpske, Novi Sad • **2007.** 39. Majska izložba, Beograd • **2007.** 3. Trijenale tapiserije, Aula Master centra Novosadskog sajma, Novi Sad • **2008.** 9. Međunarodni bijenale umetnosti minijature, Gornji Milanovac • **2009.** Jadranka Simonović – Slike iz albuma, samostalna izložba nagrađenog autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2010.** Tapiserija sopstvenog puta, Narodni muzej Zrenjanin; Moderna galerija Likovni susret, Subotica; Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Narodni muzej, Pančevo • **2011.** Zbirka „Ateljea 61“ – Tapiserije malog formata, Galeriju „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Zavičajni muzej, Ruma; Narodni muzej, Pančevo; KIC „Mladost“ Futog • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin.

Jadranka SIMONOVIĆ

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: TKANJEM ZAPAMĆENA SEĆANJA

Suštinski značaj bavljenja umetnošću nedvosmisleno zahteva iskren odnos umetnika prema umetnosti, a podrazumeva – između ostalog - introspekciju podložnu promenama u uslovima slobodno shvaćenih različitosti. Bitan predtekst likovnoj pripovesti svakako je korelacija između pitanja i odgovora, ideje i realizacije, eksperimenta i ostvarene i zaokružene vizije. Stvaralački proces dozvoljava kontinuirano traganje i ne mora nikada biti konačan i smisleno dorečen, naročito ako se obraća univerzalnoj problematici čovekovog unutrašnjeg, emotivnog, svesno-podsvesnog postojanja i trajanja.

Poetika novog opusa tapiserija JADRANKE SIMONOVIĆ, nagoveštena već i samim nazivom „Slike iz albuma“, stvarana je tokom prethodne dve godine postupno i promišljeno, uz pažljivo slušanje i negovanje sopstvene emocije kao pokretačkog impulsa. U kontekstu teme koja problematizuje pamćenja i sećanja, ove tapiserije zapravo jesu nastavak istraživanja započetog devedestih godina prošlog veka, kada su se stare fotografije iz porodičnih albuma nametnule kao ideja prevodiva u tapiserijski medij. Uz gotovo naturalistički shvaćenu figuraciju, rafiniran i tonovima bogat kolorit i velike dimenzije tapiserija, tada su nit i tkanje kao sredstva izraza nosili priču, u prvi plan stavljajući tehničko-izvođačke mogućnosti kao izazov.

Dalje generisanje i gradiranje autorkine tematske opredeljenosti unekoliko menja pravac razvoja prvo bitnog idejnog koncepta. Na tapiserijama nastalim u toku 2007. godine ne potencira se samo de-skripcija doživljenog, već se egzaltirana emocija uobličava u svedenu naraciju koja se značenjski i vizuelno direktno obraća čulima. U tom smislu bitno je promjenjen i pristup tkanju i vlaknu kao gradivnom činiocu: sve manje insistirajući na imitativnom postupku, smanjujući dimenzije tapiserija na kamerne formate, redukujući kolorit i formu, uvodeći aplikacije od ready-made tekstilnih elemenata, Jadranka Simonović transformiše subjektivni emotivni doživljaj u intimističko-lirsку pripovest posebne atmosfere. Pa iako su na ovim tapiserijama jasno čitljive personalizovane sentimentalne vrednosti, podizanje lične emocije na nivo univerzalnog i svima razumljivog ona doživljava kao svoj zadatak i specifičan umetnički izazov. Pažljivo birajući materijale poput jute i kudelje i koristeći njihova preimุćstva, tkanjem vešto definiše linije figura, njihov pokret i stav, u postupku bliskom crtačkom maniru.

U likovnom verbalizovanju sopstvenih osećanja podržanih sećanjem iz starih albuma, nimalo nije slučajan izbor procesa interakcije fotografije kao predloška i tkanine koja je direktna problemska veza sa likovima sa fotografijama. Fragmenti stare čipke, rukom heklani miljei i zakopčana, floralnim motivima dezenirana haljina... jesu prateći ali ne manje značajni rekviziti u materijalizaciji misaonog u vidljivo i opipljivo. Postajući sredstvo u formulisanju obrasca prisećanja i beleženja ličnih emocija, ovi predmeti zapravo su inicirali nova razmišljanja Jadranke Simonović o sledećem koraku u razvijanju teme.

Inverznim postupkom autorka menja tehnički proces stvaranja i stavlja upravo ovakve elemente u ulogu gotovo autonomnog nosioca zamisli, a tkani elementi pojavljuju se samo u nagoveštaju, sa crtežom fotografije definisanim u nekoliko osnovnih poteza. Na „belim tapiserijama“ iz 2009. godine – kako ih autorka naziva – utkane figure u izmaglici sećanja sa minimumom sredstava učestvuju u intenzi-

Jadranka SIMONOVIĆ

viranju vizuelno-taktilno-emotivnog doživljaja. Konstantno premišljanje i sklonost ka eksperimentu i improvizaciji koji su i uzrok ovakvim pomeranjima, upravo jesu motivaciona snaga u nameri Jadranke Simonović da „Slikama iz albuma“ još uvek ne da konačni epilog.

U insistiranju da tapiseriju shvata kao objekat permanentnog menjanja dekorativnog koncepta, ali i kao fenomen emotivnog i socio-kulturološkog izazova, Jadranka Simonović je naprednim istraživačkim radom ostvarila originalan likovni izraz. Mahom se služeći tradicionalnim materijalima i tkačkim tehnikama podatnim eksperimentu, ova autorka je gradila osoben i prepoznatljiv rukopis u tkanju, kojim potpisuje odanost umetnosti kojom se bavi.

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: MEMORIES WOVEN IN TAPESTRY

The essence of practicing art undoubtedly demands a sincere relationship of the artist towards the art, and entails – among other things – introspection susceptible to changes in terms of freely accepted differences. An important pretext of visual art narration is certainly the correlation between questions and answers, idea and realization, experiment and the realized and rounded vision. The creative process allows for the continuous quest and never has to be ended and meaningfully realized, especially if it is speaking to the universal problem of the man's inner, emotional, sub-conscious existence and endurance.

The poetics of the new opus of tapestries of JADRANKA SIMONOVIĆ, is implied by the very name 'The Photos from the Album', which have been created in the period of last two years gradually and thoughtfully, while at the same time carefully listening and nurturing her very emotions as the driving force. In the context of theme which deals with problems in memory and remembrance, these tapestries are a continuation of research began in the nineties of the last century, when the photos from the old family albums were imposed as an idea that is translatable into tapestry as a medium. With almost minimalistic view of the figure, and refined and rich coloristic tones, together with great dimensions of the tapestries, it was the thread and weaving as means of expression that carried the story, putting the technical – performing possibilities as a challenge in the foreground.

More generation and gradation of the author's choice of themes somewhat changes the direction of her initial notional concept. In the tapestries made in 2007, she not only emphasizes the description of the experienced, but the exalted emotion is being formed into reduced narration that addresses the senses directly, both semantically and visually. In this sense what is also changed is the approach to weaving and fiber as a compositional factor: insisting on imitative process less and less, decreasing the dimensions of the tapestries to small format tapestry, and reducing the color and the form, and introducing applications of ready-made textile elements, Jadranka Simonović transforms the subjective emotional experience into an intimately-lyrical story of specific atmosphere. And although one can clearly read the personalized sentimental values, she sees as her task and a specific artistic challenge to raise the personal experience of emotion to the level of being universal and understandable to everyone.

Jadranka SIMONOVIĆ

By carefully selecting materials such as jute and hemp and using their characteristics, she skillfully defines the lines of figures in weaving; their movement and posture, in a procedure very much like drawing.

In visual verbalization of her own feelings supported by the memories from old albums it is no coincidence that the process of interaction between photograph as template and the fabric, which is in direct connection with characters from the photograph, is chosen. Fragments of old lace, hand crocheted doilies and buttoned up floral patterned dress ... are some of the accompanying but not less significant props in materialization of the reflective into a visual and tangible. By becoming a means in formulation of the pattern of reminiscing and recording personal emotions, these items actually started new reflections of Jadranka Simonović in the next step of developing the theme.

With the reverse procedure the author changes the technical process of creation and puts these very elements into a role of almost autonomous idea carrier, and the woven elements appear only in implication, with the drawing of the photography defined in a few basic moves. On 'the white tapestries' from 2009 – as the author is calling them – woven figures in the haze of memory with the minimum of resources are involved in the intensification of visually – tactile – emotional experience. Constant reflection and the tendency to experiment and improvise, which are the causes of these movements, are actually the driving force in the intention of Jadranka Simonović not to give the final epilogue to 'The Photos from the Album'.

While insisting to perceive the tapestry, not only as an object of permanent alteration of decoration concept, but also as a phenomenon of emotional and socio-cultural challenge, Jadranka Simonović has created a genuine artistic expression with her advance research works. Mainly using the traditional materials and weaving techniques that are easy to use, this author has created a personal and recognizable weaving signature, with which she gives tribute to the art she is developing.

Jadranka SIMONOVIC

ZLATNA MEDALJA, 2009.
platno, pamuk,
kombinovana tehnika
autorski rad

THE GOLD MEDAL, 2009.
fabric, cotton,
mixed media
original author's work

PUTNIK, 2007.
58 x 72 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad

THE TRAVELLER, 2007.
58 x 72 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

SLIKE IZ ALBUMA III, 2008.
60 x 600 cm
juta, kombinovana tehnika
koautor: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE PHOTOS FROM THE ALBUM III, 2008.
60 x 600 cm
jute, mixed media
co-authors: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Atelje 61“

Jadranka SIMONOVIC

STARA ČIPKA, 2007.
63 x 67,5 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad

THE OLD LACE, 2007.
63 x 67,5 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

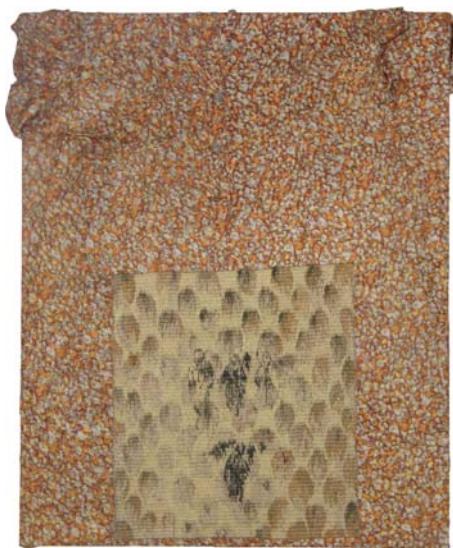
MEDALJON, 2007.
58 x 72 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad

THE MEDALLION, 2007.
58 x 72 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

Jadranka SIMONOVIĆ

- █ POGLED U NAZAD, 2007.
63 x 67,5 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad
- █ GLANCING BACKWARDS, 2007.
63 x 67,5 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

- █ U PROLAZU, 2007.
63 x 67,5 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad
- █ THE PASSING BY, 2007.
63 x 67,5 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

- █ U KRILU, 2007.
58 x 72 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad
- █ IN THE LAP, 2007.
58 x 72 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

Jadranka SIMONOVIC

LETNJI DAN, 2007.
63 x 67,5 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad

THE SUMMER'S DAY, 2007.
63 x 67,5 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

ZAKOPČANA, 2007.
58 x 72 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad

BUTTONED UP, 2007.
58 x 72 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

RUŽIČASTA SLIKA, 2007.
63 x 67,5 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad

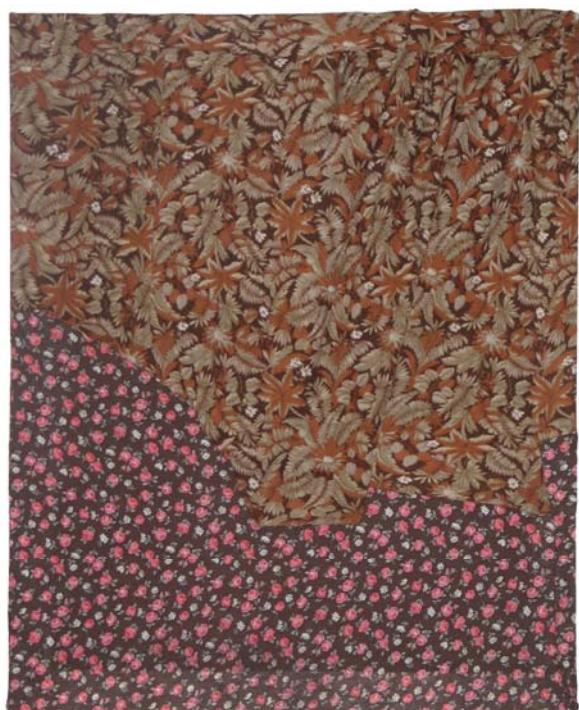
THE PINK PICTURE, 2007.
63 x 67,5 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

Jadranka SIMONOVIĆ

KASNO LETO, 2007.
63 x 67,5 cm
juta, tkanina, kombinovana tehnika
autorski rad

LATE SUMMER, 2007.
63 x 67,5 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

Jadranka SIMONOVIC

BOJA PESKA, 2009.
180 x 110 cm
juta, platno, kombinovana tehnika
autorski rad

THE COLOR OF THE SAND, 2009.
180 x 110 cm
jute, fabric, mixed media
original author's work

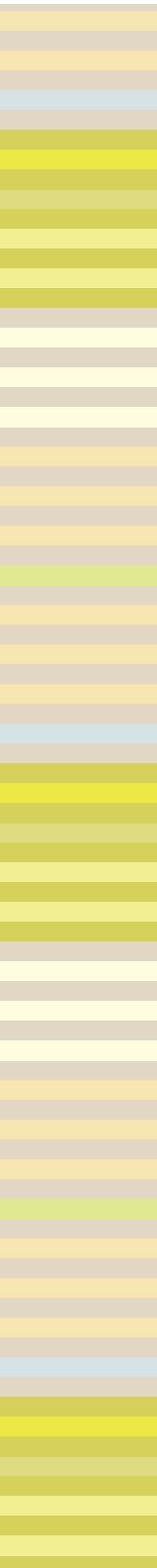

SUNČANI DAN I BELO, 2009.
platno, pamuk,
kombinovana tehnika
autorski rad

A SUNNY DAY AND WHITE, 2009.
fabric, cotton,
mixed media
original author's work

Nada MANČIĆ

Nada MANČIĆ

MANČIĆ NADA, diplomirani slikar tekstila, tapiserista

Rođena 1951. godine u Bačkoj Palanci. Diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu, na odseku za tekstil. Zaposlena kao profesor na grupi tekstilnih predmeta u školi za dizajn "Bogdan Šuput" u Novom Sadu. Tapiserijom se aktivno bavi od 1976. Član UPIDIV-a (Udruženje primenjenih umetnika i dizajnera Vojvodine) od 1977. i Udruženja umetnika sa Petrovaradinske tvrđave „Likovni krug“ od 1996. Od 1993. je član, od 1997. do 2008. predsednik, a od 2008. do danas član Umetničkog saveta „Ateljea 61“. Izlagala na brojnim izložbama. Član je mnogih komisija na izložbama. Učestvovala u 1. sazivu kolonije tapiserista "Boško Petrović" - Novi Sad 1998. Godišnju nagradu za tapiseriju „Ateljea 61“ dobila 2009. godine.

MANČIĆ NADA, BA of Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist

She was born in 1951 in Bačka Palanka. She graduated from the Faculty of Applied Arts in Belgrade, Department of Textile Design. She has taught a group of subjects connected with textile design at a School of Design 'Bogdan Šuput' in Novi Sad. She has been actively engaged in tapestry design since 1976. She has been a member of UPIDIV (Assosiation of Applied Arts Artists and Designers of Vojvodina) since 1977 and a member of Association of Artists from Petrovaradin fortress 'Art Circle' since 1996. Since 1993 she has been a member and since 1997 the head of Art council of Atelier 61. She presented her wok in numerous exhibitions. She is in many of the committees at the exhibitions. She participated in the first colony of tapestry artists 'Boško Petrović'- Novi Sad, 1998. She received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2009.

NAGRADE • AWARDS:

• **1981.** "Zlatna forma" (Forma VIII), upidiv, Novi Sad • **1984.** Diploma na I Međunarodnoj izložbi domaće radinosti i umetničkih zanata u Slovenj Gradecu • **2009.** Godišnja nagrada „ATELJEA 61., za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije • **2011.** Nagrada UPIDIV-a „Forma 21“.

IZLOŽBE • EXHIBITIONS:

• **1982.** „Tapiserije „Ateljea 61“, Galerija Radničkog univerziteta „Radivoj Ćirpanov“, Novi Sad • **1983.** Izložba tapiserija i terakote vojvođanskih likovnih umetnica, RO Pobeda IMO, Novi Sad • **1984.** 1. jugoslovenska in 5. slovenska razstava domaće in umetne obrti, Slovenj Gradec, • **1990.** Novi Sad – Tage in Dortmund, Dortmund • **1991.** Savremena tapiserija u Vojvodini – 30 godina „Ateljea 61“, „Likovni susret“, Subotica • **1991.** 16. Sremskomitrovački salon, Galerija „Lazar Vozarević“, Sremska Mitrovica • **1992.** Izložba tapiserija iz muzejske zbirke „Ateljea 61“, SPC „Vojvodina“, Novi Sad • **1996.** Izložba tapiserija novosadskih umetnika, Tehnička škola „Jovan Vukanović“ Novi Sad • **1997.** „Atelje 61“ – izložba tapiserija, Poljoprivredna škola sa domom učenika, Futog • **1998.** Novosadsko proleće, SPC „Vojvodina, Novi

Nada MANČIĆ

Sad • **1998.** Tapiserije „Ateljea 61“, SPC „Vojvodina“, Novi Sad • **1999.** Izložba tapiserija učesnika prve jugoslovenske kolonije tapiserista „Boško Petrović“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2001.** 1. trijenale tapiserije, Novi Sad, Veliki hol SPC Vojvodina, Novi Sad • **2002.** Tapiserije od 1977. do 1982. iz Zbirke „Ateljea 61“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2003.** 50 godina umetničkih kolonija u Vojvodini, Likovni susret, Subotica • **2003.** Izložba „Ateljea 61“ uz promociju monografije „Ateljea 61“, Etnografski muzej, Beograd • **2003.** Kolonija tapiserista „Boško Petrović“ 1998 – 2002, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin **2004.** 2. trijenale tapiserije, Novi Sad, Galerija Matice srpske, Novi Sad. • **2005.** Zbirka tapiserija, 1990 - 1992, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2008/2009.** Pejzaž - Zbirka tapiserija „Ateljea 61“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin (izložba prenesena u Galeriju „Lazar Vozarević“, Sremska Mitrovica, Zavičajni muzej Ruma, Kulturni centar Zrenjanina, Narodni muzej Pančevo, Gradski muzej Vršac, Gradski muzej Subotica) • **2010.** Tapiserija sopstvenog puta, Kružna izložba: Narodni muzej Zrenjanin; Moderna galerija Likovni susret, Subotica; Galerija „Lazar Vozarević, Sremska Mitrovica; Narodni muzej, Pančevo • **2010.** Újvidéki Müvészeti Faliikárpítjai, Szivarvány Gyermekház, Pécs, Hungary • 50 godina „Ateljea 61“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin; Narodni muzej Niša - Galerija Sinagoga; Muzej primenjene umetnosti – Galerija Anastas, Beograd • **2011.** Mančić Nada: Priče tajanstvenih predela, samostalna izložba nagrađenog autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin • **2012.** Tapiserija sopstvenog puta, Galerija „Čedomir Krstić, Pirot • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović, Petrovaradin.

Redovno učestvuje na godišnjim, bijenalnim i trijenalnim izložbama u zemlji: • FORMA, UPIDIV, Novi Sad • Novosadski salon, Radnički univerzitet "Radivoj Ćirpanov", Novi Sad • "Likovni krug", Petrovaradin • Bijenale tapiserije, Sekcija za tekstil i savremeno odevanje ULUPUDS-a • Trijenale tapiserije, Ustanova za izradu tapiserija „Atelje 61“ Petrovaradin.

Goranka Vukadinović: PRIČE TAJANSTVENIH PREDELA

Opus tapiserija NADE MANČIĆ, koji je autorka od kraja sedamdesetih godina XX veka stvarala postupno i istrajno, posvećeno, promišljeno, sa negovanim senzibilitetom prema proverenim vrednostima ovog medija, svrstava je u red onih umetnika koji nas uveravaju da je klasična tapiserija još uvek nedovoljno istražena oblast sa brojnim mogućnostima i zavodljivim izazovima. Uprkos novim tendencijama, koje sve suverenije i agresivnije potiru granice između tapiserije i objekta umetnosti tekstila ili tapiserije i objekta umetnosti uopšte, a zbog kojih je u poslednjih nekoliko godina na globalnom planu ponovo aktuelizovana problematika autentičnosti ovog medija, Nada Mančić istražuje u tradicijom potvrđenim postulatima i definicijama tapiserije. Strpljivom upornošću ozbiljnog tapiseriste, sa razvijenim smisлом za uravnotežen odnos vizuelnog i taktilnog (što implicira odlično savladan tkački zanat), svojim celokupnim stvaralaštvom sugestivno uvodi u mističnu arhetipsku pripovest drevne niti čvrsto prepletene.

Rudimentarni kvaliteti vunenog prediva, kojima upravo zbog podatnih osobina autorka začuđujuće lako manipuliše u stvaranju teksture površine, gradirane ponekad tek pod osetljivim jagodicama prstiju,

Nada MANČIĆ

zahvalna su podloga za razvijanje teme pejzaža kao stalne inspiracije. Predeli i senzacije prirode koje menjaju predele, realni ili izmišljeni i izmaštani, za Nadu Mančić su uvek čarobni, tajanstveni ili svojom obojenošću drugi i drugačiji. Oni su apstrahovani, ali nikada potpuno, jer je neophodna prepoznatljiva aluzija na motiv koji izvodi tkanjem. Tridesetpetogodišnja posvećenost prirodi koja je neiscrpna priča ili samo znak i simbol kroz prirodu zapamćene emocije, značenjski i suštinski određuje njene tapiserije kao umetnost koja se obraća čulima (pažljivom posmatraču nikako ne sme promaći boja i miris sutona i praskozorja...) i osećanjima izazvanim čulnim doživljajem. Korelacija između plemenitog i toplog vunenog materijala i potencirane atmosfere koja se kroz smišljenu obojenost površine tapiserije nameće kao stalan lajtmotiv, opredeljuju autorku da varira različite kolorističke sheme u cilju postizanja slične ekspresivnosti.

U čvrsto građenoj kompoziciji znalački uklopljenoj u četvorougaoni oblik tapiserije, sa dominantnom horizontalom kao pravcem razvoja teme i crtežom koji je konstruktivni oslonac svesno planirane dvo-dimenzionalnosti, nameće se boja kao presudan kvalitet koji određuje prirodu tapiserija Nade Mančić. Rafinirani kolorizam kao vrlo zahtevan poligon za manipulisanje ostalim likovnim elementima oslobođen je obaveze prema stvarnom i viđenom, a zapravo je ona konstanta koja nedvosmisleno povezuje misaoni tok i kreativni postupak u zaokruženu celinu koju nameće tema kao voljni izbor autora.

Nada Mančić je jedna od svega nekoliko tapiserista u našoj zemlji koja na razboju sama tka svoje tapiserije (sa izuzetkom onih nekoliko izvedenih u „Ateljeu 61“). Zbog toga ne iznenađuje predanost ovoj umetnosti koja zna da zarobi upravo zbog samog stvaralačkog procesa, izazovnog po svojoj prirodi, u kome se nikako ne mogu zanemariti elementi improvizacije i intervencije i stalnog kritičkog odmeravanja zamišljenog i postignutog:

„...Klasična zidna tapiserija (jako su nove tehnike, materijali, pravci, oblici i prostori vrlo izazovni) za mene ostaje večita, još uvek duboko inspirativna i bogata oblast.

Pejzaž kao početna priča sa svim svojim značajem, prostorom, planovima, formama, osećanjima i atmosferom je predmet mojih radova. Mogućnosti stilizacije i transpozicije, korišćenje površine, linije, boje, različitog prediva, prilagođene izrazu i tehnikama tkanja, su beskrajne, a za mene najvažnije.

Slaganje potke na potku, praćenje početne ideje i neprestano dodavanje, menjanje i pokušaj da zabeležim osećanja, duh i dah stvarnog ili zamišljenog prostora zapravo je blagodet rada za razbojem.

Neizvesnost, vreme, muka i lepota iščekivanog trenutka kada se završi, skine i sagleda nova tapiserija je uvek iznenađenje: naslućeno, željeno, potvrđeno ili „...moglo je bolje...“, „...trebalo je ovako ili onako...“, i to me tera pred nove osnove, sa željom da ću doseći onakve tapiserije kakve mi se vrzmaju po glavi...“

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: THE TALES OF MYSTERIOUS LANDSCAPES

The opus of tapestry design of NADA MANČIĆ, which the author has created gradually and with perseverance, dedicated and thoughtfully with nurtured sensibility toward the trusted value of this medium, since the end of the seventies of the twentieth century, puts the author in line with those

Nada MANČIĆ

artists that assure us that the classic tapestry is still an unexplored area with numerous possibilities and seductive challenges. In spite of these new tendencies which today more confidently and aggressively erase the boundaries between the tapestry and art object of textile and art object in general, and for which in the last few years globally the problem of the authenticity of this medium was re-actualized. Neda Mančić investigates traditionally established postulates and definitions of tapestry. With patient persistence of a serious tapestry artist, with a developed sense for balanced relationship between visual and tactile (which implies perfectly mastered weaving trade), and with her overall creative work suggestively introduces us into archetypal story of mystical thread tightly interwoven.

Rudimentary quality of woolen yarn, with which the author surprisingly well manipulates in the creation of surface texture, precisely because of their qualities, graded at times only under the sensitive fingertip and as such are great as the basis for developing the motif of landscape as constant inspiration. Landscapes and nature sensations that change the landscape, real, imaginary or fantasy , have always been for Nada Mančić magical and mysterious and in their color different and more. They are abstract, but never completely abstract, because it is necessary to keep the allusion recognizable to the motif woven. Thirty five year old commitment to nature which itself is an endless story or just a sign and symbol of memory remembered, determines with meaning and essence her tapestries as art that speaks to our senses (to the careful observer who must not miss out on the color and the scent of the dusk and the dawn) and feelings caused by sensory experience. The correlation between the precious and warm wool material and emphasized atmosphere that is at all times imposed as a constant leitmotif through thoughtful color of the tapestry surface, make the author choose to vary the different color schemes in the goal of achieving similar expressiveness .

In a composition built skillfully in the tetragonal form of tapestry, with a dominant horizontal as a direction for the development of the theme and the drawing which is a constructive support of purposefully planned two-dimensionality, the color is the most important quality that determines the tapestry design of Nada Mančić. Refined colorism as a very demanding field for manipulating all other visual elements is free of commitment to the real and the seen , and is in fact a constant which undoubtedly connects the thought process and the creative process in a rounded whole imposed by the theme as a pure choice of the author.

Nada Mančić is one of the few tapestry artists in our country who herself weaves all of her tapestries on the loom (with the exception of the few created at Atelier 61) and for that reason it is not surprising, the magnitude of commitment to this art form, known to entrap because of the creative process itself, seductive in nature, in which one cannot neglect the elements of improvisation and intervening and constant critical balance between the imagined and the achieved.

'...Classic wall tapestry (although the technique is new, the materials, the direction, shapes, forms and challenging spaces) for me remains as everlasting, deeply inspiring and fruitful area.

Landscape as a starting point in the story with its meaning, space, plan, forms, feelings and atmosphere, is

Nada MANČIĆ

the subject of my work. The possibilities of stylization and transposition, and the use of the surface, the line, the color, the different types of yarn, adjusted to the expression and techniques of weaving, are endless, and for me the most important.

Putting the weft on weft, following the initial idea, and the constant adding, changing and the attempt to record the feeling, the spirit, and the breath of real or imaginary space is in fact a blessing in working on a loom.

The uncertainty, the time, the heartache and the beauty of long-awaited moment when it is finished, taken down and the new tapestry seen, is always a surprise: presumed, desired or confirmed ... or 'it could have been better'... 'I should have done it this way or that way' and it forces me to new wefts, with the desire to reach the tapestry design that is going around my head...'.

Nada MANČIĆ

PEJZAŽ, 1996.
 140 x 120 cm
 vuna, klečana tehnika
 autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE LANDSCAPE, 1996.
 140 x 120 cm
 wool, plain technique (gobelín)
 original author's work, Author's private Collection

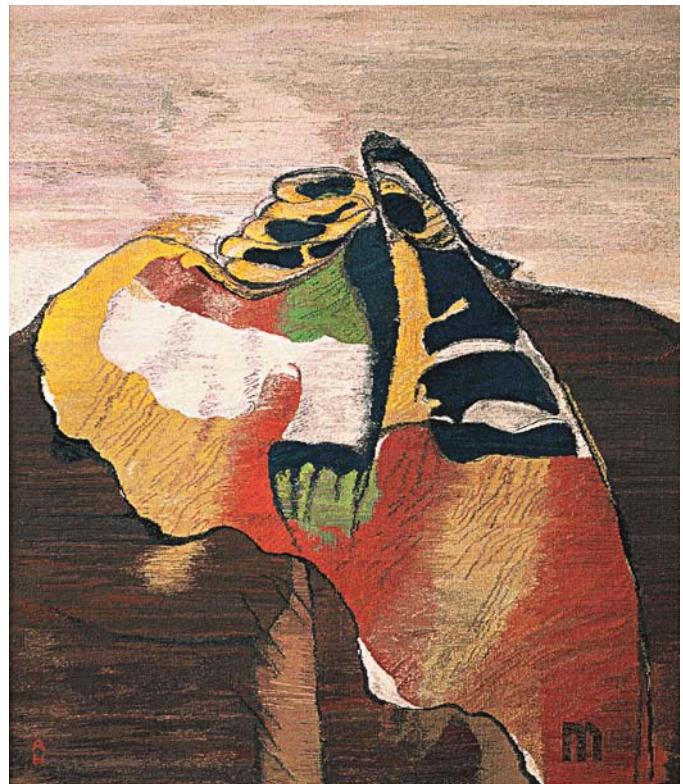

ČAROBNI PREDEO, 2006.
 150 x 150 cm
 vuna, kombinovana tehnika
 autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE MAGIC SCENERY, 2006.
 150 x 150 cm
 wool, mixed media
 original author's work, Author's private Collection

Nada MANČIĆ

LEPTIR, 1991.
 210 x 180 cm
 vuna, klečana tehnika
 koautor: Zuzana Andrašik – Radionica „Ateljea 61“
 Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE BUTTERFLY, 1991.
 210 x 180 cm
 wool, plain technique (gobelín)
 co-author: Zuzana Andrašik – Workshop of „Atelje 61“
 Tapestry Collection of „Ateljea 61“

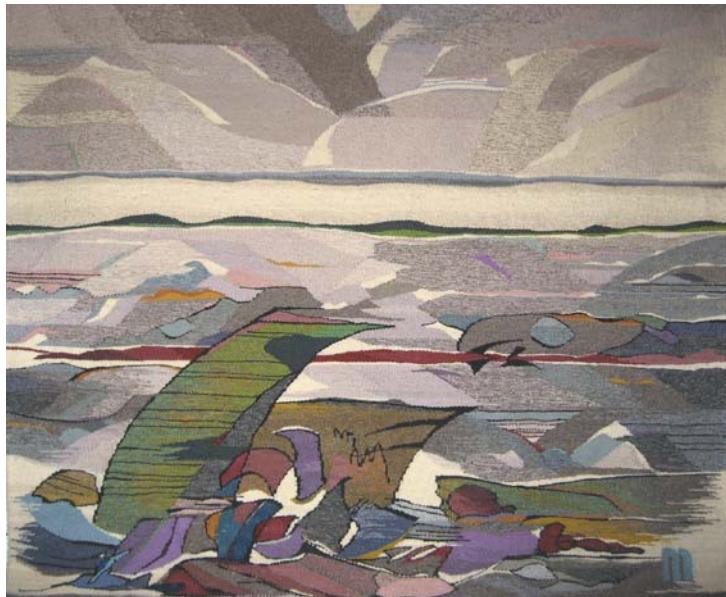

DRUGI PREDEO, 1988.
 170 x 140 cm
 vuna, klečana tehnika
 autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE OTHER SCENERY, 1988.
 170 x 140 cm
 wool, plain technique (gobelín)
 original author's work, Author's private Collection

Nada MANČIĆ

PRASKOZORJE, 2007.

153 x 150 cm

vuna, klečana tehnikा

autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE DAWN, 2007.

153 x 150 cm

wool, plain technique (gobelin)

original author's work, Author's private Collection

PODGRADE, 2005.

182 x 223 cm

vuna, klečana tehnikа

koautor: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački

– Radionica „Ateljea 61“

Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE SUBURB, 2005.

182 x 223 cm

wool, plain technique (gobelin)

co-authors: Eva Đukić, Mirjana Dobanovački

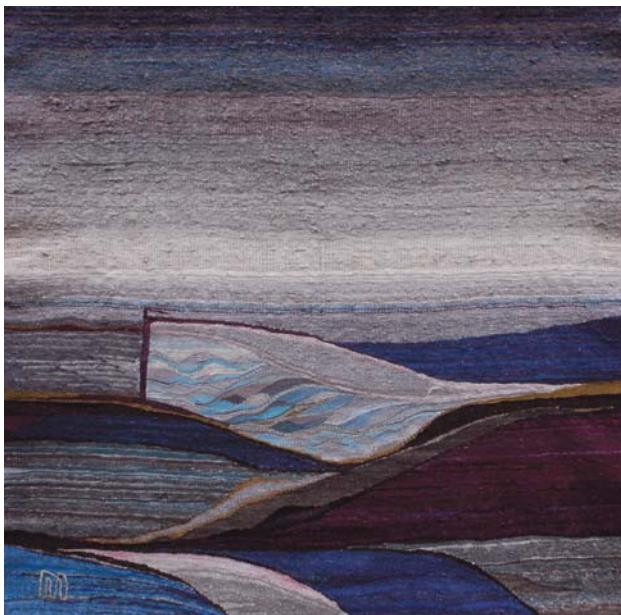
– Workshop of „Atelje 61“

Tapestry Collection of „Ateljea 61“

Nada MANČIĆ

RUŽIČASTI PREDEO, 2001.
150 x 180 cm
vuna, klečana tehnička
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE PINK SCENERY, 2001.
150 x 180 cm
wool, plain technique (gobelin)
original author's work, Author's private Collection

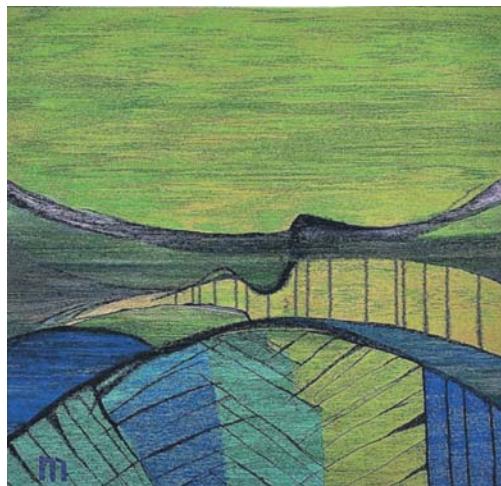

SEĆANJE, 2004.
100 x 120 cm
vuna, tehnička filca
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE RECOLLECTION, 2004.
100 x 120 cm
wool, felt technique
original author's work, Author's private Collection

PRIČA ZELENOG PROSTORA, 1992. (1996.)
198 x 195 cm
vuna, klečana tehnička
koautori: Ana Šijački, Jelena Božić – Radionica „Ateljea 61“
Šumarski fakultet, Beograd; Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

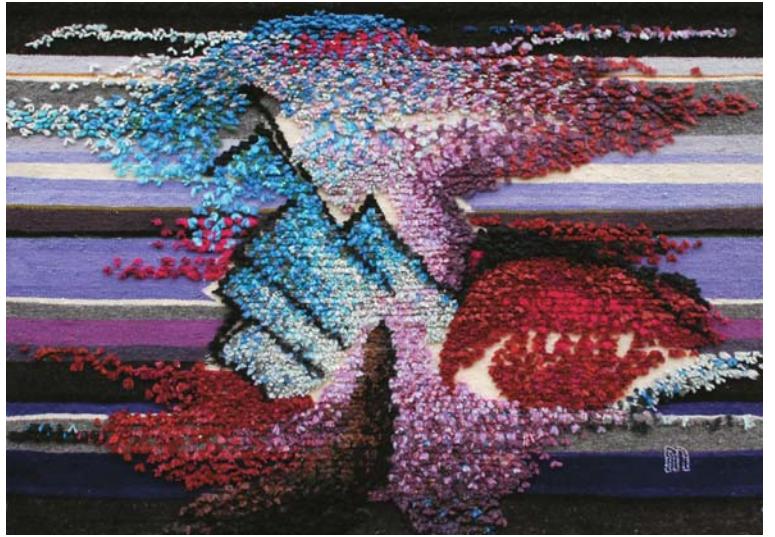
THE STORY OF THE GREEN SPACE, 1992. (1996.)
198 x 195 cm
wool, plain technique (gobelin)
co-authors: Ana Šijački, Jelena Božić – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Ateljea 61“

Nada MANČIĆ

U OSVIT, 2005.
150 x 115 cm
vuna, kombinovana tehnička
autorski rad, Privatna kolekcija autora

IN THE DAWN, 2005.
150 x 115 cm
wool, mixed media
original author's work, Author's private Collection

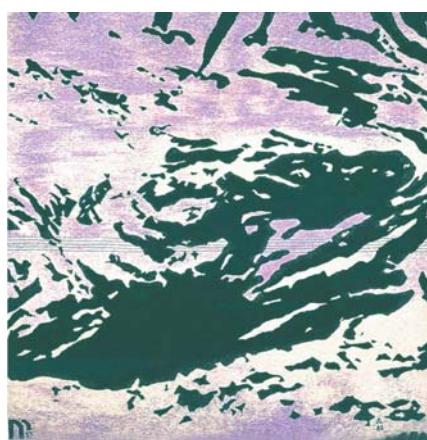
SUTON, 2010.
150 x 140 cm
vuna, klečana tehnička
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE TWILIGHT, 2010.
150 x 140 cm
wool, plain technique (gobelín)
original author's work, Author's private Collection

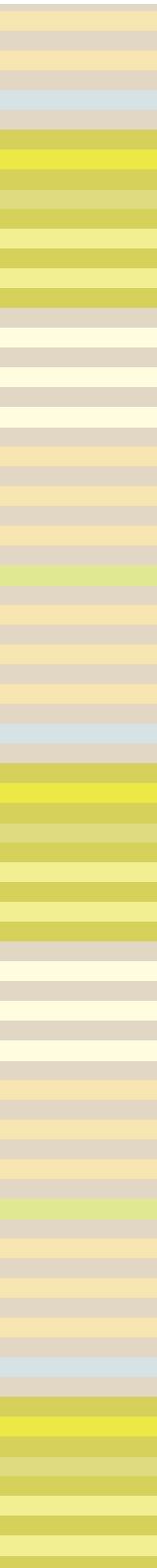

TAJANSTVENI PREDEO, 1979.
200 x 200 cm
vuna, klečana tehnička
koautor: Smilja Živanović, Milenka Isakov – Radionica „Ateljea 61“
Zbirka tapiserija „Ateljea 61“

THE MYSTERIOUS SCENERY, 1979.
200 x 200 cm
wool, plain technique (gobelín)
co-authors: Smilja Živanović, Milenka Isakov – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of „Ateljea 61“

Dušanka BOTUNJAC

Dušanka BOTUNJAC

BOTUNJAC DUŠANKA, diplomirani slikar tekstila, tapiserista

Rođena 1954. godine u Dupljanu kod Negotina. Srednju školu za primenjene umetnosti završila u Nišu 1972. Diplomirala 1977. na Fakultetu primenjenih umetnosti – Odsek dizajn tekstila. Član je ULUPUDS-a (Udruženja likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajnera Srbije) i Likovnog udruženja negotinskih umetnika LUNA. Ostvarila više grupnih i samostalnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Iza nje je 30-godišnje aktivno bavljenje tapiserijom. Njeni radovi nalaze se u Muzeju primenjenih umetnosti, Beograd, Zbirci tapiserija „Ateljea 61“, Petrovaradin i u privatnim kolekcijama. Živi i radi u Negotinu. Godine 1999. učestvovala na 2. sazivu kolonije tapiserista "Boško Petrović" – Novi Sad 1999. Dobitnik Godišnje nagrade za tapiseriju „Ateljea 61“ 2010. godine.

BOTUNJAC DUŠANKA, BA of Applied Arts, major in textile design, a tapestry artist

She was born in 1954 in Dupljan near Negotin. She finished School of Applied Arts in Niš in 1972. She graduated in 1977 from The Faculty of Applied Arts –Department of Textile Design. She is a member of ULUPUDS (The Association of Applied Arts Artists and Designers of Serbia) and the Association of Artists of Negotin, LUNA. She has had several group and solo exhibitions in the country and abroad. She has 30 years of active dealing with tapestry design. Her tapestries are at the Museum of the Applied Arts in Belgrade, Tapestry Collection of the Atelier 61 and in private collections. She lives and works in Negotin. In 1999 she participated in the second colony of tapestry artists 'Boško Petrović', Novi Sad, 1999. She received the Annual Award for tapestry of Atelier 61 in 2010.

NAGRADE • AWARDS:

- 1978. Otkupna nagrada Ministarstva kulture „Oktobarski salon“
- 1984. Godišnja nagrada ULUPUDS-a
- 1984. - Septembarska nagrada Grada Negotina za doprinos u likovnom srvaralaštvu
- 2010. Godišnja nagrada „ATELJEA 61“, za sveukupan rad i istraživanje u umetnosti tapiserije.

SAMOSTALNE IZLOŽBE • SOLO EXHIBITIONS:

- 1983, 1992, 1996. i 2000. Negotin, Galerija konaka kneza Todorčeta
- 1985. Bor, Muzej rudarstva i metalurgije
- 1990. Arandjelovac, Paviljon Kneza Miloša, manifestacija „Mermer i zvuci“
- 1991. Beograd, Muzej primenjenih umetnosti
- 2001. - Beograd, Klub Timočana i Krajinaca
- 1992. Zaječar, Narodni muzej
- 2007. Niš, Galerija savremene likovne umetnosti u tvrđavi (Retrospektivna izložba povodom 30 godina rada)
- 2011. Petrovaradin, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Izložba nagrađenog autora
- 2012. Etnografski muzej, Beograd

Dušanka BOTUNJAC

KOLEKTIVNE IZLOŽBE • COLLECTIVE EXHIBITIONS:

• Nakon diplomiranja redovno izlaže na Bijenalu tapiserije u Beogradu • Redovno izlaže na Trijenalu tapiserije „Ateljea 61“ u Novom Sadu • Izlagala na većini izložbi TiSO u Muzeju primenjenih umetnosti u Beogradu • Izlagala na nekoliko Majskih izložbi u Beogradu • Izlagala na mnogobrojnim regionalnim izložbama u Istočnoj Srbiji i isti region predstavljala u inostranstvu • **1978.** Oktobarski salon, Beograd • **1988.** Predstavnik Srbije na izložbi „Dani Srbije u Bavarskoj“, Minhen (Nemačka) • **1995.** - Predstavnik Jugoslavije na Svetskom trijenalu tapiserije u Lođu (Poljska) • **2000.** – „Tapiserije učesnika II Saziva kolonije tapiserista „Boško Petrović“, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradinska tvrđava • **2002.** Predstavnik Srbije na svetskoj izložbi „Mali radovi u tekstuilu“, Long Ajland, Muzej LongHouse Reserve; Čikago (SAD), SOFA (Skulpture, Objects, Functional Art); Tokio (Japan) – MDS/G (Issey Miyake design studio) • **2010.** Tapiserija sopstvenog puta – Iz Zbirke „Ateljea 61“, Narodni muzej Zrenjanin; Savremena galerija „Likovni susret“, Subotica; Narodni muzej, Pančevo; Galerija „Lazar Vozarević“, Sremska Mitrovica • **2011.** 50 godina „Ateljea 61 - Petrovaradin, Galerija tapiserija „Boško Petrović“; Niš, Narodni muzej (galerija Sinagoga); Beograd, Muzej primenjene umetnosti • **2012.** Tapiserija sopstvenog puta, Galerija „Čedomir Krstić, Pirot • **2012.** 10 nagrađenih autora, Galerija tapiserija „Boško Petrović“, Petrovaradin.

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: NIT DREVNA

Likovna poetika DUŠANKE BOTUNJAC, u osnovi tradicionalna, po prirodi romantičarska, jeste u stvari posledica vrlo rano definisanog stava ove autorke prema tapiserijskoj umetnosti. Sedamdesetih godina prošlog veka, kada je još u toku studija prepoznaла potrebu za ozbiljnim istraživanjem upravo u tapiseriji, ovaj likovni medij jednakо je zanimljiv, atraktivан i izazovan i umetnicima i umetničkoj javnosti, delom zahvaljujući pomacima i iskoracima učinjenim upravo tih godina na globalnom planu, koji su sve sugestivnije zagovarali odvajanje od klasičnog poimanja ovog umetničkog izraza. Formulisanje načela savremene tapiserije značajno je odredilo traženje treće dimenzije, koja načinje nov problemski odnos prema manipulaciji sa prostorom kao integralnim delom tapiserijskog dela. Uzročno-posledičnim sledom nameću se do tada atipični materijali (sisal, kudelja, kučina...), po svojoj strukturi neobično grubi i rustični, kojima se svesno bežalo od glatke fakture vune ili svile, a postizala drugačija vizuelno-taktilna svojstva.

U zahtevnom i trajućem procesu umetničke individualizacije, Dušanku Botunjac su upravo takvi iskoraci prema novom opredelili ka vraćanju tradicionalnim vrednostima klasične tapiserije. Razlog tome mogao bi biti i svojevrstan otpor prema pomodarstvu i previše eksplorativnom i potencijalno epigonskom uticaju modernog izraza Magdalene Abakanović, Jagode Buić i umetnika sličnih aspiracija, koji su novim postulatima postupno gradili estetiku savremene tapiserije. Strah od pristajanja na takvu vrstu likovnosti, koja bi mogla voditi ka unificiranom umetničkom razmišljanju i depersonalizaciji stava, autorka je znalački iskoristila kao izazov posebne vrste, osvešćujući nameru da klasičnom u tapiseriji da

Dušanka BOTUNJAC

novo značenje. Tkanjem na razboju, klečanom tehnikom, prirodnim materijalima, dvodimenzionalnim likovnim rešenjima i potenciranim figuracijom ona se svesno odriče svakog pomodnog eksperimentisanja, verujući u trajanje izvornih vrednosti tapiserije, istovremeno gradeći specifičan i prepoznatljiv rukopis u tkanom likovnom jeziku.

U pokušaju razumevanja i problematizovanja porekla ideja i stavova Dušanke Botunjac, od presudnog značaja svakako jeste njena posebna senzibilisanost ka umetnosti tekstila i prirodi vunene niti kao instrumentu kojim materijalizuje svoju umetničku misao. Nezaobilazan trag nedvosmisleno upućuje na okruženje koje je i kao umetnika formiralo, sa dugom i jakom tkačkom tradicijom, pre svega referentnom sa foklornom baštinom, u kojoj je otkrivala nove i osavremenjene pristupe istraživačkom postupku u smislu tehničkih mogućnosti tkanja:

“...Prateći svoj umetnički kredo, biram kompleksniji put stvaralačkog čina da prema likovnom predlošku stvaram strukturu uz pomoć tankih vunenih niti, gradeći ravnu površinu finim minucioznim preplitanjem u klečanoj tehnici. Na taj način stvaram raster različitih valerskih vrednosti, grafičkim principom dobijajući iluziju volumena, prateći figurativnu formu svojih likovnih rešenja. Moj sledeći izbor bio je izvođenje tapiserija isključivo prirodno bojenom vunom, sa minimalnim kolorističkim akcentima. Do svih potrebnih valerskih vrednosti vune dolazim kroz proces pripreme njenim vlačanjem i upredanjem... Zadnjih godina posvećena sam tehničko- istraživačkom činu u iznalaženju novih izvođačkih mogućnosti. Na svojim poslednjim tapiserijama pošlo mi je za rukom da u sistemu klasičnog tkanja, klečanom tehnikom, po principu pirotskog čilima, izvedem tapiserije koje su dvostrane, nemaju naličje, a u toku tkanja pojmom vertikalnog reza, rešme, iskoristim kao novu osmišljenu komponentu i plasiram je kao granicu u građi površina sa mozaičkom strukturom. Na taj način zbog svoje dvostranosti i rešmi tapiserija dobija mogućnost i izmeštanja u prostor tako da postaje njegov integralni deo i čini dekorativni transparentni pano...”

Rafinirana obojenost tapiserija Dušanke Botunjac sasvim je u skladu sa njenim tematsko-motivskim aspiracijama: ostajući dosledna figuracija u prikazima antropomorfnih i floralnih motiva, u svojim kompozicijama obraća se drevnosti koju nalazi u autentičnim rimskim mozaicima (inspirativna blizina arheološkog lokaliteta Felix Romuliana kod Gamzigrada), grčkoj i rimskoj mitologiji i vizantijskoj raskošnoj umetnosti. Delikatnim crtežom objasnijene forme, smeštene u uravnoteženu i promišljenu kompoziciju, svojom gracijom – bez suvišnih detalja i nepotrebne koketerije - uvode u romantičarsko raspoloženje vremena davne velike umetnosti.

■ ■ ■ Goranka Vukadinović: THE ANCIENT THREAD

The visual poetics of DUŠANKA BOTUNJAC, in essence traditional, romantic by nature is in fact the consequence of a very early defined attitude of the author towards tapestry design. In the seventies of the last century, while still studying she has recognized the need to seriously research the tapestry

Dušanka BOTUNJAC

design. This visual medium is equally interesting, attractive and challenging to the artists and the public, partly due to the developments and the advances that occurred in those years globally, that have advocated the separation of the classic understanding of this artistic expression. Formulation of the principles of modern tapestry design has significantly determined the quest for the third dimension, which creates a new problem with manipulation of space as integral part of tapestry design. In the causal-consequence order, new materials (sisal, hemp, and tow) are imposed, which are unusually coarse and rustic, and which were used to escape from the smooth surfaces of wool or silk, creating completely different visually –tactile properties.

It was the demanding and enduring process of artistic individuality, which pushed Dušanka Botunjac to go back to the traditional values of classic tapestry. The reason for this might be some sort of resistance to fashion and over-exploited and potentially epigonic influence of the modern expression of Magdalena Abakanović, Jagoda Buić and artists of similar aspirations, which have built up the new aesthetics of contemporary tapestry design gradually with the new postulates. The fear of settling to this type of visual art, which might lead to artistic contemplation and depersonalization of the attitude, the author has used as a challenge of a particular sort, in order to give to classic tapestry design new meaning. Weaving on a loom in plain technique, using natural materials, two-dimensional visual solutions and emphasized figuration, she willingly denounces all kinds of fashionable experimentation, believing in the duration of the original values of tapestry design, building at the same time specific and distinctive handwriting woven into visual language.

In an attempt to understand and see the problem of the origins of the ideas and attitudes of Dušanka Botunjac, it is fundamental to see the special sensibility for textile art and the nature of woolen thread as an instrument to materialize her artistic idea. The essential trace clearly points to the environment that has formed her as an artist with a long and strong weaving tradition, above all in reference to folklore heritage, in which she has uncovered new and modernized approaches to the research procedure in sense of technical possibilities of weaving:

'...Following my artistic creed, I choose a more complex path of creative act to create structure with the help of thin woolen threads, building a smooth surface with fine miniature interweaving in plain technique according to the art template. In such a way I create a raster like pattern of different color gradation values, and using a graphic principle I get the illusion of volume, following the forms of figures of my visual solutions. My next choice was making tapestries and using solely naturally colored wool, with minimal coloristic accents. To get all the necessary color gradation values of wool I go through a process of preparing it by carding and hand spinning... These last few years I have dedicated myself to technological research in finding new performing possibilities. In my last tapestries I have managed to complete tapestries, in plain technique, in the principle of the making of Pirot kilim, as two-sided, no back, and during the weaving, to

Dušanka BOTUNJAC

use reshma (a vertical slits in tapestry) as a newly designed component and place it as a border in composing surfaces with mosaic structure. In such a way because of its two-sidedness and reshmas the tapestry gets the opportunity to be displaced in space in a way to become its integral part and makes a decorative transparent panel...'

Refined color of Dušanka Botunjac's tapestries is in accordance to her thematic-motif aspiration: remaining consistent to the figure in displaying anthropomorphic and floral motifs. She speaks to antiquity in her compositions which you can find in authentic ancient Roman mosaics (inspired by the vicinity of archeological site Felix Romuliana near Gamzigrad), ancient Greek and Roman mythology and Byzantium lavish art. The form explained in great delicacy with the drawing, placed in balanced and thought out composition, with its grace-without unnecessary frills and flirtations - introduces us into a romantic mood of great art in the time long ago.

Dušanka BOTUNJAC

NA IVICI ZABORAVA, 1978.
210 x 170 cm
vuna, klečana tehnika, autorski rad
Muzej primenjenih umetnosti, Beograd

AT THE EDGE OF OBLIVION , 1978.
210 x 170 cm
wool, plain technique (gobelin), original author's work
Museum of Applied Arts, Belgrade

NIKE, 1981.
170 x 230 cm
vuna, klečana tehnika, autorski rad
Muzej primenjenih umetnosti, Beograd

NIKE, 1981.
170 x 230 cm
wool, plain technique (gobelin), original author's work
Museum of Applied Arts, Belgrade

Dušanka BOTUNJAC

■ TAJNA, 1977.
180 x 180 cm
vuna, klečana tehnika
autorski rad, Privatna kolekcija autora

■ THE SECRET, 1977.
180 x 180 cm
wool, plain technique (gobelin)
original author's work, Author's private Collection

■ ALBE, 1986.
200 x 170 cm
vuna, klečana tehnika,
autorski rad, Privatna kolekcija autora

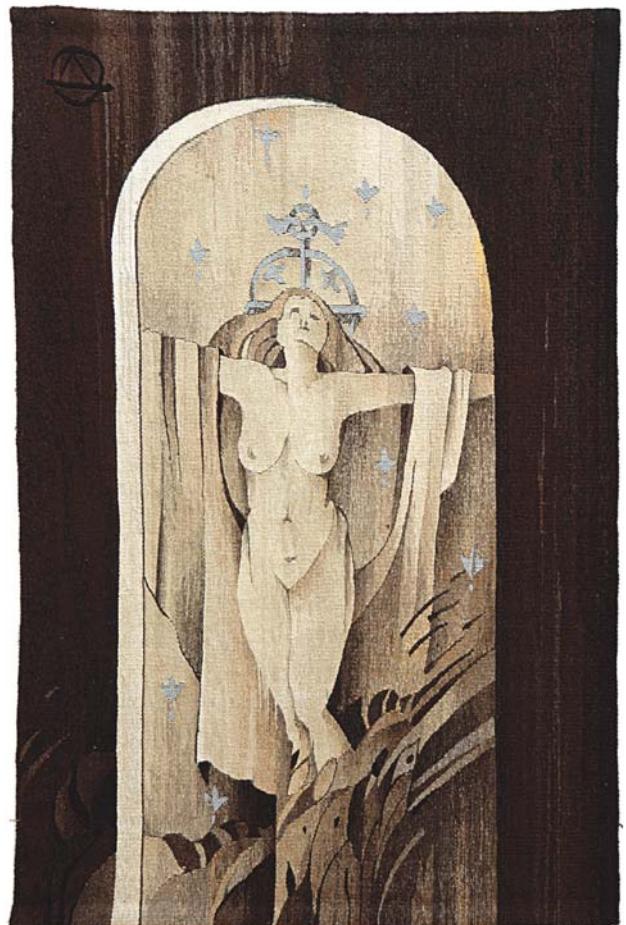
■ ALBAS, 1986.
200 x 170 cm
wool, plain technique (gobelin)
original author's work, Author's private Collection

Dušanka BOTUNJAC

ANĐELI, 2002.
20 x 20 cm,
Papir, kombinovana tehnika
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE ANGELS, 2002.
20 x 20 cm
paper, mixed media,
original author's work

Dušanka BOTUNJAC

DODIRNI ME ANĐELE (triptih), 1990.
210 x 450 cm
vuna, klečana tehnika,
autorski rad, Privatna kolekcija autora

TOUCH ME ANGEL (triptih), 1990.
210 x 450 cm
wool, plain technique (gobelin)
original author's work, Author's private Collection

Dušanka BOTUNJAC

IKONAR, 1998.
180 x 300 cm
vuna, efektne predivo, ikona slikana na drvetu,
kombinovana tehnika,
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE IKON BARRER, 1998.
180 x 300 cm
wool, efective threads, icon painted on the wood,
mixed media
original author's work, Author's private Collection

Dušanka BOTUNJAC

VENATORI, 2007.
250 x 140 cm
vuna, efektno predivo, kombinovana tehnika, autorski rad
autorski rad, Privatna kolekcija autora

THE VENATORS, 2007.
250 x 140 cm
wool, efective threads, mixed media,
original author's work, Author's private Collection

CUBUS AUREA (ciklus CARSKI ZAPISI) 2007/2008.
255 x 125 cm
kudelja, efektno predivo, kombinovana tehnika
koautori: Radojka Ilić, Jelena Božić – Radionica „Atelje 61“
Zbirka tapiserija "Atelje 61"

CUBUS AUREA (The Cycle of IMPERIAL RECORDS) 2007/2008.
255 x 125 cm
hemp, efective threads, mixed media
co-authors: Radojka Ilić, Jelena Božić – Workshop of „Atelje 61“
Tapestry Collection of "Atelje 61"

Izdavač · Publisher:
ATELJE 61

Za izdavača · For the Publisher:
LASLO SILAĐI

Tehnički urednik · Technical editor:
GORANKA VUKADINOVIĆ

Uvodna reč · Introduction:
Mr JELENA BANJAC

Autori tekstova · The Authors of the texts :
dr MIRJANA TEOFANOVIĆ, SAVA STEPANOV, GORANKA VUKADINOVIĆ

Prevod na Engleski jezik · Translation into English:
MAJA SULIĆ

Umetnički savet Ateljea 61 · Arts Council of Atelier 61:

JELENA BANJAC

NADA MANČIĆ

BRANISLAV DOBANOVAČKI

BRANKA JANKOVIĆ KNEŽEVEĆ

NADA POZNANOVIC ADŽIĆ

GORANKA VUKADINOVIĆ

MIRJANA DOBANOVAČKI

LASLO SILAĐI

JASTRA JELAČIĆ

Priprema i štampa · Preparation and printing:
STOJKOV – Novi Sad

Tiraž · Circulation:

300

СИР -Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
745.52(497.11)"19/20"

ТЕОФАНОВИЋ, Миђана

Atelje 61 : 10 nagrađenih autora = 10 awarded authors /
[autori tekstova Mirjana Teofanović, Sava Stepanov, Goranka
Vukadinović ; prevod na engleski jezik Maja Sulic]. - Novi
Sad : Atelje 61, 2012 (Novi Sad : Stojkov). - 148 str. :
ilustr. ; 24 cm. - (Zbornik ; br. 1)
Uporedno srp. tekst i engl. prevod. - Podatak o autorima
preuzet iz impresuma. - Tiraž 300

ISBN 978-86-85255-05-2

1. Степанов, Сава 2. Вукадиновић, Горанка

а) Таписерије - Србија - 20-21. в.

COBISS.SR-ID 270940935